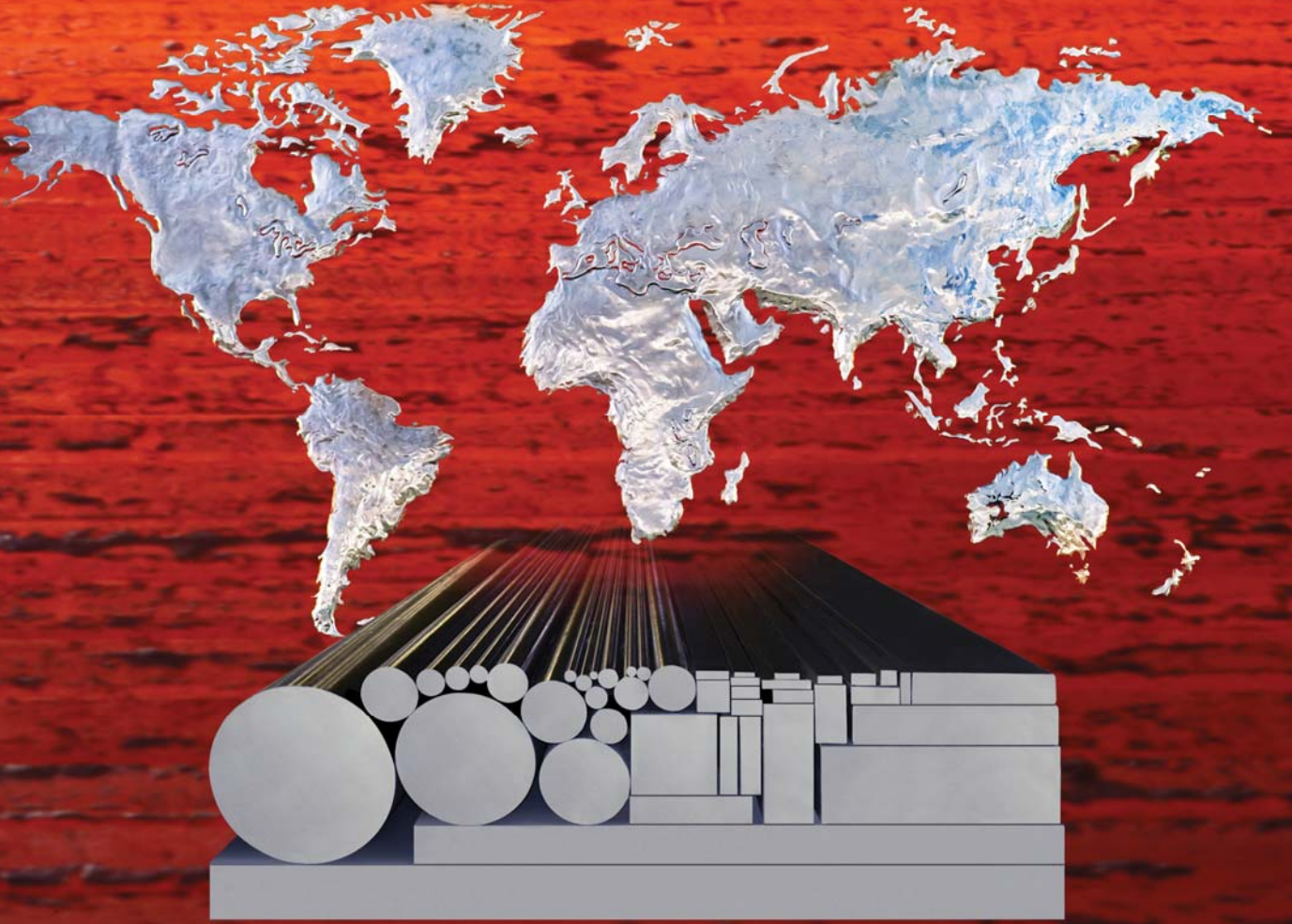

ÖZ ÇELİK TİCARET LTD.ŞTİ.

ALAŞIMLI TAKIM ÇELİKLERİ

ALAŞIMLI TAKIM ÇELİKLERİ

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.
TÜRKİYE TEMSİLCİSİ

MADE IN TAIWAN

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP
TÜRKİYE TEMSİLCİSİ

MADE IN CHINA

Fihrist

Hakkımızda	Sayfa 2
Soğuk İş Takım Çelikleri	Sayfa 3
1.2080 X210Cr12	Sayfa 4
1.2210 115CrV3	Sayfa 5
1.2363 X100CrMoV5	Sayfa 6
1.2379 X153CrMoV12	Sayfa 7
1.2436 X210CrW12	Sayfa 8
1.2510 100MnCrW4	Sayfa 9
1.2550 60WCrV8	Sayfa 10
1.2601 X165CrMoV12	Sayfa 11
1.2767 45NiCrMo16	Sayfa 12
1.2842 90MnCrV8	Sayfa 13
Karşılaştırma Tablosu, Kullanım Alanları ve Özellikleri	Sayfa 14
Sıcak İş Takım Çelikleri	Sayfa 15
1.2343 EFS X37CrMoV5-1	Sayfa 16
1.2344 EFS X40CrMoV5-1	Sayfa 17
1.2365 EFS 32CrMoV12-28	Sayfa 18
1.2367 EFS X38CrMoV5-3	Sayfa 19
1.2714 55NiCrMoV7	Sayfa 20
Karşılaştırma Tablosu, Kullanım Alanları ve Özellikleri	Sayfa 21
Plastik Kalıp Çelikleri	Sayfa 22
1.2083 ESR X40Cr14	Sayfa 23
1.2311 40CrMnMo7	Sayfa 24
1.2312 40CrMnMoS8-6	Sayfa 25
1.2316 ESR X38CrMo16	Sayfa 26
1.2738 40CrMnNiMo8-6-4	Sayfa 27
Karşılaştırma Tablosu, Kullanım Alanları ve Özellikleri	Sayfa 28
Yüksek Hız Çelikleri	Sayfa 29
1.3207 HS10-4-3-10	Sayfa 30
1.3243 HS6-5-2-5	Sayfa 31
1.3247 HS2-9-1-8	Sayfa 32
1.3343 HS6-5-2C	Sayfa 33
Karşılaştırma Tablosu, Kullanım Alanları ve Özellikleri	Sayfa 34
Teknik Bilgiler	Sayfa 35
GMTC Hakkında	Sayfa 36
GMTC'nin Tarihsel Gelişimi	Sayfa 37
GMTC'nin Üretim Şeması	Sayfa 38 - 39
GMTC'nin Üretim Ekipmanları	Sayfa 40 - 41
GMTC'nin Sertifikaları	Sayfa 42
GMTC'nin Üretim Programı, GMTC'nin Üretim Ebatları	Sayfa 43
GMTC'nin Analiz Raporu	Sayfa 44 - 47
DBSS Hakkında	Sayfa 48
DBSS'nin Tarihsel Gelişimi	Sayfa 49
DBSS'nin Üretim Şeması	Sayfa 50 - 51
DBSS'nin Üretim Ekipmanları	Sayfa 52 - 53
DBSS'nin Sertifikaları	Sayfa 54
DBSS'nin Üretim Programı, DBSS'nin Üretim Ebatları	Sayfa 55
DBSS'nin Analiz Raporu	Sayfa 56 - 59
Laboratuvar Cihazlarımız	Sayfa 60 - 61
Sıcak İş Takım Çelikleri Mikroskobik İncelemesi	Sayfa 62 - 65
Alaşım Elementlerinin Çelik Yapısına Etkileri	Sayfa 66 - 68
Uluslararası Kalite ve Test Standartları	Sayfa 69
Kimyasal Bileşim Tablosu	Sayfa 70
Standartlara Göre Karşılaştırma Tablosu	Sayfa 71
İşleme Payları	Sayfa 72 - 73
Sertlik Dönüşüm Tablosu	Sayfa 74 - 75
Lama Ebatlar İçin Ağırlık Tablosu	Sayfa 76 - 77
Yuvarlak ve Kare Ebatlar İçin Ağırlık Tablosu	Sayfa 78
Ağırlık Hesaplama Programı	Sayfa 79
Demir - Karbon Denge Diyagramı	Sayfa 80
Yumuşatma Tavlama Renkleri	Sayfa 81
Sözlük	Sayfa 82 - 89
Notlar	Sayfa 90 - 92

Hakkımızda

40 yılı aşkın süredir alaşımlı takım çeliği sektöründe Türk sanayisine hizmet veren firmamız 1971 yılında ÖZ TİCARET OSMAN MİRASYEDİ adı altında kurulmuş 1997 yılında ise kurumsallaşarak ÖZ ÇELİK TİCARET LTD.ŞTİ. ünvanını almıştır.

Firmamızın çalışma prensibi stoklarımızda bulunan 4.000 tonun üzerinde DIN 17350 ve DIN EN ISO 4957 alaşımlı takım çeliği kalite ve diğer test standartlarına göre yüksek kalite seviyesinde üretilmiş soğuk iş, sıcak iş, plastik kalıp ve yüksek hız çeliklerini uluslararası kalite belgelerine sahip fabrikalardan doğrudan ithalat yapmak ve stoklarımızda bulunan yuvarlak, kare, lama, sac, levha ve blok kesitlerindeki alaşımlı takım çeliği ürünlerini müşterilerimizin siparişlerine göre istedikleri kalite ve ebatta kusursuz kesilmiş veya boy olarak en kısa sürede teslim etmektir.

Isıl işlem sonrasında veya kullanım esnasında meydana gelen hasarların nedenlerini hızlı bir şekilde tespit edilmesi 21.yüzyılda artık bir zorunluluktur. Bu sebeble firmamız edindiği deneyim ve tecrübeler neticesinde hatalı yapılan bir ısıl işlemin kaliteli bir çeliğin kalitesiz olarak nitelendirilmesine neden olduğu gerçeğini kavramış ve bu amaçla 2005 yılında tam donanımlı modern bir metalürji laboratuvarı kurmuştur.

Metalürji laboratuvarımızda Elektro-mag 20 Kg yükleme kapasiteli deney amaçlı ısıl işlem fırını, Affri 206EX sertlik ölçüm cihazı, Time HLN-11A dijital portatif sertlik ölçüm cihazı, Metkon Servocut M-250 kesme cihazı, Metkon Metapress-M bakalite alma cihazı, Presi Mecapol P230 zımparalama ve parlatma cihazı, Krautkramer USM 35X ultrasonik hata dedektörü, Meiji IM7100 ve Nikon MA-100 50X-1000X büyütme kapasitesine sahip metalürji mikroskopları ve bu mikroskoplara bağlı Jenoptik ProgRes C10Plus CCD tipi 3.3 megapiksel ve DeltaPix Infinity X-32 CCD tipi 32 megapiksel görüntü çekme kapasiteli kameralar bulunmaktadır.

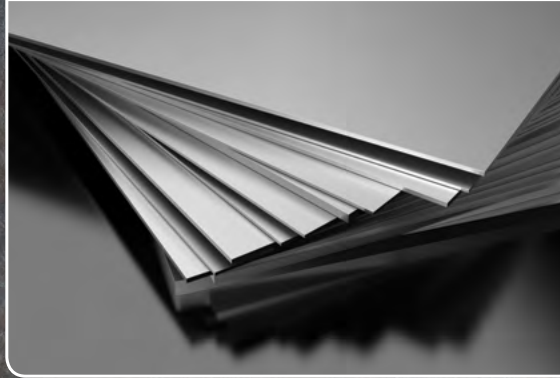
Sahip olduğumuz laboratuvar cihazları ile deney amaçlı ısıl işlem ve menevişleme, Rockwell ve Brinell tipi sertlik ölçümü, yumuşatılmış veya sertleştirilmiş malzemeden numune kesimi, kesilen numunenin bakalite alınması, bakalite alınan numunenin zımparalanması ve parlatılması, ultrasonik çatlak ve boşluk kontrolü ve son olarak ise metalürji mikroskopları ile SEP 1520, SEP 1614, SEP 1615 ve NADCA 207 standartlarına göre mikroyapı ve segregasyon, ASTM E 112' ye göre ostenitik tane boyutu, ASTM E 45' e göre metalik olmayan inklüzyon incelemesi ve yapılan incelemelerin CCD tipi kamera ile bilgisayar ortamında görüntülenmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca laboratuvarımız sayesinde hasar analizlerine ilave olarak ithal ettiğimiz alaşımlı takım çeliklerinin satış öncesi kalite kontrolleri hızlı bir şekilde yapılmaktadır.

Sanayisi gelişen ve büyüyen bir ülke olarak kaliteli üretim yapabilmenin ancak kaliteli hammadde kullanımı ile mümkün olacağı bilincinde olan firmamız siz değerli müşterilerimiz ile birlikte ülke sanayisine katkıda bulunmaya devam edecektir.

Soğuk İş Takım Çelikleri

1.2080 X210Cr12

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr
En az	%	1.90	0.10	0.20			11.00
En fazla	%	2.20	0.60	0.60	0.030	0.030	13.00

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2080 X210Cr12	D3	SKD1	Ch12

Özellikleri :

Yüksek karbon ve krom elementi içeren, mikroyapısında yüksek miktarda karbür içermesi sebebiyle yüksek aşınma direncine ve tokluğa sahip, basınca dayanıklı, derinlemesine sertleşebilen ve ısıtılma esnasında iyi boyutsal kararlılık gösteren ledeburitik yapıda soğuk iş takım çeliğidir. Tel erezyon kesimi, paslanmaz sac kesimi, nitrasyon yapılmaya ve darbeli işlerde kullanılmaya uygun değildir. Komplike kalıplarda ısıtılma sonrasında oluşabilecek boyutsal değişimleri önlemek için ilk önce yapılacak kaba işlemeden sonra gerilim giderme tavlama yapılması gereklidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 4 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, delme, zımbalama, kıvrırma, şekillendirme, bükme kalıpları, sinter, ilaç sanayi, seramik, tuğla ve ateş tuğlası gibi aşındırıcı tozların sıkıştırma kalıpları, boru ve profil haddeleme kalıpları, soğuk haddeleme haddeleri, kağıt, karton, plastik ve sac kesme makinelerinin kesici bıçakları, ağaç işleme takımları, vida, civata, perçin, somun gibi bağlantı elemanlarının soğuk şekil verme ve diş çekme kalıpları, çapak alma kalıpları, derin çekme kalıpları, kum püskürtme ağızlıkları, tel çekme kalıpları ve yüksek aşınma direnci gerektiren plastik kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 20,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,5	11,0	11,0	11,5	12,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 800 - 850 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 248 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 940 - 970 °C

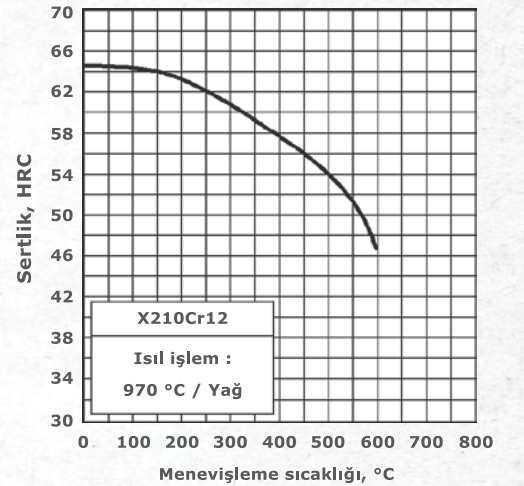
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (220 - 250 °C veya 500 - 550 °C), hava veya basınçlı hava ile en fazla 25 mm kalınlığa kadar ve sertleştirme derecesi 960 - 970 °C olmalıdır.

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	62 HRC	59 HRC	57 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2210 115CrV3

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	V
En az	%	1.10	0.15	0.20			0.50	0.07
En fazla	%	1.25	0.30	0.40	0.030	0.030	0.80	0.12

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2210 115CrV3	L2	SKS43	11ChF

Özellikleri :

Ülkemizde civa çeliği olarak adlandırılan, krom ve vanadyum alaşımlı, kolay işlenebilen ve ısıtılabilir, kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip, aşınmaya dirençli, DIN 670 h8 veya DIN 671 h9 standartında göre hassas taşlanmış ve parlatılmış soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Kılavuzlar, iticiler, pimler, deliciler, zimbalar, havşa açma takımları, matkaplar, raybalar, oyma takımları, burgulu matkaplar, vida dişi kılavuzları, delik açma zimbaları, eğeler, raspalar, miller, cerrahi takımlar ve hassas ölçü gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,80 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 32,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,8	12,5	12,9	13,5	13,7

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 750 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 220 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 780 - 810 °C veya 810 - 840 °C

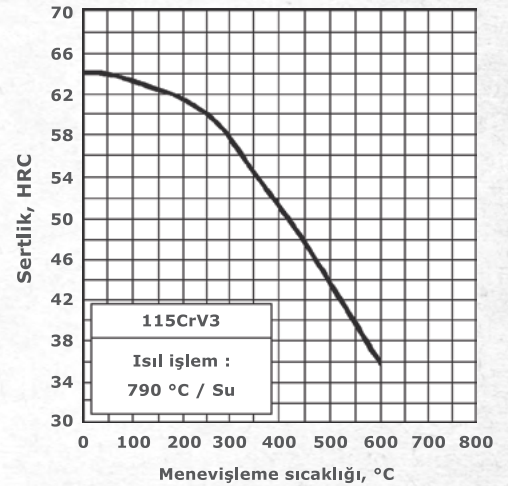
Sertleştirme ortamı : 780 - 810 °C, Su
810 - 840 °C, Yağ (15 mm'den küçük çaplar)

Sertleştirme sonrası sertlik : 64 - 66 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	62 HRC	57 HRC	51 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2363 X100CrMoV5

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	0.95	0.10	0.40			4.80	0.90	0.15
En fazla	%	1.05	0.40	0.80	0.030	0.030	5.50	1.20	0.35

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2363 X100CrMoV5	A2	SKD12	9Ch5VF

Özellikleri :

Genel kullanım amaçlı, yüksek sertlik alabilen ve derinlemesine sertleşebilen, yüksek aşınma dayanımı, sıkıştırma gücüne ve tokluğa sahip, havada sertleşebilen, kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine ve yumuşamaya karşı yüksek dirence sahip, kolay işlenebilen ve ısıtılma işlemi esnasında çok az ölçü değişikliğine uğrayabilen soğuk iş takım çeliğidir. Yüksek karbon ve krom içeren çeliklerin kırılma eğilimi olduğu takımlarda tercih edilir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 12 mm'ye kadar sac kesme kalıpları, her türlü zımbalama, delme ve kesme takımları, kesiciler, diş açma takımları, büyük boyutlu kesme kalıpları, yatay ve dairesel kesme bıçakları, küçük boyutlu plastik kalıpları, metal kesme takımları, metal para basma kalıpları, hassas kesme kalıpları, soğuk sac şekillendirme haddeleri ve kalıpları, plastik ve kağıt kesme bıçakları, boru ve profil haddelendirme makaraları, kıvrırma, bükme ve sıkıştırma takımları ve haddeleri, dilme ve makas bıçakları, kabartma takımları, soğuk şişirme kalıpları, derin çekme takımları, tel çekme haddeleri, plastik enjeksiyon kalıpları ve hamilleri, tablet sıkıştırma takımları, yongalama bıçakları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 26,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,0	12,1	11,9	11,6	11,7

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 800 - 850 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 240 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 950 - 980 °C

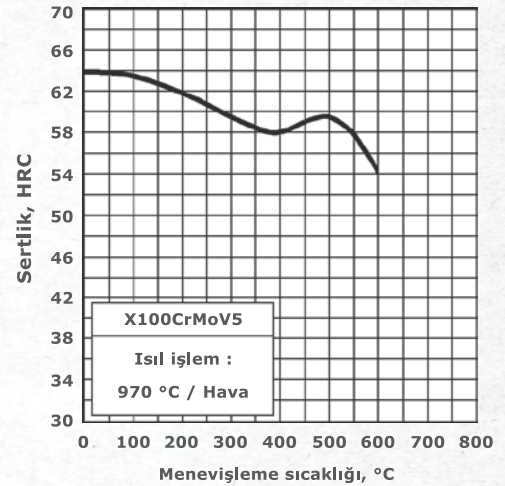
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (200 - 250 °C veya 500 - 550 °C)
Hava veya basınçlı hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
63 HRC	61 HRC	58 HRC	57 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2379 X153CrMoV12

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	1.45	0.10	0.20			11.00	0.70	0.70
En fazla	%	1.60	0.60	0.60	0.030	0.030	13.00	1.00	1.00

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2379 X153CrMoV12	D2	SKD10	Ch12MF

Özellikleri :

Yüksek karbon ve krom içeren, mikroyapısında yüksek miktarda karbür içermesi sebebiyle mükemmel aşınma direncine ve tokluğa sahip, basınca dayanıklı, derinlemesine sertleşebilen, yüksek sıcaklıklarda sertliğini kaybetmeye karşı yüksek dirence sahip ve ısıtılma işlemi esnasında oldukça iyi boyutsal kararlılık gösteren ledeburitik yapıda soğuk iş takım çeliğidir. Tel erezyon kesimi, paslanmaz sac kesimi, nitrasyon yapılmaya ve darbeli işlerde kullanılmaya uygundur.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 6 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, delme, zımbalama, kıvrırma, bükme, ezme, şişirme, şekillendirme kalıpları, boru ve profil haddeleme makaraları, soğuk haddeler, kağıt, karton, plastik ve sac kesme makinelerinin kesici bıçakları, ağaç işleme takımları, vida, civata, perçin, somun gibi bağlantı elemanlarının soğuk şekil verme ve diş çekme kalıpları, çapak alma kalıpları, derin çekme kalıpları, ilaç, seramik sanayinde kullanılan aşındırıcı tozların sıkıştırma kalıpları, plastik enjeksiyon kalıpları ve hamilleri, tel çekme haddeleri ve soğuk ekstrüzyon takımları, hassas kesme kalıpları, dilme bıçakları, kabartma takımları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 20,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,5	11,0	11,0	11,5	12,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 800 - 850 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 250 HB

Gerilim giderme tavlama : 650 - 700 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 1020 - 1080 °C

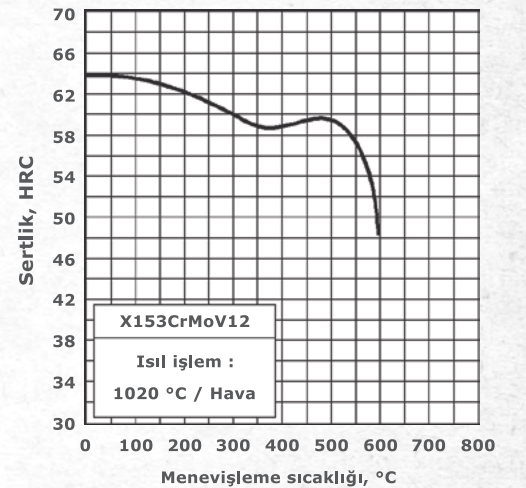
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (220 - 250 °C veya 500 - 550 °C)
Hava veya basınçlı hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	61 HRC	59 HRC	58 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2436 X210CrW12

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	W
En az	%	2.00	0.10	0.30			11.00	0.60
En fazla	%	2.30	0.40	0.60	0.030	0.030	13.00	0.80

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2436 X210CrW12	D6	SKD2	-

Özellikleri :

Yüksek karbon ve krom elementine ilave olarak volfram elementi içeren, 1.2080'e göre daha iyi sertleşebilen ve mikroyapısında yüksek miktarda karbür içermesi sebebiyle mükemmel aşınma direncine ve tokluğa sahip, ısıtım işlem esnasında oldukça iyi boyutsal kararlılık gösteren ledeburitik yapıda soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 4 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, 2 mm'ye kadar silisyum alaşımlı sac kesme kalıpları, delme zımbalama, kıvrırma, şekillendirme, bükme kalıpları, sinter, ilaç sanayi, seramik, tuğla ve ateş tuğlası gibi aşındırıcı tozların sıkıştırma kalıpları, boru ve profil haddelendirme kalıpları, soğuk haddeler, kağıt, karton, plastik ve sac kesme makinelerinin kesici bıçakları, ağaç işleme takımları, vida, civata, perçin, somun gibi bağlantı elemanlarının soğuk şekil verme ve diş çekme kalıpları, derin çekme kalıpları ve plastik kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 20,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,5	11,0	11,0	11,5	12,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 800 - 850 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 250 HB

Gerilim giderme tavlama : 650 - 700 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 950 - 980 °C

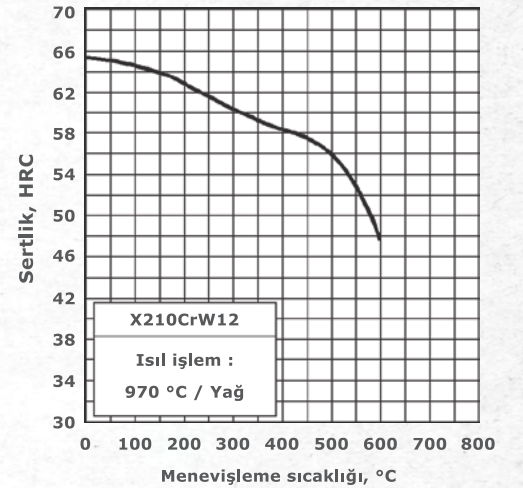
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (220 - 250 °C veya 500 - 550 °C)
Hava veya basınçlı hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 64 - 66 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
65 HRC	63 HRC	61 HRC	60 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2510 100MnCrW4

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	V	W
En az	%	0.90	0.15	1.00			0.50	0.05	0.50
En fazla	%	1.05	0.35	1.20	0.035	0.035	0.70	0.15	0.70

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2510 100MnCrW4	01	SKS3	9ChVG

Özellikleri :

Genel kullanım amaçlı, orta alaşımlı, yüksek çarpışma dayanımına, iyi aşınma direncine ve yeterli tokluğa sahip, kolay işlen-bilen, yağda yüksek sertlik alabilen, kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip ve ısıtıl işlem esnasında çok az boyutsal değişikliğe uğrayabilen soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 6 mm'ye kadar sac kesme kalıpları, soğuk şekil verme kalıpları, kesme, zımbalama, delme, sıkıştırma ve bükme takımları ve kalıpları, ölçü takımları, ağaç işleme takımları, kağıt, selüloz, metal, plastik ve ağaç endüstrisinde kullanılan makinaların kesici bıçakları, vida, civata dişi açma takımları, tel çekme haddeleri, matkaplar, raybalar, freze bıçakları, boşaltma tırları, kılavuzlar, kabartma takımları, metal para basma kalıpları, derin çekme takımları ve plastik kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 30,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	12,0	12,2	12,5	12,8

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 750 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 220 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 780 - 820 °C

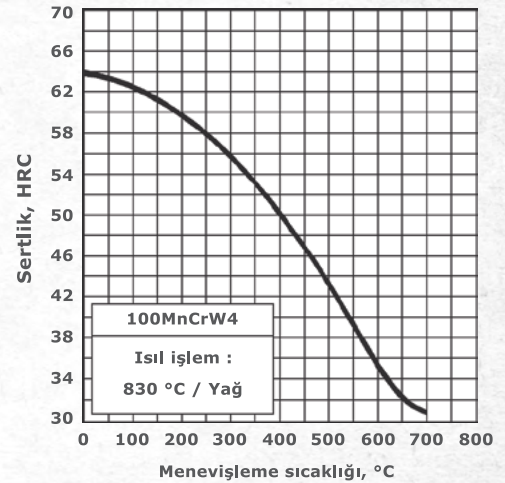
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (200 - 250 °C)

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	62 HRC	58 HRC	52 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2550 60WCrV8

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	V	W
En az	%	0.55	0.70	0.15			0.90	0.10	1.70
En fazla	%	0.65	1.00	0.45	0.030	0.030	1.20	0.20	2.20

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2550 60WCrV8	S1	-	6ChV2S

Özellikleri :

Yağda derinlemesine sertleşebilen, volfram elementi içeren orta karbon alaşımlı, darbeye ve çarpışmaya dirençli, yüksek sertlik ile mükemmel tokluğa, aşınma direncine ve kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip soğuk iş takım çelidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 12 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, zımbalama, delme, kabartma ve bükme kalıpları, soğuk şekil verme ve şişirme kalıpları, dairesel ve yatay kağıt, metal ve yontma bıçakları, ağaç işleme takımları, iticiler, desen kalıpları, basınçlı hava ile çalışan aletlerin kesikleri ve takımları, sıcak zımbalama ve dövme kalıpları, soğuk ve sıcak makas bıçakları, metal para basma kalıpları, çapak alma kalıpları, tablet sıkıştırma takımları ve yongalama bıçakları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 8,00 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 25,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,0	12,5	13,0	13,5	14,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 750 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 225 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 870 - 910 °C

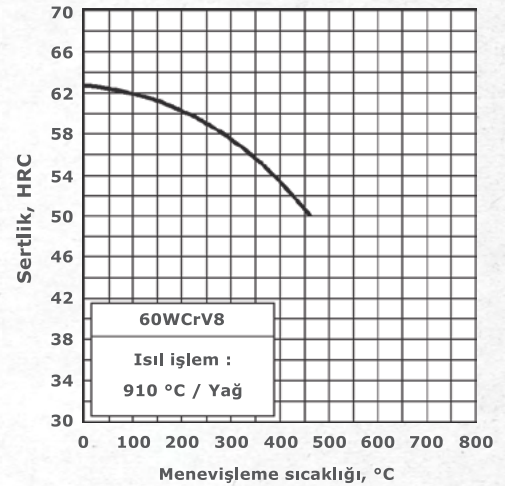
Sertleştirme ortamı : Yağ

Sertleştirme sonrası sertlik : 58 - 62 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
60 HRC	59 HRC	56 HRC	53 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2601 X165CrMoV12

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W
En az	%	1.55	0.25	0.20			11.00	0.50	0.10	0.40
En fazla	%	1.75	0.40	0.40	0.030	0.030	12.00	0.70	0.50	0.60

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2601 X165CrMoV12	-	-	Ch12VMF

Özellikleri :

Yüksek karbon ve krom elementi içeren, mikroyapısında yüksek miktarda karbür içermesi sebebiyle mükemmel aşınma direncine, tokluğa ve sıkıştırma gücüne sahip, derinlemesine sertleşebilen, darbeye ve basınca dayanıklı, nitrasyon yapılabilen ve ısıtım işlem esnasında oldukça iyi boyutsal kararlılık gösteren ledeburitik yapıda soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 6 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, delme, zımbalama, kıvrırma, bükme, ezme, şişirme, şekillendirme kalıpları, boru ve profil haddelendirme kalıpları, soğuk haddeler, kağıt, karton, plastik ve sac kesme makinelerinin kesici bıçakları, ağaç işleme takımları, vida, civata, perçin, somun gibi bağlantı elemanlarının soğuk şekil verme ve diş çekme kalıpları, çapak alma kalıpları, derin çekme kalıpları, ilaç ve seramik sanayinde kullanılan aşındırıcı tozların sıkıştırma kalıpları, küçük boyutlu plastik kalıpları, tel çekme haddeleri ve soğuk ekstrüzyon takımları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 20,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,5	11,0	11,0	11,5	12,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 800 - 850 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 250 HB

Gerilim giderme tavlama : 650 - 700 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 980 - 1010 °C

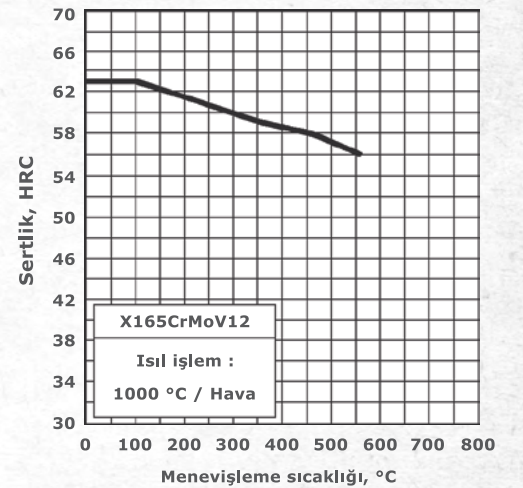
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (220 - 250 °C veya 500 - 550 °C)
Hava veya basınçlı hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	62 HRC	60 HRC	58 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2767 45NiCrMo16

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	Ni
En az	%	0.40	0.10	0.20			1.20	0.15	3.80
En fazla	%	0.50	0.40	0.50	0.030	0.030	1.50	0.35	4.30

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2767 45NiCrMo16	-	SKT6	-

Özellikleri :

Nikel, krom ve molibden alaşımlı, bütün boyutlarda yağ veya hava ile yapılan ısıtılma işlemde yüksek sertlik alabilen, derinlemesine sertleşebilen, düşük boyutsal değişikliğe uğrayabilen ve iyi parlayabilen, yüksek tokluk, çarpma ve basınç direncine sahip soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Kalınlığı 12 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme kalıpları, çatal, kaşık, bıçak ve mücevher kalıpları, soğuk şekil verme bükme, zımbalama, kabartma, desenleme, sıkıştırma kalıpları, kalın saclar için soğuk kesme bıçakları, metal para basma kalıpları, endüstriyel bıçaklar, destek takımları, dövme kalıpları, çelik ve diğer metaller için sıcak dövme ve sıkıştırma kalıpları, orta ve büyük boyutlardaki plastik kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 28,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,0	12,5	13,0	13,5	14,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 610 - 650 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 260 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 840 - 870 °C

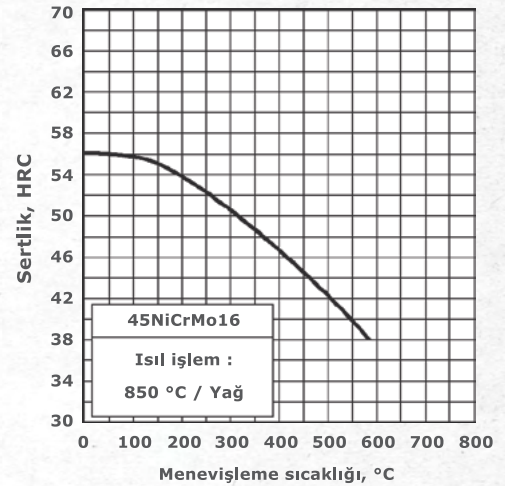
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (300 - 400 °C), hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 54 - 58 HRC Yağ, sıcak banyo
53 - 57 HRC Hava

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
56 HRC	54 HRC	51 HRC	48 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2842 90MnCrV8

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	V
En az	%	0.85	0.10	1.80			0.20	0.05
En fazla	%	0.95	0.40	2.20	0.030	0.030	0.50	0.20

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2842 90MnCrV8	O2	-	9G2F

Özellikleri :

Yağda sertleşebilen ve yüksek sertlik alabilen, orta alaşımlı, oldukça iyi tokluğa, aşınma direncine ve kesme yeteneğine sahip, kolay ısıtılabilir ve işlenebilen, ısıtılma esnasında orta derecede boyutsal kararlılık gösteren, kesici kenarlardan parça kopmama ve dayanma gücüne sahip soğuk iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Genel kullanım amaçlı kalınlığı 6 mm'ye kadar her türlü soğuk sac kesme ve kabartma kalıpları, soğuk şekillendirme ve zımbalama kalıpları, matkaplar, kılavuzlar, raybalar, ölçü aletleri, masterlar, paftalar, ahşap, kağıt, selüloz, metal ve plastik kesme makinelerinin kesici bıçakları, diş açma takımları, itici pimler, ağaç işleme takımları, derin çekme takımları, dairesel bıçaklar, plastik ve kauçuk kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 30,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	12,0	12,2	12,5	12,8

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 680 - 720 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 220 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 790 - 820 °C

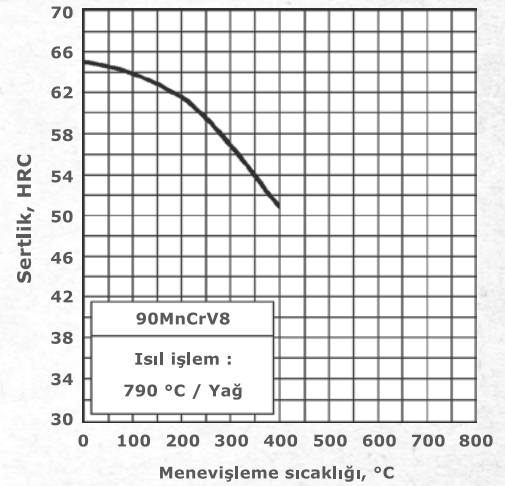
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (220 - 250 °C) en fazla 20 mm kalınlığa kadar

Sertleştirme sonrası sertlik : 63 - 65 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
64 HRC	62 HRC	57 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

Karşılaştırma Tablosu

DIN	Aşınma direnci sürtünme tipi	Aşınma direnci sıvanma tipi	Çatlama direnci	İşlenebilme	Isıl işlemlerde boyutsal değişim
1.2080 X210Cr12					
1.2210 115CrV3					
1.2363 X100CrMoV5					
1.2379 X153CrMoV12					
1.2436 X210CrW12					
1.2510 100MnCrW4					
1.2550 60WCrV8					
1.2601 X165CrMoV12					
1.2767 45NiCrMo16					
1.2842 90MnCrV8					

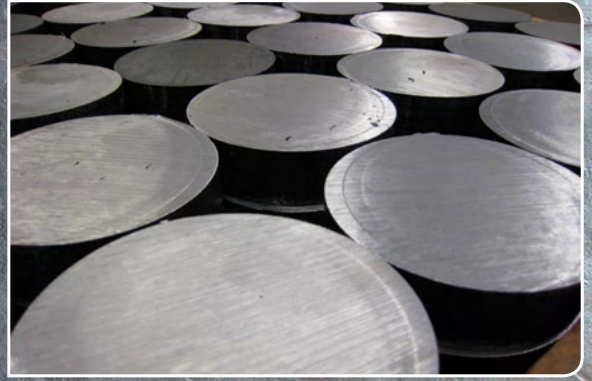
Kullanım Alanları ve Özellikleri

Soğuk iş takım çelikleri genellikle çalışma sırasında yüzey sıcaklığı 200 °C'nin altında kalan ısıtılmamış soğuk durumlardaki takımlarda ve kalıplarda kullanılmaktadır. Soğuk iş takım çelikleri yüksek sertlik, yüksek tokluk, yüksek sıkıştırma gücü ve yüksek aşınma direnci gibi tipik özelliklere sahiptir. Yüksek kullanılabilirlik, maliyet verimliliği, uzun takım ömrü soğuk iş takım çeliği malzeme seçiminde en önemli etkenlerdir. Soğuk iş takım çelikleri presleme, bükme, kıvrırma, soğuk şekil verme ve dövme gibi takımlarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu kategorideki çelikler genellikle dayanma gücü, aşınma direnci, çarpışma ve bükülmeye karşı koyması için elementler ile alaşımlandırılmıştır. Soğuk iş takım çelikleri genellikle istenilen yüksek sertlik seviyelerine ısıtılma işlemi yapılmıştır.

Sıcak İş Takım Çelikleri

1.2343 EFS X37CrMoV5-1

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	0.33	0.80	0.25			4.80	1.10	0.30
En fazla	%	0.41	1.20	0.50	0.025	0.005	5.50	1.50	0.50

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2343 X37CrMoV5-1	H11	SKD6	4Ch5MFS

Özellikleri :

Yüksek sıcaklıkta sertliğini, tokluğunu ve aşınma direncini kaybetmeyen, derinlemesine sertleşebilen, iyi parlayabilen, nit-rasyon yapılabilen ve su ile soğutulabilen, tane sınırlarında karbür çökeltisi olmayan ince taneli mikroyapılı, düşük fosfor ve kükürt alaşımı içeren sıcak iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Genel kullanım amaçlı yüksek gerilimli sıcak iş takımları ve kalıpları, hafif alaşımlı metallerin basınçlı döküm kalıpları, yolluk, kovan, gömlek, piston, kalıp, matris, baskı zımbası gibi metal ekstrüzyon ve enjeksiyon takımları, alüminyum profil, boru ve çubuk çekme kalıpları, sıcak kesme bıçakları, yüksek gerilimli plastik kalıpları, demir, çelik, pirinç, sarı gibi metallerin sıcak dövme ve şekil verme kalıpları, vida, somun, cıvata, perçin gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları ve yüksek ısıya direnç göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,80 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 25,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	12,0	12,2	12,5	12,9

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 750 - 800 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 205 HB

Gerilim giderme tavlama : 600 - 650 °C

Sıcak şekil verme : 1100 - 900 °C

Sertleştirme : 1000 - 1040 °C

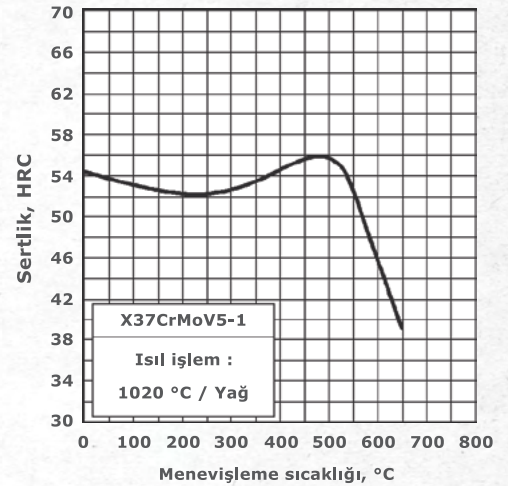
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (500 - 550 °C), hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 56 HRC Yağ, sıcak banyo
50 - 54 HRC Hava

Menevişleme sonrası sertlik :

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
53 HRC	54 HRC	52 HRC	48 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2344 EFS X40CrMoV5-1

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	0.35	0.80	0.25			4.80	1.20	0.85
En fazla	%	0.42	1.20	0.50	0.025	0.005	5.50	1.50	1.15

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2344 X40CrMoV5-1	H13	SKD61	4Ch5MF1S

Özellikleri :

Yüksek sıcaklıkta sertliğini, ısı iletkenliğini, tokluğunu ve aşınma direncini kaybetmeyen, su ile soğutulabilen ve nitrasyon yapılabilen, tane sınırlarında karbür çökeltisi olmayan ince taneli mikroyapılı, düşük fosfor ve kükürt alaşımı içeren sıcak iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Yüksek gerilimli sıcak iş takımları ve kalıpları, hafif alaşımlı metallerin basınçlı döküm kalıpları, yolluk, kovan, gömlek, piston, kalıp, matris ve baskı zımbası gibi metal ekstrüzyon ve enjeksiyon takımları, kaynaklı boru üretiminde hadde makaraları, alüminyum profil, boru ve çubuk çekme kalıpları, sıcak kesme bıçakları, aşındırıcı plastik kalıpları, demir, çelik, pirinç, sarı gibi metallerin sıcak dövme ve şekil verme kalıpları, vida, somun, cıvata, perçin gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları ve yüksek ısıya direnç göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,80 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 25,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	12,0	12,2	12,5	12,9

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 750 - 800 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 205 HB

Gerilim giderme tavlama : 600 - 650 °C

Sıcak şekil verme : 1100 - 900 °C

Sertleştirme : 1020 - 1080 °C

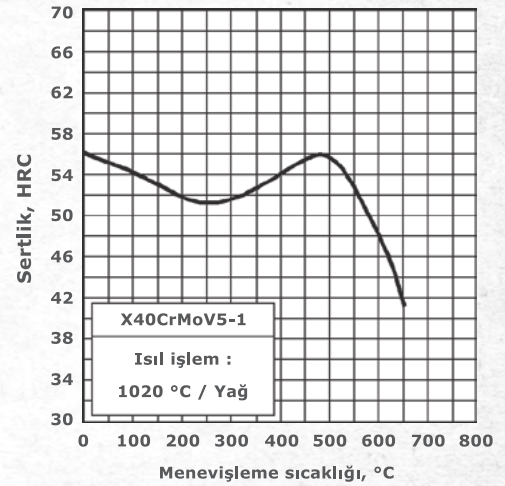
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (500 - 550 °C), hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 56 HRC Yağ, sıcak banyo
50 - 54 HRC Hava

Menevişleme sonrası sertlik :

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
54 HRC	55 HRC	54 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2365 EFS 32CrMoV12-28

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	0.28	0.10	0.15			2.70	2.50	0.40
En fazla	%	0.35	0.40	0.45	0.025	0.005	3.20	3.00	0.70

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2365 32CrMoV12-28	H10	SKD7	3Ch3M3F

Özellikleri :

Yüksek sıcaklıkta sertliğini, tokluğunu, aşınma, meneviş ve çekme direncini kaybetmeyen, yüksek ısı iletkenliğine sahip, su ile soğutulabilen, tane sınırlarında karbür çökeltisi olmayan ince taneli mikroyapılı, düşük fosfor ve kükürt alaşımı içeren sıcak iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Yüksek gerilimli sıcak iş takımları ve kalıpları, hafif ve yüksek alaşımli metallerin basınçlı döküm kalıpları, sıcak delme zımbaları, sıcak kesme bıçakları, plastik kalıpları, kovan, gömlek, piston, yolluk, kalıp, pres baskı mili ve zımbası gibi metal ekstrüzyon ve enjeksiyon takımları, alüminyum, bakır, pirinç ve sarı gibi metaller için profil, boru ve çubuk çekme kalıpları, demir, çelik, bakır, pirinç ve sarı gibi metallerin sıcak dövme ve şekil verme kalıpları, vida, somun, civata, perçin gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları ve yüksek ısıya direnç göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 30,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,0	12,5	12,7	13,0	13,2

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 750 - 800 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 205 HB

Gerilim giderme tavlama : 600 - 650 °C

Sıcak şekil verme : 1100 - 900 °C

Sertleştirme : 1010 - 1050 °C

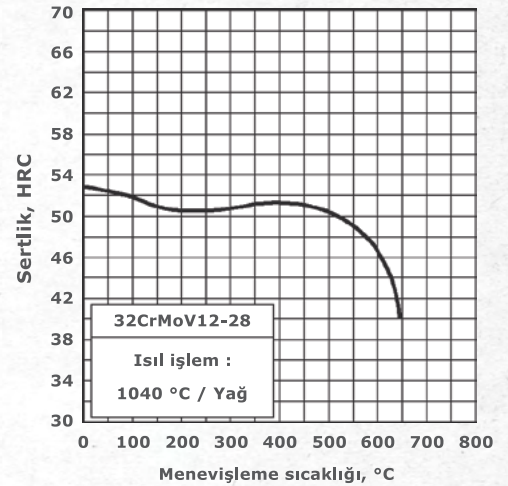
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (500 - 550 °C)

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 56 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
50 HRC	51 HRC	52 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2367 EFS X38CrMoV5-3

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
En az	%	0.35	0.30	0.30			4.80	2.70	0.40
En fazla	%	0.40	0.50	0.50	0.025	0.005	5.20	3.20	0.60

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2367 X38CrMoV5-3	-	-	-

Özellikleri :

Yüksek sıcaklıkta yüksek sıcak çekme, aşınma dayanımı ve yüksek tokluğa sahip, yüksek sıcaklıkta sertliğini koruyan, ısı işlem esnasında çok az şekil değişimine uğrayabilen, tane sınırlarında karbür çöktürmesi olmayan ince taneli mikroyapılı, düşük fosfor ve kükürt alaşımı içeren sıcak iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Yüksek sıcaklıkta çalışan sıcak iş takımları ve kalıpları, hafif alaşımlı metallerin basınçlı döküm kalıpları, sıcak delme zımbaları, sıcak kesme bıçakları, plastik kalıpları, yolluk, kovan, gömlek, piston, kalıp, pres baskı mili ve zımbası gibi metal ekstrüzyon ve enjeksiyon takımları, alüminyum, bakır, pirinç ve sarı gibi metaller için profil, boru ve çubuk çekme kalıpları, demir, çelik, pirinç, sarı gibi metallerin sıcak dövme ve şekil verme kalıpları, vida, somun, cıvata, perçin gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları ve yüksek ısıya direnç göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 25,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	12,0	12,2	12,5	12,9

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 750 - 800 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 205 HB

Gerilim giderme tavlama : 600 - 650 °C

Sıcak şekil verme : 1100 - 900 °C

Sertleştirme : 1030 - 1080 °C

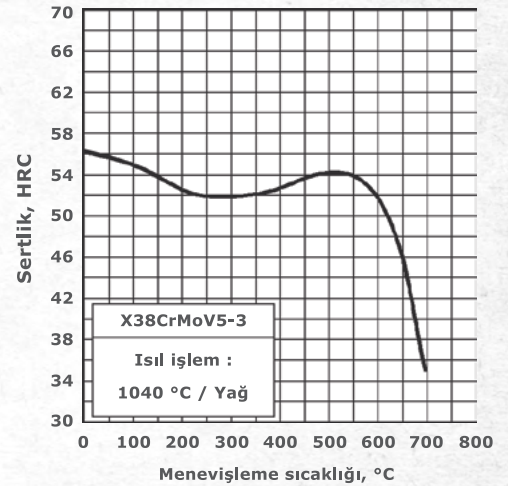
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo (500 - 550 °C), hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 56 HRC Yağ, sıcak banyo
50 - 54 HRC Hava

Menevişleme sonrası sertlik :

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
52 HRC	54 HRC	53 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2714 55NiCrMoV7

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	Ni
En az	%	0.50	0.10	0.60			0.80	0.35	0.05	1.50
En fazla	%	0.60	0.40	0.90	0.025	0.005	1.20	0.55	0.15	1.80

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2714 55NiCrMoV7	L6	SKT4	5ChNM

Özellikleri :

Krom-nikel-molibden-vanadyum alaşımlı, yüksek sıcaklıklarda sürekli tekrarlanan çarpışmaya dirençli, yüksek sıcaklıkta mükemmel tokluğa, iyi derecede meneviş dayanıklılığına sahip, yağ veya hava ile sertleştirilebilen ve yüksek sertlik alabilen, düşük fosfor ve kükürt alaşımı içeren sıcak iş takım çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Her türlü sıcak dövme ve şekil verme kalıpları, profil, çubuk ve boru üretiminde kullanılan baskı zımbası, matris, kovan, gömlek gibi ekstrüzyon ve destek takımları, bükme ve kabartma kalıpları, sıcak kesme bıçakları, kalıp ve kalıp hamilleri, paslanmaz madeni eşya üretiminde kullanılan kalıplar, demir, çelik ve diğer metaller için sıcak dövme kalıpları, plastik kalıpları, soğuk iş kalıpları ve zımbaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,80 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 36,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,5	13,1	13,4	13,9	14,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 650 - 700 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 248 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1100 - 850 °C

Sertleştirme : 830 - 870 °C veya 870 - 900 °C

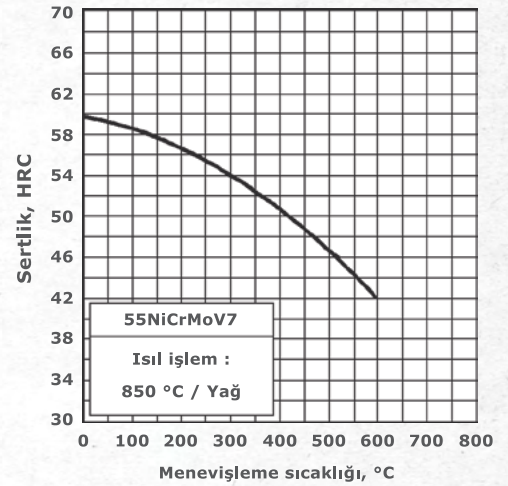
Sertleştirme ortamı : 830 - 870 °C Yağ, 870 - 900 °C Hava

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 58 HRC Yağ

Menevişleme sonrası sertlik :

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
50 HRC	46 HRC	43 HRC	40 HRC

Menevişleme Diyagramı

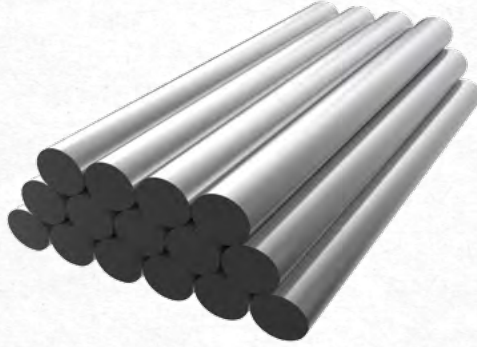
44 - 50 HRC Hava

400 °C	500 °C	550 °C	600 °C
48 HRC	44 HRC	41 HRC	38 HRC

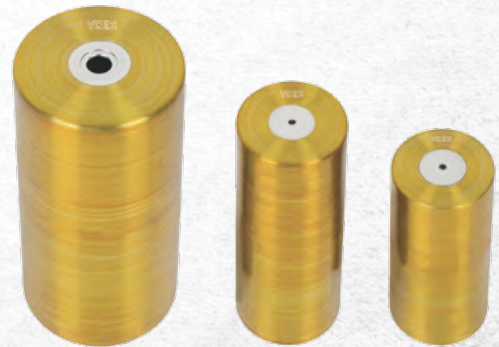
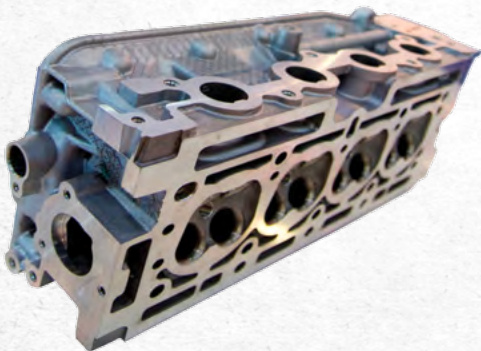
Karşılaştırma Tablosu

DIN	Yüksek sıcaklık dayanımı	Yüksek sıcaklık çatlama direnci	Yüksek sıcaklık aşınma direnci	İşlenebilme
1.2343 EFS X37CrMoV5-1				
1.2344 EFS X40CrMoV5-1				
1.2365 EFS 32CrMoV12-28				
1.2367 EFS X38CrMoV5-3				
1.2714 55NiCrMoV7				

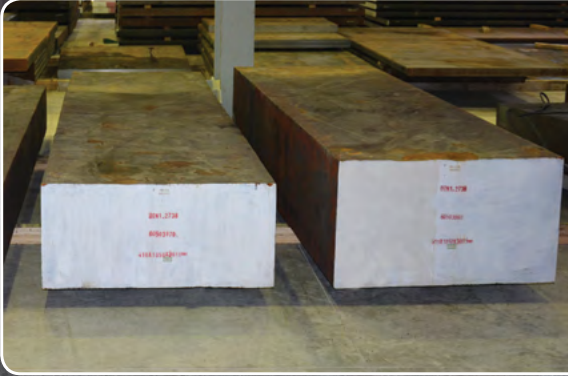
Kullanım Alanları ve Özellikleri

Sıcak iş takım çelikleri kızıl derece tav sıcaklığında sertliğini koruyan bir alaşımlı çeliktir. Yüksek sıcaklıklarda sertliği, yüksek ısı tokluğu ve ısıl yorulma direnci sıcak iş takım çeliği malzeme seçiminde en önemli etkenlerdir. Bir sıcak iş takım çeliği kimyasal bileşimi, üretim sırasında uygulanan teknoloji ve sonrasında yapılan ısıl işleme göre kullanılışı belirlenir. Genel olarak sıcak iş takım çelikleri orta ve yüksek alaşımlı birçoğu ise nispeten düşük karbon (0.25 - 0.60%) içerir. Sıcak iş takım çelikleri basınçlı döküm kalıpları, sıcak ekstrüzyon kalıpları, dövme kalıpları ve plastik işlerinde genel olarak kullanılmaktadır.

Plastik Kalıp elikleri

1.2083 ESR X40Cr14

Kimyasal Bileşimi :

	C	Si	Mn	P	S	Cr
En az	% 0.36					12.50
En fazla	% 0.42	1.00	1.00	0.030	0.030	14.50

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2083 X40Cr14	420	SUS 420J2	40Ch13

Özellikleri :

Korozyona dirençli, yüksek aşınma, basınç direnci, iyi tokluğa ve dağlama özelliğine sahip, kolay işlenebilen, sertleştirilmiş halinde mükemmel parlayabilen, derinlemesine sertleşebilen, ısıtım işlem esnasında çok az boyutsal değışikliğı uğrayabilen plastik kalıpları için geliştirilmiş martensitik yapıda paslanmaz krom çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Korozyon direnci ve mükemmel parlaklığın gerektiğı takımlar ve kalıplar, korozyon etkisine sahip PVC türü plastiklerin kalıpları ve hamilleri, tıbbi ve optik cihazların kalıpları, enjeksiyon kalıpları, ekstrüzyon preslerinin mekanik parçaları, kauçuk türü lastik ürünlerinin baskı kalıpları, otomotiv, kozmetik ve gıda endüstrisi için kalıplar.

Fiziksel Özellikleri :

Özgöl ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliğı : 20 °C'de 22,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,5	11,0	11,0	11,5	12,0

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 810 - 830 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 230 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 970 - 990 °C

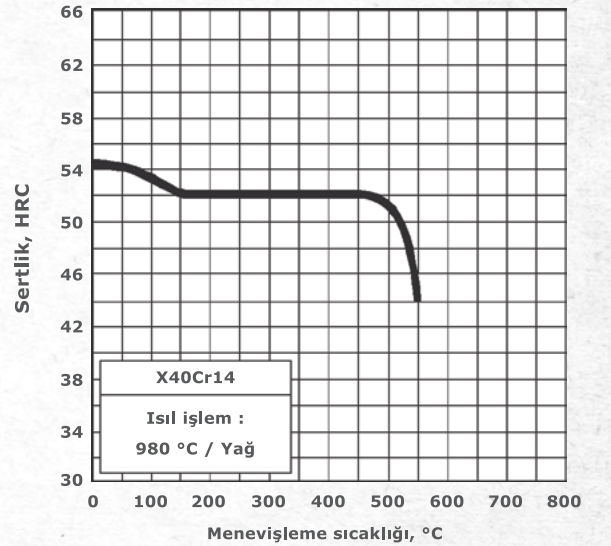
Sertleştirme ortamı : Yağ, vakum

Sertleştirme sonrası sertlik : 52 - 56 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
54 HRC	52 HRC	52 HRC	52 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2311 40CrMnMo7

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo
En az	%	0.35	0.20	1.30			1.80	0.15
En fazla	%	0.45	0.40	1.60	0.035	0.035	2.10	0.25

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2311 40CrMnMo7	P20	-	-

Özellikleri :

Yüksek tokluğa ve iyi aşınma direncine sahip, 1.2312'ye göre daha iyi parlayabilen ve daha yüksek aşınma dayanımı gösteren, ısıtım işlemi gerektirmeyen, kolay işlenebilen ve parlatılabilen, aşınma direncini artırmak için nitrasyon yapılabilen, 290 - 330 HB ön sertleştirilmiş ve menevişlenmiş plastik kalıp çeliğidir. Yüzey dağlaması, kaynak ve desenleme yapılmaya, krom ve nikel kaplanmaya uygundur.

Kullanım Alanları :

Orta ve büyük boyutlu kalınlığı 400 mm'ye kadar plastik enjeksiyon kalıpları, basınçlı döküm endüstrisi ve plastik enjeksiyon kalıplarının kasaları, hamilleri ve bağlantı parçaları, ekstrüzyon preslerinin kovanları, kauçuk türü lastik ürünlerinin baskı kalıpları, otomotiv ve gıda endüstrisi için plastik kalıpları ve yüksek sıvı basıncı altında metallerin şekillendirme kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 33,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,8	13,0	13,8	14,0	14,2

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 730 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 230 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 870 - 890 °C

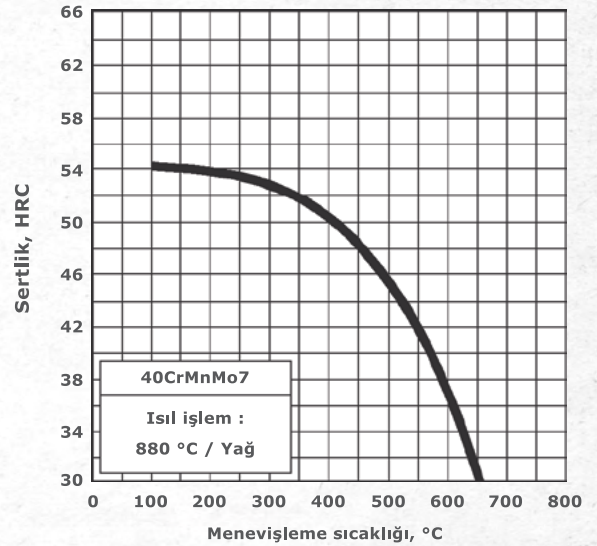
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo, vakum

Sertleştirme sonrası sertlik : 50 - 54 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
54 HRC	54 HRC	53 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2312 40CrMnMoS8-6

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo
En az	%	0.35	0.30	1.40		0.05	1.80	0.15
En fazla	%	0.45	0.50	1.60	0.030	0.10	2.10	0.25

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2312 40CrMnMoS8-6	P20+S	-	-

Özellikleri :

1.2311'e göre daha yüksek kükürt elementi içermesi sebebiyle kolay işlenebilen, iyi tokluğa ve aşınma direncine sahip, aşınma direncini artırmak için nitrasyon yapılabilen, ısıtma işlemi gerektirmeyen, 290 - 330 HB ön sertleştirilmiş ve menevişlenmiş plastik kalıp çeliğidir. Yüzey dağlaması yapılmaya, krom kaplanmaya ve parlatılmaya uygun değildir.

Kullanım Alanları :

Yüksek yüzey parlaklığı beklenmeyen orta ve büyük boyutlu plastik enjeksiyon kalıpları, destek plakaları, sentetik türü plastikler için takımlar, basınçlı döküm ve plastik enjeksiyon kalıpları için kalıp kasaları, hamilleri ve bağlantı parçaları, ekstrüzyon preslerinin kovanları, kauçuk türü lastik ürünlerinin baskı kalıpları, otomotiv ve gıda endüstrisi için plastik kalıpları ve yüksek sıvı basıncı altında metallerin şekillendirme kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 33,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,8	13,0	13,8	14,0	14,2

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 730 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 230 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 870 - 890 °C

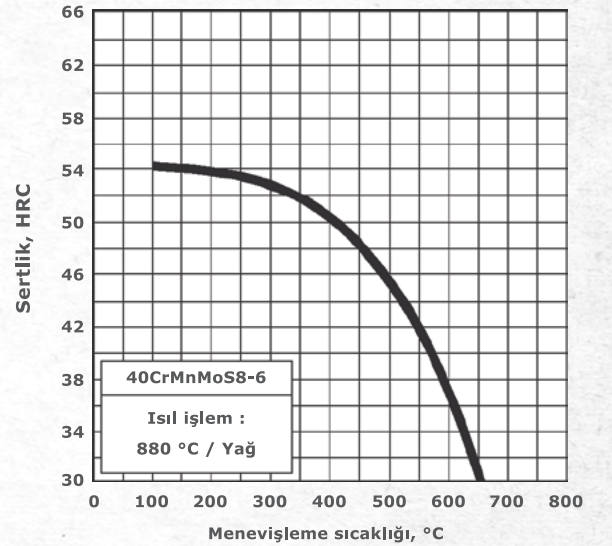
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo, vakum

Sertleştirme sonrası sertlik : 50 - 54 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
54 HRC	54 HRC	53 HRC	50 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2316 ESR X38CrMo16

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	Ni
En az	%	0.33					15.50	0.80	
En fazla	%	0.45	1.00	1.50	0.030	0.030	17.50	1.30	1.00

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2316 X38CrMo16	-	-	-

Özellikleri :

Yüksek krom ve molibden alaşımlı, 1.2083'e göre daha yüksek korozyon direncine sahip, iyi parlayabilen, aşınmaya ve paslanmaya karşı dirençli, krom veya nikel kaplaması gerektirmeyen, desenleme ve yüzey dağlaması yapılabilen, martensitik yapıda paslanmaz krom çeliğidir. Yüksek krom içermesi sebebiyle krom kaplanmaya ve nitrasyon yapılmaya uygun değildir.

Kullanım Alanları :

Yüksek korozyon direnci, paslanmazlık ve parlaklığın gerektiği plastik enjeksiyon kalıpları, korozyon etkisine sahip PVC türü plastiklerin enjeksiyon kalıpları ve hamilleri, şişirme kalıpları ve ekstrüzyon preslerinin takımları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,70 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 15,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
10,4	10,8	11,2	11,6	11,9

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 810 - 830 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 235 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 650 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 1020 - 1040 °C

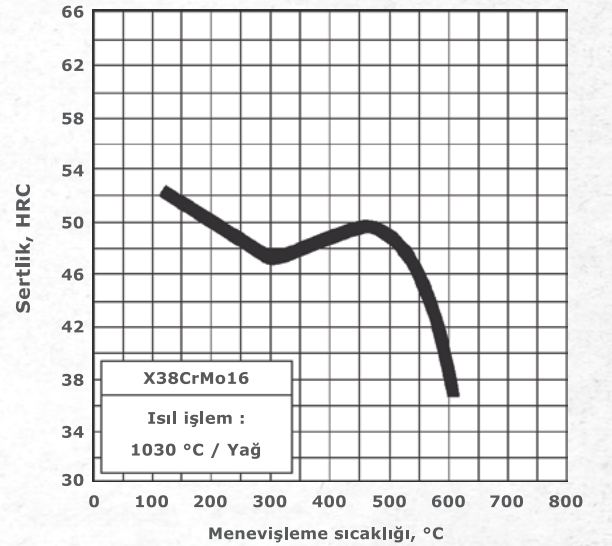
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo, vakum

Sertleştirme sonrası sertlik : 48 - 52 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
52 HRC	50 HRC	48 HRC	49 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.2738 40CrMnNiMo8-6-4

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	Ni
En az	%	0.35	0.20	1.30			1.80	0.15	0.90
En fazla	%	0.45	0.40	1.60	0.030	0.030	2.10	0.25	1.20

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.2738 40CrMnNiMo8-6-4	P20+Ni	-	-

Özellikleri :

1.2311'nin alaşımına ilave olarak %1 nikel elementi içeren, nikel ilavesi sebebiyle 400 mm'den kalın boyutlarda çeliğin yüzeyinden merkezinde kadar sertlik azalması olmayan ve mükemmel parlayabilen, nitrasyon, kaynak, desenleme yapılma-ya ve krom kaplanmaya uygun, kolay işlenebilen, ısıtım işlem gerektirmeyen, 290 - 330 HB ön sertleştirilmiş ve menevişlenmiş plastik kalıp çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Yüksek yüzey parlaklığı beklenen bütün boyutlarda ve büyük boyutlu kalınlığı 400 mm'den daha kalın plastik enjeksiyon kalıpları, basınçlı döküm endüstrisi ve plastik enjeksiyon kalıplarının kasaları ve hamilleri, ekstrüzyon preslerinin kovanları, yüksek gerilime maruz kalan büyük boyutlu plastik kalıpları, sentetik türü plastikler için kalıplar, yüksek sıvı basıncı altında metallerin şekillendirme kalıpları ve kauçuk kalıpları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 7,85 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 33,0 W/(m.K)

Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
12,8	13,0	13,8	14,0	14,2

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama : 710 - 730 °C

Tavlama sonrası sertlik : En fazla 240 HB

Gerilim giderme tavlama : Yaklaşık olarak 600 °C

Sıcak şekil verme : 1050 - 850 °C

Sertleştirme : 870 - 890 °C

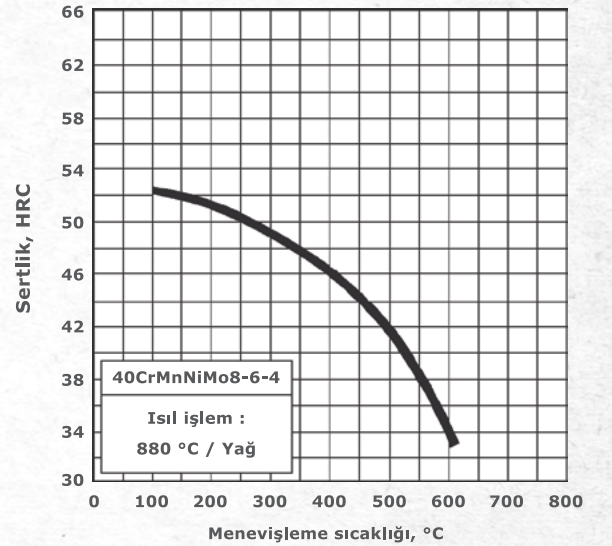
Sertleştirme ortamı : Yağ, sıcak banyo, vakum

Sertleştirme sonrası sertlik : 50 - 54 HRC

Menevişleme sonrası sertlik :

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C
52 HRC	51 HRC	49 HRC	46 HRC

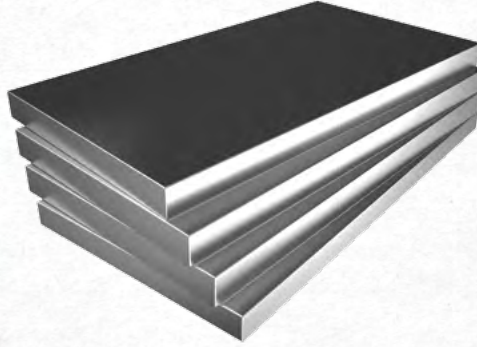
Menevişleme Diyagramı

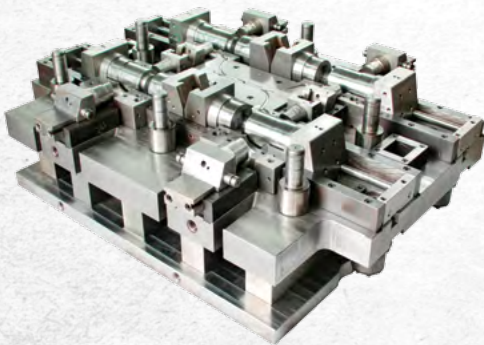
Karşılaştırma Tablosu

DIN	Parlatılabilme	Korozyon direnci	Aşınma direnci	İşlenebilme	Isıl işlemdede boyutsal değişim
1.2083 ESR X40Cr14					
1.2311 40CrMnMo7					
1.2312 40CrMnMoS8-6					
1.2316 ESR X38CrMo16					
1.2738 40CrMnNiMo8-6-4					

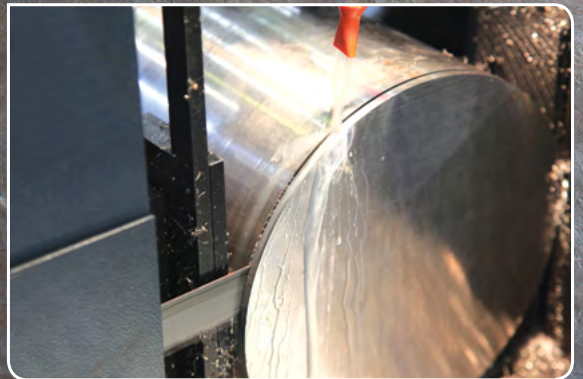
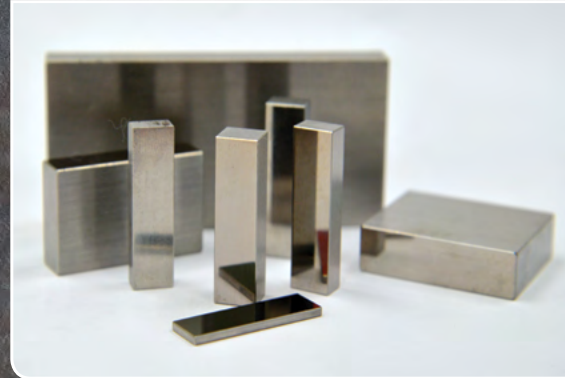
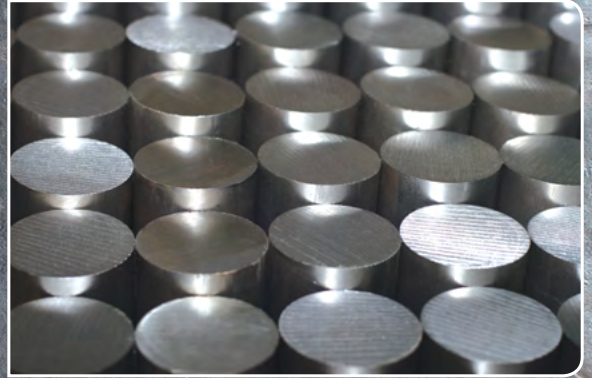
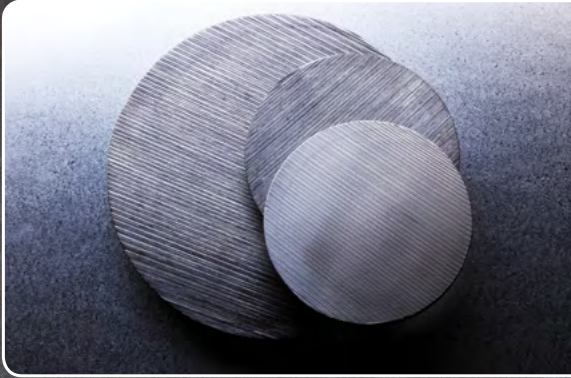
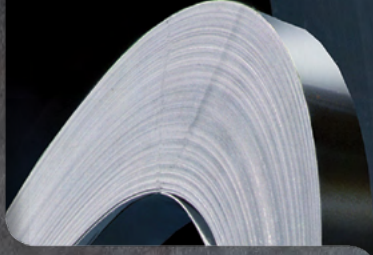
Kullanım Alanları ve Özellikleri

Plastik kalıp çelikleri plastik parçaların üretiminde kullanılmaktadır. En önemli karakteristik özellikleri ise dayanıklılık, sertlik, tokluk, aşınma direnci, parlatılabilirlik, korozyon direnci ve ısı iletkenliğidir. Önemli müşteri grupları arasında otomotiv, tüketim malları endüstrisi, elektronik ve diğer endüstri alanlarındaki plastik parçaların kalıplarında kullanılmaktadır. Kullanım alanları arasında şişirme kalıpları, enjeksiyon ve ekstrüzyon kalıpları ve hamilleri yer almaktadır. DIN 1.2083, 1.2311, 1.2312, 1.2316 ve 1.2738 gibi plastik kalıp çelikleri piyasada mevcut olup plastik endüstrisi tarafından yaygın olarak tercih edilmektedir.

Yüksek Hız Çelikleri

1.3207 HS10-4-3-10

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Co
En az	%	1.20					3.80	3.20	3.00	9.00	9.50
En fazla	%	1.35	0.45	0.40	0.030	0.030	4.50	3.90	3.50	10.00	10.50

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.3207 HS10-4-3-10	-	SKH57	-

Özellikleri :

Genel kullanım amaçlı, yüksek volfram ve kobalt elementi içeren, yüksek aşınma direncine, tokluğuna ve kesme yeteneğine sahip, çok yüksek verimli, yüksek sıcaklıklarda aşınma dayanımını ve sertliğini kaybetmeyen, kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip, ince taneli ve ince karbür boyutlu yüksek hız çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Her türlü kesici takımlar, torna, otomat ve planya kesici takımları ve kalemleri, ağaç işleme takımları, yüksek gerilime maruz kalan soğuk işleme takımları, çok sert metal alaşımların kesme takımları, kesici takım uçları, soğuk ekstrüzyon ve şekil verme takımları, delme zimbaları, azdırma frezeleri, pantograf kalemleri, freze bıçakları, kılavuzlar, kaba talaş kaldırma takımları, raybalar, profil kesme bıçakları ve yüksek aşınma direnci göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 8,30 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 19,0 W/(m.K)

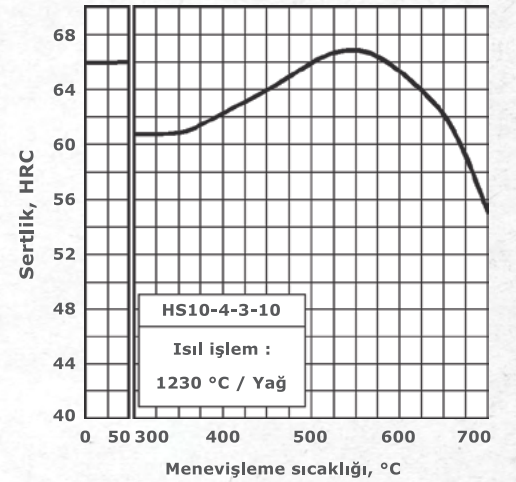
Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
9,6	10,0	10,1	10,3	10,5

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama	: 770 - 840 °C
Tavlama sonrası sertlik	: En fazla 300 HB
Gerilim giderme tavlama	: 600 - 650 °C
Sıcak şekil verme	: 1100 - 900 °C
Sertleştirme	: 1200 - 1240 °C
Sertleştirme ortamı	: Yağ, sıcak banyo, vakum (500 - 550 °C)
Menevişleme	: 540 - 570 °C
Menevişleme sonrası sertlik	: 65 - 67 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.3243 HS6-5-2-5

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Co
En az	%	0.87					3.80	4.70	1.70	5.90	4.50
En fazla	%	0.95	0.45	0.40	0.030	0.030	4.50	5.20	2.10	6.70	5.00

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.3243 HS6-5-2-5	M35	SKH55	R6M5K5

Özellikleri :

1.3243 HS6-5-2C'nin alaşımına ilave olarak %5 kobalt elementi içeren, iyi tokluğa, yüksek aşınma direncine, mükemmel kesme yeteneğine ve kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip, derinlemesine sertleşebilen, yüksek sıcaklıklarda sertliğini kaybetmeyen, ince taneli ve ince karbür boyutlu yüksek hız çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Her türlü kesici takımlar, torna ve planya kesici takımları, ağaç işleme takımları, soğuk işleme ve şekillendirme takımları, deliciler, zımbalar, matkap uçları, freze bıçakları, kılavuzlar, raybalar, boşaltma tiğları, paftalar, daire testereler, azdırma frezeleri, profil kesme takımları, en yüksek gerilimli helezon matkapları, vida, civata, somun gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları ve yüksek aşınma direnci göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 8,10 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 19,0 W/(m.K)

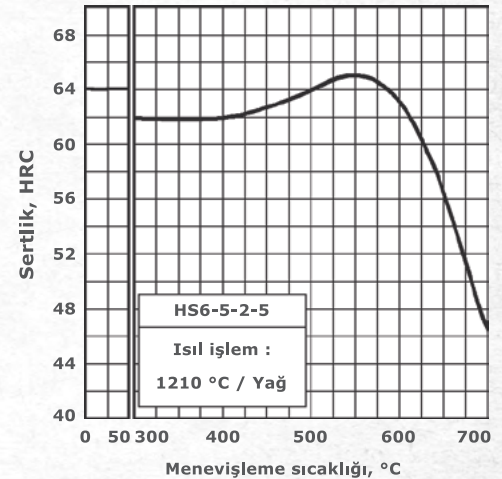
Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	11,7	12,2	12,4	12,7

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama	: 770 - 840 °C
Tavlama sonrası sertlik	: En fazla 280 HB
Gerilim giderme tavlama	: 600 - 650 °C
Sıcak şekil verme	: 1100 - 900 °C
Sertleştirme	: 1190 - 1230 °C
Sertleştirme ortamı	: Yağ, sıcak banyo, vakum (500 - 550 °C)
Menevişleme	: 550 - 580 °C
Menevişleme sonrası sertlik	: 64 - 66 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.3247 HS2-9-1-8

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Co
En az	%	1.05					3.50	9.00	0.90	1.20	7.50
En fazla	%	1.15	0.70	0.40	0.030	0.030	4.50	10.00	1.30	1.90	8.50

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.3247 HS2-9-1-8	M42	SKH59	-

Özellikleri :

Yüksek molibden ve %8 kobalt elementi içeren, yüksek sertlik alabilen, yüksek tokluğa, kesme yeteneğine, aşınma direncine ve kesici kenarlardan parça kopmama özelliğine sahip, derinlemesine sertleşebilen, düşük vanadyum alaşımı sebebiyle iyi taşlanabilen, yüksek sıcaklıklarda sertliğini kaybetmeyen, ince taneli ve ince karbür boyutlu yüksek hız çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Her türlü kesici takımlar, mekanik gerilime maruz kalan takımlar, otomat çeliği, pirinç ve alüminyum gibi alaşımlar için torna ve planya kalemleri, nikel, kobalt, titanyum gibi sert alaşımların işleme takımları, freze bıçakları, pantograf kalemleri, helazon matkapları, kılavuzlar, boşaltma tiğları, soğuk işleme ve şekillendirme takımları, metal testereler, deliciler, zımbalar, daire testereler ve yüksek aşınma direnci göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 8,30 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 19,0 W/(m.K)

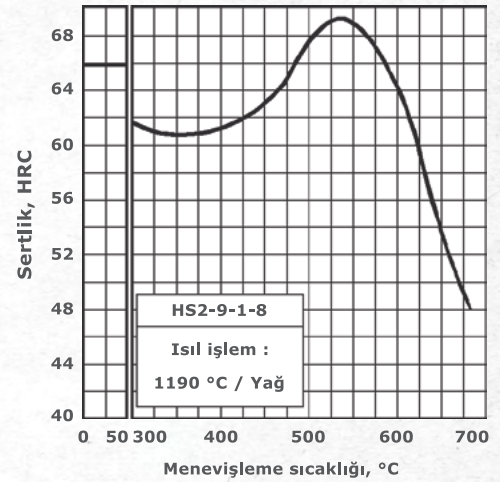
Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,0	11,5	11,9	12,3	12,4

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama	: 770 - 840 °C
Tavlama sonrası sertlik	: En fazla 280 HB
Gerilim giderme tavlama	: 600 - 650 °C
Sıcak şekil verme	: 1100 - 900 °C
Sertleştirme	: 1170 - 1210 °C
Sertleştirme ortamı	: Yağ, sıcak banyo, vakum (500 - 550 °C)
Menevişleme	: 530 - 560 °C
Menevişleme sonrası sertlik	: 67 - 69 HRC

Menevişleme Diyagramı

1.3343 HS6-5-2C

Kimyasal Bileşimi :

		C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W
En az	%	0.86					3.80	4.70	1.70	5.90
En fazla	%	0.94	0.45	0.40	0.030	0.030	4.50	5.20	2.10	6.70

Malzeme Kodu :

DIN	ASTM	JIS	GOST
1.3343 HS6-5-2C	M2	SKH51	R6M5

Özellikleri :

Genel kullanım amaçlı, mükemmel tokluğa, kesme yeteneğine ve yüksek aşınma direncine sahip, derinlemesine sertleşebilen yüksek sıcaklıklarda sertliğini kaybetmeyen, ince taneli ve ince karbür boyutlu yüksek hız çeliğidir.

Kullanım Alanları :

Yüksek çarpışma ve burulma direnci gerektiren her türlü kesici ve işleme takımları, kılavuzlar, diş çekme takımları, helezon matkaplar, raybalar, boşaltma tıgıları, matkap uçları, eğeler, havşa matkapları, paftalar, metal testereler, deliciler, zimbalar, ağaç işleme takımları, soğuk işleme ve şekillendirme takımları, dairesel testereler ve bıçaklar, vida kılavuzları ve kalıpları, freze bıçakları, civata, somun gibi bağlantı elemanlarının üretim takımları, hassas kesme takımları ve yüksek aşınma direnci göstermesi gerektiren makina parçaları.

Fiziksel Özellikleri :

Özgül ağırlığı : 20 °C'de 8,10 kg/dm³

Isıl iletkenliği : 20 °C'de 19,0 W/(m.K)

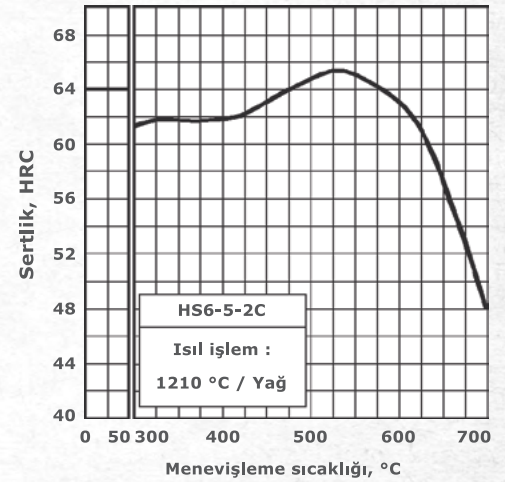
Isıl genleşmesi : 20 °C'den.....°C'ye kadar, 10⁻⁶ m/(mK)

100 °C	200 °C	300 °C	400 °C	500 °C
11,5	11,7	12,2	12,4	12,7

Isıl İşlemi :

Yumuşatma tavlama	: 770 - 840 °C
Tavlama sonrası sertlik	: En fazla 280 HB
Gerilim giderme tavlama	: 600 - 650 °C
Sıcak şekil verme	: 1100 - 900 °C
Sertleştirme	: 1190 - 1230 °C
Sertleştirme ortamı	: Yağ, sıcak banyo, vakum (500 - 550 °C)
Menevişleme	: 540 - 570 °C
Menevişleme sonrası sertlik	: 64 - 66 HRC

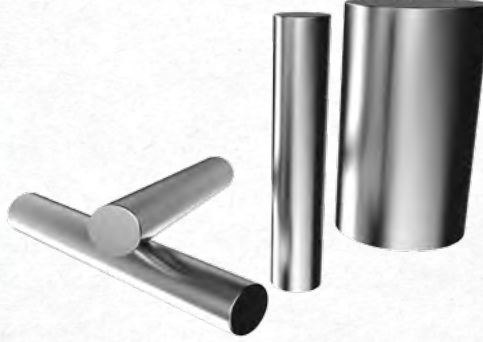
Menevişleme Diyagramı

Karşılaştırma Tablosu

DIN	Yüksek sıcaklık sertlik dayanımı	Aşınma direnci	Çatlama direnci	Taşlanabilme	Sıkıştırma direnci
1.3207 HS10-4-3-10					
1.3243 HS6-5-2-5					
1.3247 HS2-9-1-8					
1.3343 HS6-5-2C					

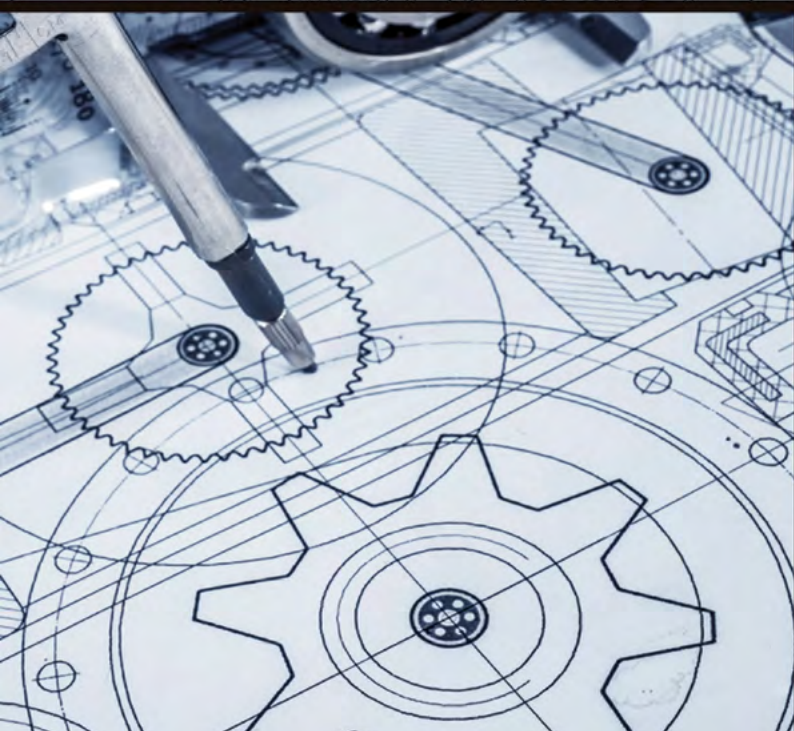
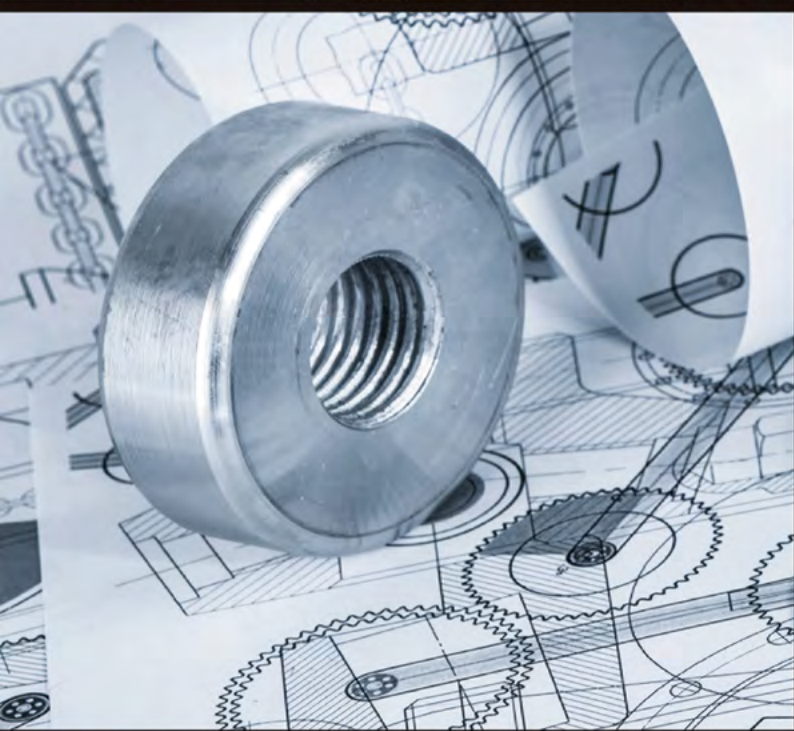
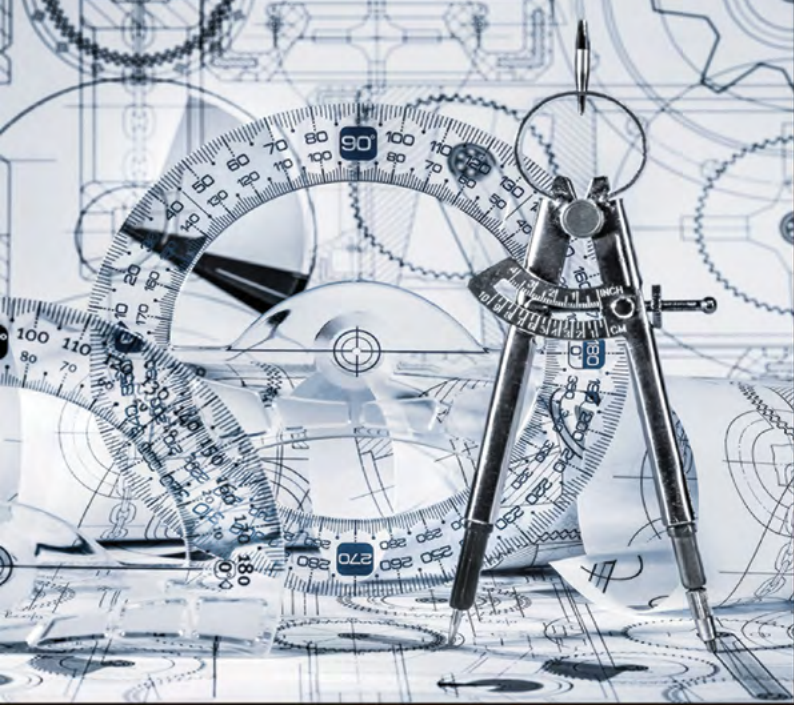

Kullanım Alanları ve Özellikleri

HSS olarak kullanılan kısaltma, farklı elementlerin birleşmesi ile oluşan alaşımlı çeliğe denir. Birleşim genellikle volfram, krom, molibden, kobalt, vanadyum ve diğer elementleri içerir. Volfram bu ürünlerde kullanılan en yaygın çelik elementi türüdür. Yüksek sıcaklıkta sertliğini koruması için ayrıca kobalt ilave edilebilir. Yüksek hız çelikleri 500 °C 'ye kadar sıcaklıklarda sertliğini koruyarak yüksek aşınma direncine ve performansına sahiptir. Yüksek hız çelikleri yüksek karbon ve krom içeren takım çeliklerinin özelliklerine göre daha fazla avantajları bulunmaktadır. Yüksek hız çelikleri matkaplar, kılavuzlar, freze bıçakları, torna kalemleri, dişli kesiciler, testere bıçakları, planya ve pleksi bıçakları gibi farklı tip kesici takımların üretiminde sıkça kullanılmaktadır.

GMTC Hakkında

Gloria Material Technology Corporation (GMTC) Tayvan'da yerleşik özel alaşımlı çelik imalatçısıdır. EVERGREEN GROUP tarafından 1988 yılında kurulmuş olup, misyon beyanımız kıvançla "endüstrinin temellerini inşa etmek" diye haykırmaktadır. Fabrikamız Tayvan'ın güney bölgesinde Hsin-Ying şehrinde yer almaktadır. Üretim programımızda süper alaşımlar, titanyum alaşımları, yüksek hız çelikleri, alaşımlı takım çelikleri, paslanmaz çelikler, çeşitli Elektro Cüruf Ergitme (ESR), Vakum Ark Ergitme (VAR), ıslahlı, ön sertleştirilmiş ve menevişlenmiş çelikler ve 500'den fazla çelik kalitesi gibi yüksek kaliteli malzeme ihtiyacını yuvarlak, kare, lama çubuklar ve ayrıca blok şeklinde karşılamaktadır.

Bütün ürün kaliteleri AFNOR tarafından ISO 9001, ISO 14001 ve AS 9100C ile belgelendirilmiştir. Ayrıca Boeing, Bombardier, GE Energy, Siemens, Toshiba, Hitachi ve Mitsubishi'den sertifikalarımız mevcuttur. Kilit önemde parçaların imalatına dahil olan alt imalatçılara yardım etmek için hizmetlerimizi genişletmiş bulunuyoruz. GMTC sadece bir malzeme üreticisi değil aynı zamanda müşteri odaklı tedarik hizmeti üzerine kurulmuş endüstriyel hizmet sağlayıcısıdır.

İstikrarlı işletme sistemimiz, malzeme seçiminden mekanik işlemeye ve ısıl işleme kadar üretim akışını verimli bir şekilde yönetmektedir. Kalite ve teslimat, tedarik zincirimizin baştan sona entegrasyonu ile kontrol altındadır. Ayrıca üretim programımızda silindirler, hassas parçalar, contalar, valfler, halkalar ve basınçlı hava motorları bulunmaktadır. GMTC'nin geleceği için önemli bir vizyon olarak geliştirmekte olan bir çok ürünün imalatını yapabilmektedir.

Aynı zamanda havacılık, petrol ve gaz enerjisi, su ve biyomedikal gibi yeniliğe açık piyasalarda özel alaşımlı uygulama ürünleri geliştirmek için sürdürülebilir kalkınma yaklaşımına uygun, yeşil, çevre dostu ve sağlıklı bir kuruluş anlayışıyla çaba göstermeye devam edecektir.

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.

GMTC'nin Tarihsel Gelişimi

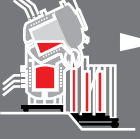
Nisan	1993	Gloria Heavy Industrial Corporation ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Eylül	1993	BCIQ belgelendirme kuruluşundan ISO 9002 kalite belgesi almıştır.
Ekim	1994	BSI belgelendirme kuruluşundan ISO 9002 kalite belgesi almıştır.
Ocak	1995	Tayvan Endüstriyel Kalkınma Bürosundan Yüksek Hız Çelikleri için ürün geliştirme belgesi almıştır.
Ağustos	1996	DQS Almanya belgelendirme kuruluşundan ISO 9001 kalite belgesi almıştır.
Ocak	1997	Tayvan Endüstriyel Kalkınma Bürosundan Titanyum Alaşımları için ürün geliştirme belgesi almıştır.
Ekim	1998	Tayvan OTC Borsasında işlem görmeye başlamıştır.
Mayıs	1999	Tayvan Endüstriyel Kalkınma Bürosundan Paslanmaz Çelikler için ürün geliştirme belgesi almıştır.
Haziran	1999	SGS UK belgelendirme kuruluşundan ISO 14001 kalite belgesi almıştır.
Temmuz	1999	Gloria Material Technology Corporation olarak ünvanı değişmiştir.
Mayıs	2000	GEPS kuruluşundan yetkili satıcı ödülü ve laboratuvar onay belgesi almıştır.
Mayıs	2000	General Electric kuruluşu tarafından Altı Sigma yönetim stratejisi uygulamaya başlamıştır.
Kasım	2001	Siemens-Westinghouse Power Corporation kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Şubat	2002	GEPS kuruluşundan "Mükemmel Gelişen Tedarikçi" ödülü almıştır.
Eylül	2003	Siemens AG kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Eylül	2003	Toshiba kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Şubat	2004	Hitachi kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Mart	2004	Mitsubishi kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Ocak	2006	Smiths kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Haziran	2006	QMI belgelendirme kuruluşundan AS 9100C kalite belgesi almıştır.
Haziran	2006	Moog kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Haziran	2006	Boeing kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Ağustos	2006	Stryker kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Eylül	2006	Westland kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Şubat	2007	Bombardier kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Mayıs	2007	Curtiss Wright kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Kasım	2007	Tayvan Endüstriyel Kalkınma Bürosundan Inconel 718 kalite için ürün geliştirme belgesi almıştır.
Nisan	2008	ALL METAL SERVICES of U.K. kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Haziran	2008	Agusta Westland of Italy kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Ekim	2008	NADCAP belgelendirme kuruluşundan Tahribatsız Muayene kalite belgesi almıştır.
Kasım	2008	NADCAP belgelendirme kuruluşundan Malzeme Testi kalite belgesi almıştır.
Aralık	2008	NADCAP belgelendirme kuruluşundan Isıl İşlem kalite belgesi almıştır.
Mayıs	2009	19.Tayvan Ulusal Kalite ödülü almıştır.
Eylül	2009	Toshiba kuruluşundan nükleer uygulama ürünleri için yetkili satıcı ödülü almıştır.
Haziran	2010	SAFRAN / Techspace Aero kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Eylül	2010	SAFRAN / Messier-Dowty kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Aralık	2010	GKN Aerospace kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Şubat	2011	GE Aviation kuruluşundan S400/S1000 standartı için yetkili üretici onay belgesi almıştır.
Eylül	2011	EMBRAER kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Ekim	2011	Conuar SA kuruluşundan nükleer uygulama ürünleri için yetkili satıcı ödülü almıştır.
Kasım	2011	MHI-MRJ kuruluşundan yetkili satıcı ödülü almıştır.
Eylül	2012	Air Bus kuruluşundan laboratuvar uygunluk belgesi almıştır.
Haziran	2013	Gloria Group Global yeni merkez ofisi açılmıştır.

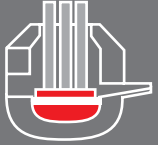

GMTC'nin Üretim Şeması

Vakum İndüksiyon
Ergitme Fırını (VIM)

Elektrik Ark Fırını
(EAF)

Pota Isıtma Fırını
(LFV)

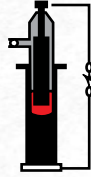
Vakumlu Gaz Giderme
Fırını (VD)

Vakumda Oksijenle
Karbonsuzlaştırma
Fırını (VOD)

Pota Arıtma
Fırını (LRF)

Vakum Ark Ergitme
Fırını (VAR)

Elektrot

Külçe

Elektro Cüruf Ergitme
Fırını (ESR)

Külçe Dökümü

Külçe

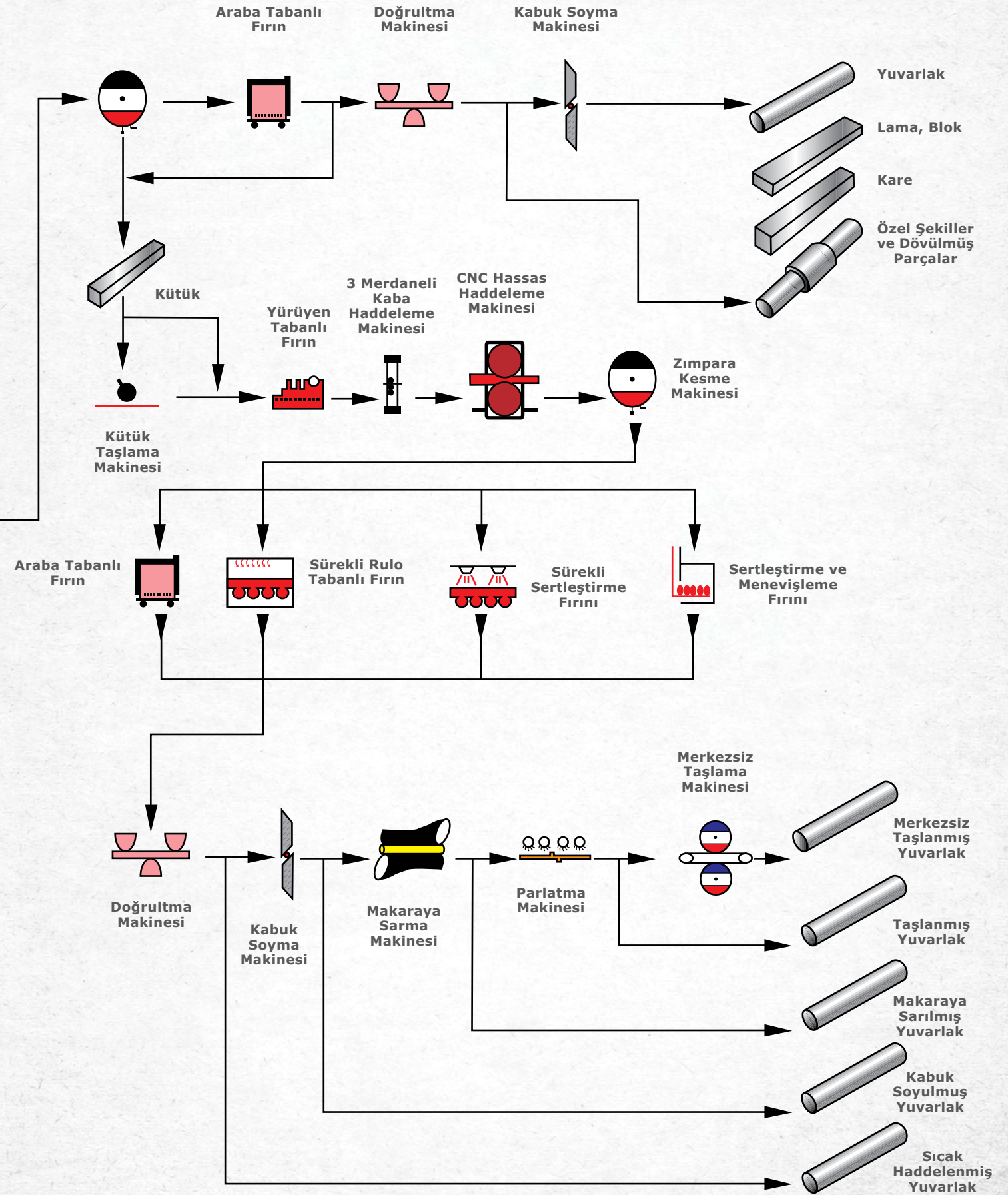
Araba Tabanlı
Fırın

Hidrolik Dövme
Presi

Döner Tabanlı
Fırın

Radyal Dövme
Makinesi

GMTC'nin Üretim Ekipmanları

Ergitme Tesisi

Elektrik Ark Fırını (EAF), 35t hacimli ve ultra yüksek güçlü.

Pota Arıtma Fırını (LRF), Isı, kimyasal bileşim, şekil kontrolü ve metalik olmayan kalıntıları gideren.

Vakumlu Gaz Giderme Fırını (VD) ve Vakumda Oksijenle Karbonsuzlaştırma Fırını (VOD) ile gaz ve düşük karbon miktarı kontrolü.

Elektro Cüruf Ergitme Fırını (ESR) makinesi ile daha iyi mikroyapı ve daha temiz metalik olmayan kalıntı kontrolü.

Vakum Ark Ergitme Fırını (VAR)

Pota Isıtma Fırını (LFV)

Vakum İndüksiyon Ergitme Fırını (VIM)

Dövme Tesisi

GFM 1600t Radyal Dövme Makinesi, yarı izotermal şekil değiştirme yöntemi, tekrar külçe ısıtılmasına gerek kalmaksızın indirgeme oranı 10:1 elde edilebilme.

3500t Hidrolik Dövme Presi

Haddeleme Tesisi

3 Merdaneli Kaba Haddeleme Makinesi ve GFM hidrolik sürücülü CNC Hassas Haddeleme Makinesi, hızlı hadde değişimi ve esnek üretim.

Isıl İşlem Tesisi

Araba Tabanlı Fırın

Yürüyen Tabanlı Fırın

Sürekli Rulo Tabanlı Fırın

Sertleştirme ve Menevişleme Fırını

Tamamlama Tesisi

Yüzey ve doğruluk kalitesini sağlamak için makina parkımızda bulunan çeşitli tamamlama ekipmanları.

Doğrultma Makinesi

8 Haddeli Doğrultma Makinesi

2 Haddeli Doğrultma Makinesi

Makaraya Sarma Makinesi

Kabuk Soyma Makinesi

Merkezsiz Taşlama Makinesi

Ergitme Ekipmanları

Vakum İndüksiyon
Ergitme Fırını (VIM)

Pota Arıtma Fırını
(LRF)

Elektro Cüruf Ergitme
Fırını (ESR)

3500t Hidrolik Dövme
Presi

GFM 1600t Radyal Dövme
Makinesi

Döner Tabanlı Fırın

Dövme Ekipmanları

Haddeleme Ekipmanları

3 Merdaneli Kaba Haddeleme
Makinesi

CNC Hassas Haddeleme
Makinesi

Ultrasonik Çatlak
Kontrol Makinesi

Isıl İşlem Ekipmanları

Araba Tabanlı Fırın

Araba Tabanlı Fırın

Sertleştirme ve Menevişleme
Fırını

Tamamlama Ekipmanları

Makaraya Sarma Makinesi

Merkezsiz Taşlama Makinesi

GMTC'nin Sertifikaları

Kalite Yönetimi

AS 9100C
AS 7003
ISO 9001
ISO 17025
ISO 14001

Enerji ve Nükleer Sanayi Belgeleri

GE ENERGY
SIEMENS
HITACHI
TOSHIBA
MITSUBISHI
ANSALDO
DOOSAN
MES

Havacılık ve Uzay Sanayi Belgeleri

BOEING (709694)

MOOG

BOMBARDIER

GE AVIATION

SAFRAN GROUP

(Messier Dowty , Techspace Aero)

GKN

MRJ

WESTLAND

AGUSTA WESTLAND

HAMILTON SUNDSTRAND

Petrol ve Gaz Sanayi Belgeleri

**WEATHERFORD
CAMERON
GE Oil & Gas**

Diğer Belgeler

STRYKER
SENSATA
CONUAR

GMTC'nin Üretim Programı

Havacılık ve Uzay Sanayi için Çelikler
Petrol, Gaz ve Su Sanayisi için Çelikler
Paslanmaz Çelikler

Çökelme Sertleşmeli Paslanmaz Çelikler

300 Serisi

400 Serisi

Duplex (Ostenitik - Ferritik) Paslanmaz Çelikler

Demir Esaslı Süper Alaşımlar

Titanyum Alaşımları

Titanyum Çubuklar

Titanyum Saclar

Titanyum Kaynak Kangalları

Titanyum Borular

Dövülmüş Parçalar / İşlenmiş Parçalar

Alaşımlı Takım Çelikleri

Soğuk İş Takım Çelikleri

Sıcak İş Takım Çelikleri

Plastik Kalıp Çelikleri

Yüksek Hız Çelikleri

Düşük Alaşımlı Çelikler

Rulman Çelikleri

Sertleştirilmiş ve Menevişlenmiş Çelikler

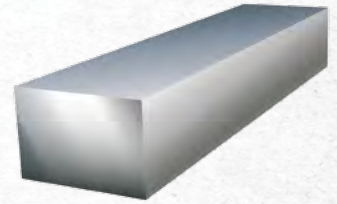
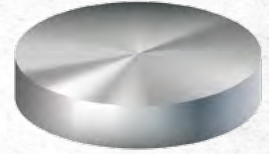
Alaşımlı Çelikler

Paslanmaz Çelikler

Vakum İndüksiyon Ergitme Fırını (VIM)

Elektro Cüruf Ergitme Fırını (ESR)

Vakum Ark Ergitme Fırını (VAR)

GMTC'nin Üretim Ebatları

Yuvarlak Çubuklar :

Paslanmaz Çelikler : 5 mm - 600 mm

Alaşımlı Takım Çelikleri : 5 mm - 650 mm

Yüksek Hız Çelikleri : 5 mm - 233 mm

Titanyum Alaşımları : 3 mm - 350 mm

ESR / VAR : 10 mm - 454 mm

Düşük Alaşımlı Çelikler : 5 mm - 650 mm

Rulman Çelikleri : 5 mm - 600 mm

Sertleştirilmiş ve

Menevişlenmiş Çelikler : 22 mm - 600 mm

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.

台南市新營區新中路35號
NO.35,HSIN CHUNG RD.,HSIN YING,
TAINAN,TAIWAN
TEL : 886-6-6520031
FAX : 886-6-6230877

INSPECTION CERTIFICATE

Messrs: OZ CELIK TICARET LTD.STI.
Order No: 2016007508-18
File No: 2017000452-A
Grade: DIN 1.2379
Size: 302.5mm
Heat-Lot No: SG2635-20
Condition: HF-Spheroidized Annealed

P.O.No.: 2016-TR23
Date: 02/03/2017
Weight: 5323KG
Pieces: 2

Chemical Composition (wt%)

	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
Min.	1.45	0.10	0.20			11.00	0.70	0.70
Max.	1.60	0.60	0.60	0.030	0.030	13.00	1.00	1.00
Result	1.53	0.27	0.29	0.022	0.001	11.71	0.74	0.92

Mechanical Properties Spec.

Hardness

	1/2R
Spec.Min.	
Spec.Max.	255HBW
Result	234HBW

Hardenability

	1/2R
Spec.Min.	59HRC
Spec.Max.	
Result	60HRC

Specifications:
DIN EN ISO 4957,EN 10204/3.1

Remark:

- 1.MELTING PROCESS: EAF+LHF+VD.
- 2.ULTRASONIC TEST IS ACCEPTABLE BY ASTM A388/A388M.
- 3.MICRO & MACRO STRUCTURE: OK.
- 4.CLEANLINESS RATING: OK.
- 5.ALL MATERIAL IS FREE FROM MERCURY CONTAMINATION.
- 6.NO WELD REPAIR DONE.
- 7.ALL MATERIAL IS FREE FROM RESIDUAL RADIOACTIVITY.
- 8.MANUFACTURING PROCESS: HOT FORGED, ANNEALED.

AS 9100
Aerospace

SAI GLOBAL

ISO 9001
Quality

SAI GLOBAL

Heat Treating
Material Testing Laboratory
Nondestructive Testing

Mars Wang
Quality Manager
Mars Wang

Our quality and environment management systems have been certified by AS9100, ISO 9001 QMS, ISO14001 EMS, OHSAS18001 OH&S, and NADCAP. We hereby certify that the material described herein has been manufactured and tested with satisfactory results in accordance with the requirement of the above material specification. Inspection Certificate comply with EN 10204 3.1.

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.

台南市新營區新中路35號
NO.35,HSIN CHUNG RD.,HSIN YING,
TAINAN,TAIWAN
TEL : 886-6-6520031
FAX : 886-6-6230877

INSPECTION CERTIFICATE

Messrs: OZ CELIK TICARET LTD.STI.
Order No: 2016005889-9
File No: 2016004972-A
Grade: DIN 1.2344 EFS
Size: 162mm
Heat-Lot No: SG2054-70
Condition: HF-Spheroidized Annealed

P.O.No.: 2016-TR21
Date: 11/08/2016
Weight: 1649KG
Pieces: 3

Chemical Composition (wt%)

	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
Min.	0.35	0.80	0.25			4.80	1.20	0.85
Max.	0.42	1.20	0.50	0.025	0.005	5.50	1.50	1.15
Result	0.40	0.97	0.33	0.022	0.001	5.09	1.27	0.92

Mechanical Properties Spec.

Hardness

	1/2R
Spec.Min.	
Spec.Max.	229HBW
Result	197HBW

Hardenability

	1/2R
Spec.Min.	51HRC
Spec.Max.	
Result	53HRC

Structure Segregations

Spec.Max.	AS1-AS9
Result	AS6 OK

Specifications:
DIN EN ISO 4957,EN 10204/3.1

Remark:

- MELTING PROCESS: EAF+LHF+VD.
- ULTRASONIC TEST IS ACCEPTABLE BY ASTM A388/A388M.
- MICRO & MACRO STRUCTURE: OK.
- CLEANLINESS RATING: OK.
- ALL MATERIAL IS FREE FROM MERCURY CONTAMINATION.
- NO WELD REPAIR DONE.
- ALL MATERIAL IS FREE FROM RESIDUAL RADIOACTIVITY.
- MANUFACTURING PROCESS: HOT FORGED, ANNEALED.

AS 9100
Aerospace
SAI GLOBAL

ISO 9001
Quality
SAI GLOBAL

Mars Wang
Quality Manager
Mars Wang

Our quality and environment management systems have been certified by AS9100, ISO 9001 QMS, ISO14001 EMS, OHSAS18001 OH&S, and NADCAP. We hereby certify that the material described herein has been manufactured and tested with satisfactory results in accordance with the requirement of the above material specification. Inspection Certificate comply with EN 10204 3.1.

GMTC'nin Analiz Raporu

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.

台南市新營區新中路35號
NO.35,HSIN CHUNG RD.,HSIN YING,
TAINAN,TAIWAN
TEL : 886-6-6520031
FAX : 886-6-6230877

INSPECTION CERTIFICATE

Messrs: OZ CELIK TICARET LTD.STI.
Order No: 2016003093-1
File No: 2016004505-A
Grade: DIN 1.2367 EFS
Size: 25.5mm
Heat-Lot No: SG0097-MOG
Condition: HR-Spheroidized Annealed

P.O.No.: 2016-TR13
Date: 11/21/2016
Weight: 1029KG
Pieces: 68

Chemical Composition (wt%)

	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V
Min.	0.35	0.30	0.30			4.80	2.70	0.40
Max.	0.40	0.50	0.50	0.030	0.005	5.20	3.20	0.60
Result	0.38	0.40	0.39	0.021	0.001	4.91	2.90	0.46

Mechanical Properties Spec.

Hardness

	1/2R
Spec.Min.	
Spec.Max.	229HBW
Result	195HBW

Hardenability

	1/2R
Spec.Min.	50HRC
Spec.Max.	
Result	53HRC

Structure Segregations

Spec.Max.	AS1-AS9
Result	AS1-AS2 OK

Specifications:
DIN EN ISO 4957,EN 10204/3.1

Remark:

- 1.MELTING PROCESS: EAF+LHF+VD.
- 2.ULTRASONIC TEST IS ACCEPTABLE BY ASTM A388/A388M.
- 3.MICRO & MACRO STRUCTURE: OK.
- 4.CLEANLINESS RATING: OK.
- 5.ALL MATERIAL IS FREE FROM MERCURY CONTAMINATION.
- 6.NO WELD REPAIR DONE.
- 7.ALL MATERIAL IS FREE FROM RESIDUAL RADIOACTIVITY.
- 8.MANUFACTURING PROCESS: HOT ROLLED, ANNEALED.

AS 9100
Aerospace

SAI GLOBAL

ISO 9001
Quality

SAI GLOBAL

Heat Treating
Material Testing Laboratory
Nondestructive Testing

Mars Wang
Quality Manager
Mars Wang

Our quality and environment management systems have been certified by AS9100, ISO 9001 QMS, ISO14001 EMS, OHSAS18001 OH&S, and NADCAP.
We hereby certify that the material described herein has been manufactured and tested with satisfactory results in accordance with the requirement of the above material specification. Inspection Certificate comply with EN 10204 3.1.

GLORIA MATERIAL TECHNOLOGY CORP.

台南市新營區新中路35號
NO.35,HSIN CHUNG RD.,HSIN YING,
TAINAN,TAIWAN
TEL : 886-6-6520031
FAX : 886-6-6230877

INSPECTION CERTIFICATE

Messrs: OZ CELIK TICARET LTD.STI.
Order No: 2016003092-11
File No: 2016004972-A
Grade: DIN 1.3343
Size: 20.5mm
Heat-Lot No: SG0939-C40
Condition: HR-Spheroidized Annealed-Smooth Turned

P.O.No.: 2016-TR16
Date: 11/08/2016
Weight: 620KG
Pieces: 58

Chemical Composition (wt%)

	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W
Min.	0.86					3.80	4.70	1.70	5.90
Max.	0.94	0.45	0.40	0.030	0.030	4.50	5.20	2.10	6.70
Result	0.90	0.36	0.32	0.023	0.001	3.90	4.87	1.76	6.66

Mechanical Properties Spec.

	Hardness	Grain Size SNYDER GRAFF
	1/2R	T
Spec.Min.		12
Spec.Max.	300HBW	
Result	241HBW	12

Hardenability

	1/2R
Spec.Min.	64HRC
Spec.Max.	
Result	65HRC

Non-Metallic Inclusions: ASTM E45-A

	AT	AH	BT	BH	CT	CH	DT	DH
Max.	2	2	2	2	2	2	2	2
Result	0	0	0	0	0	0	1	0.5

Specifications:

DIN EN ISO 4957,EN 10204/3.1

Remark:

- 1.HARDENED 1210°C, OIL COOLED.TEMPERED 560°Cx2: HRC 64min.
- 2.UT TESTED OK: AS PER SEP 1921, GROUP 3, LEVEL E/e
- 3.MANUFACTURING PROCESS: ROLLED, SOFT ANNEALED, PEELED (PRECIOUS TURNED) ACC.TO ISO 286 K12
- 4.MATERIALS ARE FREE OF DECARBURISATION LAYER.

AS 9100
Aerospace
SAI GLOBAL

ISO 9001
Quality
SAI GLOBAL

Heat Treating
Material Testing Laboratory
Nondestructive Testing

Mars Wang
Quality Manager
Mars Wang

Our quality and environment management systems have been certified by AS9100, ISO 9001 QMS, ISO14001 EMS, OHSAS18001 OH&S, and NADCAP. We hereby certify that the material described herein has been manufactured and tested with satisfactory results in accordance with the requirement of the above material specification. Inspection Certificate comply with EN 10204 3.1.

Dongbei Special Steel Group Co., Ltd., merkezi güzel bir sahil şehri olan Dalian'da bulunmaktadır. Büyük ölçekli özel çelik üretim şirketi olan Dongbei Special Steel Group Co., Ltd., Eylül 2004 yılında üç önemli özel çelik üretimi yapan şirketler olan Dalian Steel Group, Fushun Special Steel Group ve Beiman Special Steel Group'un müşterek birleşmesi ile kurulmuştur. Günümüzde Dongbei Special Steel Group'un yüksek kaliteli çelik üretimi Çin sanayisinde ilk sıralarda yer almaktadır.

Dongbei Special Steel Group yüksek teknoloji alanlarında hammadde tedariki, mekanik parçalar üretimi, otomotiv, demiryolu, petrol ve kimya, havacılık ve uzay sanayi, elektronik, tıbbi ve sağlık hizmetlerinde önemli ve endüstrinin gelişmesinde destekleyici rol oynamaktadır.

2011 yılında Dongbei Special Steel Group 30'dan fazla ülke ve 200'den fazla bölgedeki müşterilerine ihracat yapmış ve yıllık 23.152 milyon RMB ticari gelir elde etmiştir. Ayrıca Dongbei Special Steel Group en iyi 500 Çin kuruluşunun arasına 388. sırada ve en iyi 500 Çin Endüstriyel Üretici arasında ise 206. sırada başarıyla yer almaktadır.

Son yıllarda Dongbei Special Steel Group başarıyla fırlatılmış olan Shenzhou Serisi uzay araçları ve Chang'e Ay keşif programı için gerekli olan kilit konumdaki havacılık ve uzay sanayisinde kullanılan malzemelerin üretimini yapmıştır. Bu arada Dongbei Special Steel Group büyük miktarlarda nükleer güç gelişimi, rüzgar enerji tesisi, ultra-süper kritik kömür enerji santrali, yüksek hızlı tren, otomotiv endüstrisi ve petrol endüstrisi için yeni tip özel çelik malzemelere olan ihtiyacı karşılamaktadır.

Toplam varlık : 52 milyar RMB
Üretim : 3.2 milyon ton
Personel : 24.727

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP

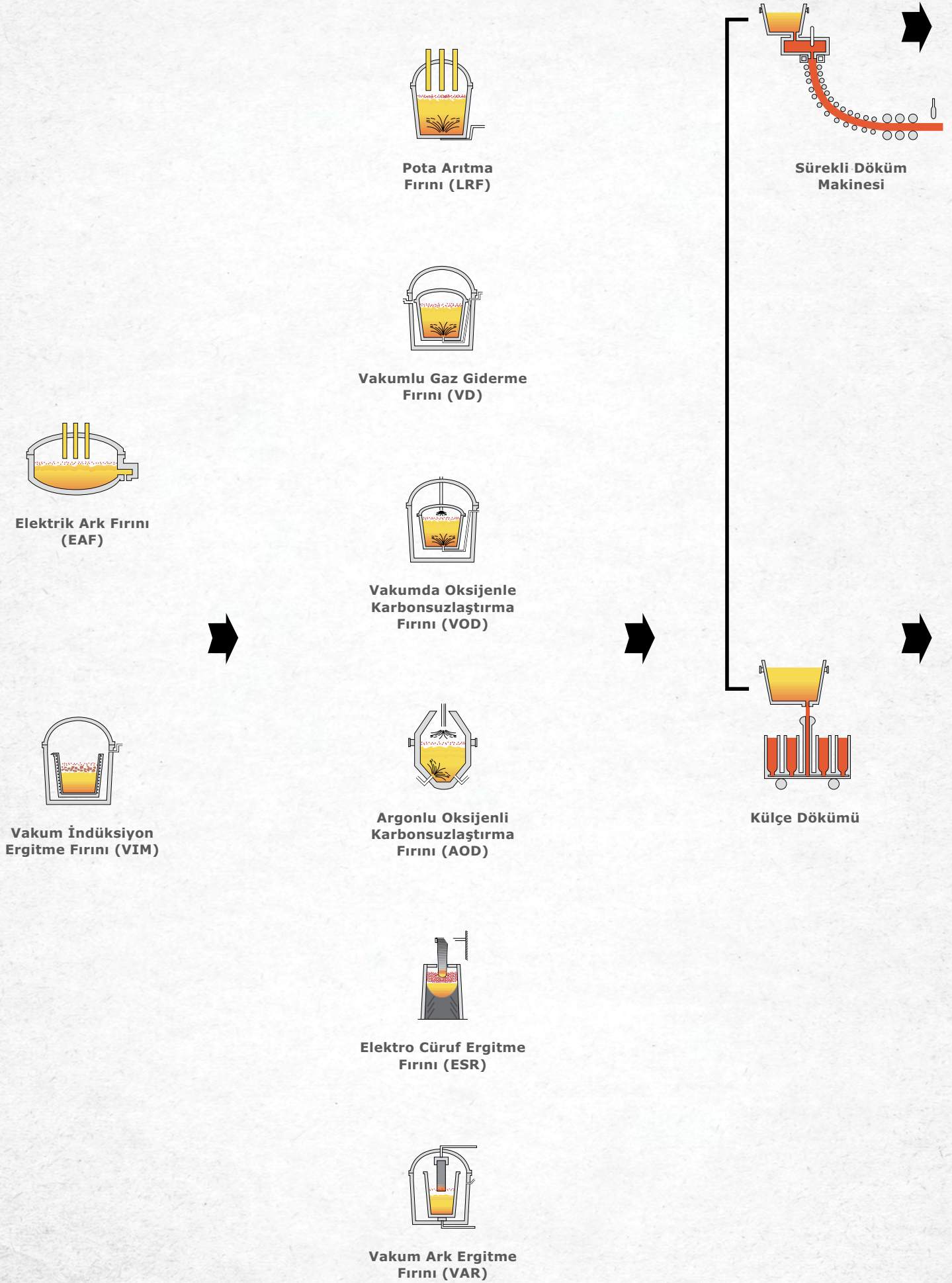
DBSS'nin Tarihsel Gelişimi

Ocak	1905	Dalian Plant ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ocak	1937	Fushun Plant ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ocak	1946	Fushun Steel Making Plant olarak ünvanı değişmiştir.
Ocak	1953	Dalian Steel Plant ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ağustos	1953	Fushun Steel Plant olarak ünvanı değişmiştir.
Ocak	1957	Beiman Plant ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ocak	1961	Hassas alaşım üretim hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mart	1970	Qiqihar Steel Plant olarak ünvanı değişmiştir.
Mayıs	1980	7t VAR Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	1980	Çindeki ilk ithal edilmiş ESR fırını Qiqihar Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mayıs	1981	3/6t VIM Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	1981	30/60t VHD/VOD Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ekim	1982	1000t GFM radyal dövme makinesi Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mayıs	1983	2000t Hidrolik dövme presisi Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ocak	1988	Kabuk soyma üretim hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ocak	1989	2.5t VIM Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Aralık	1989	850 Kaba haddeleme makinesi Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Aralık	1990	45t Ultra yüksek kapasiteli elektrik ark fırını Qiqihar Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Eylül	1992	24t VOD Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	1992	3000t Hidrolik dövme presisi Qiqihar Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ekim	1992	Beiman Special Steel Co., Ltd. ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Kasım	1992	50t Ultra yüksek kapasiteli elektrik ark fırını Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	1993	40t LF+VD Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mayıs	1996	140 Dikişsiz boru üretim hattı Beiman Special Steel Co., Ltd.'de devreye alınmıştır.
Aralık	1996	Dalian Iron and Steel Group ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ocak	1997	Alaşımlı çelik filmaşın ve yuvarlak çubuk haddeleme hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Nisan	1997	Yuvarlak çubuk haddeleme hattı Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mayıs	1997	Lama haddeleme hattı Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Temmuz	1998	Dalian Jinniu Co., Ltd. ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Ocak	1999	Sürekli döküm hattı Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Kasım	2001	60t Ultra yüksek kapasiteli elektrik ark fırını Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ocak	2003	Liaoning Special Steel Group Co., Ltd. ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Şubat	2003	Alaşımlı çelik kare kütük sürekli döküm hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ekim	2003	Yeni filmaşın çekme hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Ocak	2004	Yeni kalın çubuk haddeleme hattı Dalian Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Mayıs	2004	Yeni 40t Ultra yüksek kapasiteli elektrik ark fırını Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	2004	10t VAR Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Eylül	2004	Dongbei Special Steel Group ünvanıyla resmi olarak kurulmuştur.
Aralık	2004	Yuvarlak kabuk soyma hattı Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Aralık	2004	3500t Hidrolik dövme presisi Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.
Haziran	2005	10t VAR Fushun Steel Plant'de devreye alınmıştır.

DBSS'nin Üretim Şeması

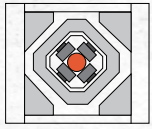

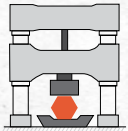
Sürekli Yuvarlak ve Filmaşın Haddeme Makinesi

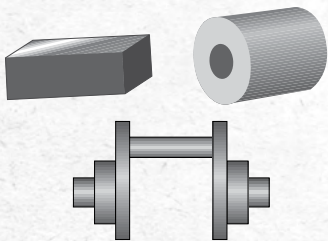
Kaba Kütük Haddeme Makinesi

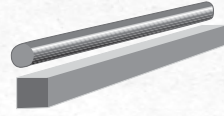
Radyal Dövme Makinesi

Hidrolik Dövme Presi

Özel Şekiller ve Dövülmüş Parçalar

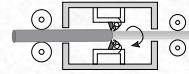
Yuvarlak, Kare

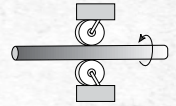
Filmaşın

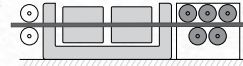
Lama

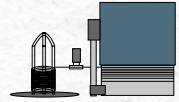
Kabuk Soyma Makinesi

Merkezsiz Taşlama Makinesi

Kombine Tel Çekme Makinesi

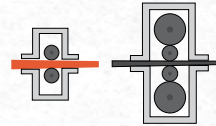
Tel Çekme Makinesi

Taşlanmış, Kabuk Soyulmuş Torna-
lanmış Yuvarlak

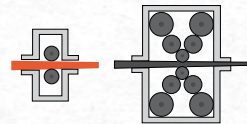
Soğuk Çekilmiş Yuvarlak ve Filmaşın

Sac Haddeme Makinesi

Sac

Şerit Haddeme Makinesi

Şerit

DBSS'nin Üretim Ekipmanları

Dongbei Special Steel Group, Çin'de yüksek düzeyde araştırma üssüne sahip en büyük takım ve kalıp çeliği üreticisi olup Çin iç pazarının % 50 ihtiyacını karşılamakta ve Çin'de ilk ünlü marka olarak tanınmaktadır.

Dongbei Special Steel Group alaşımlı takım çelikleri, soğuk iş takım çelikleri, sıcak iş takım çelikleri, plastik kalıp çelikleri, yüksek hız çelikleri, paslanmaz çelikler ve karbon takım çelikleri üretebilmektedir. Bütün ürünler uluslararası endüstri standartlarına (ASTM, DIN, GB, GOST, ISO, JIS, SEP), teknik şartnamelere ve aynı zamanda müşterinin ihtiyacına göre en yüksek kalitede imal edilmektedir. Üretim kapsamı 2100 farklı ölçünün üzerinde dövme çubuklar ve parçalar, soğuk ve sıcak had-delenmiş yuvarlak, kare, lama, levha ve saclar, kabuk soyulmuş, taşlanmış ve tornalanmış yuvarlak çubuklar, soğuk çekilmiş yuvarlak çubuklar ve filmaşınlar ve ayrıca sertleştirilmiş ve menevişlenmiş çelikleri kapsamaktadır.

Ergitme Tesisi

Dongbei Special Steel Group, 10t – 110t arasında değişen bir çok ultra yüksek güçlü Elektrik Ark Fırınları (EAF) ve aynı hacimlerde Pota Arıtma Fırınları (LRF), Vakumlu Gaz Giderme Fırınları (VD); modern Argonlu Oksijenli Karbonsuzlaştırma Fırınları (AOD), Vakumda Oksijenle Karbonsuzlaştırma Fırınları (VOD), Vakumda Argonlu Karbonsuzlaştırma Fırınları (VAD); 1t – 100t arasında değişen atmosfer korumalı modern Elektro Cüruf Ergitme Fırını (ESR), Vakum Ark Ergitme Fırını (VAR) ve Vakum İndüksiyon Ergitme Fırınlarına (VIM) sahiptir.

Dövme ve Haddeleme Tesisi

Dongbei Special Steel Group, 1000t - 8000t arasında değişen bir çok Radyal Dövme Makineleri ve Hidrolik Dövme Presleri; yüksek hassasiyetli GFM WF5-40 Dar Lama ve Kare Haddeleme Makinesi ve Geniş Lama Dikey ve Yatay Çift Yönlü Haddeleme Makinesi; bir çok yüksek hızlı Sürekli Yuvarlak ve Filmaşın Haddeleme Makinelerine sahiptir.

Isıl İşlem ve Tamamlama Tesisi

Dongbei Special Steel Group, haddeleme hatlarının ardından çözündürme işlemi, ön sertleştirme ısıtma fırınları, sürekli sertleştirme ve menevişleme işlemi ekipmanları; doğrultma, kabuk soyma, taşlama, kaba tornalama ekipmanları; yüksek performans, hassasiyet ve verimli mıknaatıslı parçacık, Eddy akımı, ultrasonik ve X-ışını muayene ekipmanlarına sahiptir.

Fushun Special Steel Co., Ltd. tarafından 1953 yılında ergitilmiş ilk paslanmaz çelikten yapılmış anahtar Çin Tarih Müzesinde sergilenmektedir. Anahtarın üzerindeki yazıt ise başkan Mao Zedong tarafından söylenmiştir.

Sanayi olmadan, güçlü bir ulusal savunma, insanların refahı ve güçlü bir ulus olmayacaktır.

Mao Zedong

Ergitme Ekipmanları

110t Elektrik Ark Fırını
(EAF)

110t Vakumlu Gaz Giderme
Fırını (VD)

100t Elektro Cüruf Ergitme
Fırını (ESR)

8000t Hidrolik Dövme
Presi

1600t Radyal Dövme
Makinesi

3500t Hidrolik Dövme
Presi

Dövme Ekipmanları

Haddeleme Ekipmanları

GFM WF5-40 Dar Lama ve
Kare Haddeleme Makinesi

Geniş Lama Dikey ve Yatay Çift
Yönlü Haddeleme Makinesi

Sürekli Yuvarlak ve Filmaşın
Haddeleme Makinesi

Sürekli Tavlama
Fırını

Sertleştirme ve Menevişleme
Fırını

Sürekli Tavlama
Fırını

Isıl İşlem Ekipmanları

Tamamlama Ekipmanları

Yuvarlak Kabuk Soyma
Makinesi

Mıknatıslı Parçacık Muayene
Makinesi

DBSS'nin Sertifikaları

Dongbei Special Steel Group ISO 9001, TS 16949 Kalite Yönetim Sistemi, SAE AS9100 Havacılık ve Uzay Sanayi Kalite Yönetim Sistemi, ISO/IEC 17025 Laboratuvar Akreditasyonu, Nadcap Laboratuvar Akreditasyonu ve ISO 10012 Ölçüm Yönetim Sistemi tarafından belgelendirilmiştir.

Dünyaca ünlü şirketler tarafından verilmiş sertifikalar

Schaeffler Group
SKF Company
Timken Aerospace Company
Bosch Company
Hyundai Company
Caterpillar Inc.
Rolls-Royce Group Plc

American Eaton Corporation
Husky Company
American NN Corporation
Spanish Gamesa Corporation
China No.1 Auto Group
Toyota Auto Corporation
Toshiba Corporation

DBSS'nin Üretim Programı

Alaşımlı Yapı Çelikleri

Sementasyon Çelikleri

Otomat Çelikleri

Islah Çelikleri

Rulman Çelikleri

Yay Çelikleri

Alaşımlı Takım Çelikleri

Karbon Takım Çelikleri

Soğuk İş Takım Çelikleri

Sıcak İş Takım Çelikleri

Plastik Kalıp Çelikleri

Yüksek Hız Çelikleri

Subap Çelikleri

Isıya Dirençli Çelikler

Paslanmaz Çelikler

Martensitik Paslanmaz Çelikler

Ostenitik Paslanmaz Çelikler

Ferritik Paslanmaz Çelikler

Dubleks Paslanmaz Çelikler

Çökeltme Sertleşmeli Paslanmaz Çelikler

Aşınmaya Dayanıklı Paslanmaz Çelikler

Titanyum Alaşımları

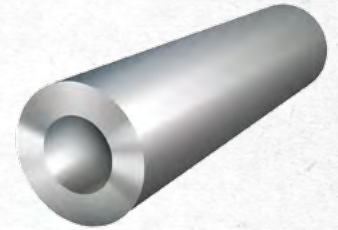
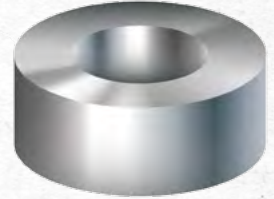
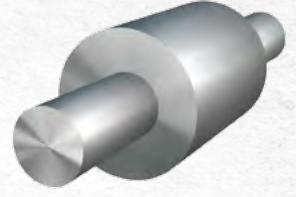
Bimetal Şeritler ve Testereler

Vakum İndüksiyon Ergitme Fırını (VIM)

Elektro Cüruf Ergitme Fırını (ESR)

Vakum Ark Ergitme Fırını (VAR)

Sertleştirilmiş ve Menevişlenmiş Çelikler

DBSS'nin Üretim Ebatları

Sıcak Haddelenmiş Filmaşın	: 5 mm - 23 mm
Sıcak Haddelenmiş Yuvarlak	: 8 mm - 360 mm
Sıcak Dövülmüş Yuvarlak	: 100 mm - 1000 mm
Sıcak Haddelenmiş Kare	: 12 mm - 250 mm
Sıcak Dövülmüş Kare	: 60 mm - 1000 mm
Sıcak Haddelenmiş Lama	: Kalınlık 5 mm - 300 mm, Genişlik 25 mm - 850 mm
Sıcak Dövülmüş Blok	: Kalınlık 100 mm - 1200 mm, Genişlik 200 mm - 2500 mm
Sıcak Haddelenmiş Sac	: Kalınlık 4 mm - 10 mm, Genişlik 800 mm - 1000 mm
Sıcak Dövülmüş Disk	: 300 mm - 2000 mm
Sıcak Dövülmüş Boru	: İç çap 180 mm - 750 mm / Dış çap 450 mm - 2000 mm
Soğuk Çekilmiş Filmaşın	: 0.3 mm - 18 mm
Soğuk Çekilmiş Yuvarlak	: 6 mm - 80 mm
Soğuk Haddelenmiş Sac	: Kalınlık 0.5 mm - 4 mm, Genişlik 800 mm - 1000 mm
Soğuk Çekilmiş Altıköşe	: 6 mm - 25 mm
Soğuk Çekilmiş Şerit	: Kalınlık 0.03 mm - 3 mm, Genişlik en fazla 400 mm
Taşlanmış, Kabuk Soyulmuş, Tornalanmış Yuvarlak	: 8 mm - 1000 mm

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP
MILL'S TEST CERTIFICATE

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP

ALLOY TOOL STEEL HOT ROLLED FLAT BARS

DATE:2016-11-03

GRADE	HEAT NO	SIZE (MM)	PIECES	RODS	WEIGHT (MT)	SUPPLIED MANNER	MELTED BY	UT AS PER SEP1921 GROUP 3 CLASS D/d
1.2379	16203122449	102 x 21	5	78	4.705	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2379	16203111095	205 x 41	2	6	1.645	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2379	16104052037	410 x 81	1	2	1.486	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2379	16104051283	810 x 152	3	3	8.262	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING

CHEMICAL ANALYSIS (%) AS PER DIN EN ISO 4957												
C	Si	Mn	P	S	Cr	Ni	Cu	Mo	W	V	Ti	Co
1.54	0.28	0.36	0.021	0.003	11.96	0.23	0.10	0.83	0.01	0.78	0.01	0.03
1.53	0.23	0.36	0.020	0.007	12.65	0.19	0.07	0.79	0.01	0.79	0.01	0.02
1.55	0.24	0.29	0.019	0.002	11.16	0.05	0.06	0.74	0.01	0.94	0.01	0.01
1.55	0.29	0.41	0.018	0.002	11.27	0.14	0.05	0.72	0.01	0.90	0.01	0.01

NON METALLIC INCLUSION CONTENT AS PER ASTM E45				GRAIN SIZE AS PER ASTM E112	HARDNESS HB	MACROSTRUCTURE AS PER ASTM A561		CARBIDE INHOMO- GENEITY	DECARBURIZATION LAYER (MM)		
A T/H	B T/H	C T/H	D T/H			CENTER POROSITY	INGOT SEGREGATION		WIDTH	THICKNESS	
1.0/0.0	1.0/0.0	0.0/0.0	1.0/0.0	7.0		225/228	1.0	1.0	11	0.20/0.20	0.20/0.20
1.0/0.0	1.0/0.0	0.0/0.0	1.0/0.0	8.0		225/228	1.0	1.0	13	0.30/0.30	0.30/0.30
1.0/0.0	1.0/0.0	0.0/0.0	1.0/0.0	7.5		218/211	0.5	1.5	22	0.80/1.00	1.40/1.40
1.0/0.0	1.0/0.0	0.0/0.0	1.0/0.0	8.0		210/202	0.5	0.5	22	1.10/1.10	1.10/1.60

Adjudicator	Collator	Official Seal
OLIVIA	TAN LI	

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP
MILL'S TEST CERTIFICATE

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP

ALLOY TOOL STEEL HOT ROLLED FLAT BARS

DATE:2016-06-08

GRADE	HEAT NO	SIZE (MM)	PIECES	RODS	WEIGHT (MT)	SUPPLIED MANNER	MELTED BY	UT AS PER SEP1921 GROUP 3 CLASS D/d						
1.2344 EFS	16203111777	152 x 31	2	9	1.235	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING						
1.2344 EFS	15103012723	305 x 61	1	2	1.178	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING						
1.2344 EFS	15103524401	510 x 91	1	1	1.226	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING						
1.2344 EFS	15103013269	810 x 122	2	2	5.510	ANNEALED,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING						
CHEMICAL ANALYSIS (%) AS PER DIN EN ISO 4957														
C	Si	Mn	P	S	Cr	Ni	Cu	Mo	W	V	Ti	Al	Co	
0.37	0.98	0.39	0.017	0.002	5.10	0.10	0.09	1.39	0.02	1.02	0.01	0.01	0.02	
0.38	0.92	0.36	0.017	0.002	5.04	0.35	0.07	1.31	0.01	0.92	0.01	0.01	0.01	
0.38	0.87	0.35	0.011	0.001	5.17	0.05	0.04	1.30	0.01	0.91	0.01	0.01	0.01	
0.38	0.96	0.29	0.018	0.001	5.25	0.16	0.06	1.22	0.01	0.87	0.01	0.01	0.01	
NON METALLIC INCLUSION CONTENT AS PER ASTM E45				GRAIN SIZE AS PER ASTM E112		HARDNESS HB		MACROSTRUCTURE AS PER ASTM A561			MICRO-STRUCTURE AS PER SEP1614		DECARBURIZATION LAYER (MM)	
A T/H	B T/H	C T/H	D T/H					CENTER POROSITY	INGOT SEGREGATION			WIDTH	THICKNESS	
1.0/0.0	1.0/0.0	0.0/0.0	1.0/0.0	7.0		208/211		1.0	1.0	GB4/SB2		0.40/0.40	0.70/0.70	
1.0/1.0	1.5/1.0	0.0/1.0	0.5/0.0	7.5		199/196		1.0	2.0	GD2/SC3		0.30/0.30	0.30/0.30	
0.5/0.5	0.5/0.5	0.0/0.0	0.5/0.0	7.0		187/185		0.5	0.5	GE1/SA4		0.70/0.60	0.80/0.70	
0.5/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0.0	8.0		192/195		0.5	1.5	GE1/SD2		0.60/0.60	0.80/0.80	
Adjudicator		Collator		Official Seal										
OLIVIA		TAN LI												

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP
MILL'S TEST CERTIFICATE

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP

ALLOY TOOL STEEL HOT ROLLED OR FORGED FLAT BARS, QUENCHED AND TEMPERED

DATE:2016-05-22

GRADE	HEAT NO	SIZE (MM)	PIECES	RODS	WEIGHT (MT)	SUPPLIED MANNER	MELTED BY	UT AS PER SEP1921 GROUP 3 CLASS D/d
1.2738	14114040606	510 x 51	3	8	5.254	Q+T,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2738	14103023596	610 x 71	2	3	3.286	Q+T,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2738	14103023643	810 x 91	2	2	2.690	Q+T,SAND BLASTED	EAF+VD	PASSING
1.2738	14104050989	1050 x 410	1	1	9.682	Q+T	EAF+VD	PASSING

CHEMICAL ANALYSIS (%) AS PER DIN EN ISO 4957													
C	Si	Mn	P	S	Cr	Ni	Cu	Mo	W	V	Ti	Al	Co
0.37	0.27	1.38	0.012	0.007	1.94	0.99	0.13	0.18	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
0.38	0.25	1.37	0.012	0.003	1.90	0.96	0.13	0.16	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02
0.41	0.24	1.39	0.010	0.005	1.88	0.97	0.13	0.16	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
0.37	0.34	1.48	0.018	0.003	1.97	1.04	0.03	0.17	0.01	0.01	0.02	0.02	0.01

NON METALLIC INCLUSION CONTENT AS PER ASTM E45				GRAIN SIZE AS PER ASTM E112		HARDNESS HB		MACROSTRUCTURE AS PER ASTM A561		DECARBURIZATION LAYER (MM)		
A T/H	B T/H	C T/H	D T/H					CENTER POROSITY	INGOT SEGREGATION	WIDTH	THICKNESS	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0.0	7.0		293/308		2.0	1.0	0.30/0.30	0.30/0.30	
1.0/1.0	1.0/1.0	0.0/0.0	0.0/0.0	8.0		290/308		1.5	1.0	0.30/0.30	0.30/0.30	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0.0	7.5		313/295		1.5	1.0	0.60/0.80	0.50/0.60	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0.5	8.0		325/335		4.5	1.0	1.50/1.50	2.00/2.00	

Adjuciator	Collator	Official Seal
OLIVIA	TAN LI	

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP
MILL'S TEST CERTIFICATE

DONGBEI SPECIAL STEEL GROUP

ALLOY TOOL STEEL HOT ROLLED FLAT BARS, QUENCHED AND TEMPERED

DATE:2016-09-11

GRADE	HEAT NO	SIZE (MM)	PIECES	RODS	WEIGHT (MT)	SUPPLIED MANNER	MELTED BY	UT AS PER SEP1921 GROUP 3 CLASS D/d					
1.2316 ESR	14126020045-02	410 x 41	1	2	1.280	Q+T,SAND BLASTED	EAF+ESR	PASSING					
1.2316 ESR	14126020045-03	510 x 61	1	2	1.854	Q+T,SAND BLASTED	EAF+ESR	PASSING					
1.2316 ESR	14126030011-01	610 x 81	1	2	2.364	Q+T,SAND BLASTED	EAF+ESR	PASSING					
1.2316 ESR	14126030011-01	810 x 102	1	1	1.642	Q+T,SAND BLASTED	EAF+ESR	PASSING					
CHEMICAL ANALYSIS (%) AS PER DIN EN ISO 4957													
C	Si	Mn	P	S	Cr	Ni	Cu	Mo	W	V	Ti	Al	Co
0.38	0.50	0.51	0.023	0.005	16.67	0.11	0.07	0.89	0.02	0.05	0.01	0.02	0.02
0.37	0.46	0.51	0.023	0.005	16.99	0.12	0.07	0.92	0.02	0.05	0.01	0.02	0.02
0.38	0.43	0.50	0.023	0.001	16.46	0.22	0.07	0.88	0.02	0.05	0.01	0.01	0.02
0.38	0.43	0.50	0.023	0.001	16.46	0.22	0.07	0.88	0.02	0.05	0.01	0.01	0.02
NON METALLIC INCLUSION CONTENT AS PER ASTM E45					GRAIN SIZE AS PER ASTM E112		HARDNESS HB		MACROSTRUCTURE AS PER ASTM A561		DECARBURIZATION LAYER (MM)		
A T/H	B T/H	C T/H	D T/H					CENTER POROSITY	INGOT SEGREGATION	WIDTH		THICKNESS	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0					1.0	1.0	0.20/0.20		0.30/0.30	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0					1.0	1.0	0.30/0.30		0.40/0.40	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0					1.0	1.0	0.50/0.50		0.90/0.90	
1.0/0.5	1.0/0.5	0.0/0.0	0.5/0					1.5	1.5	1.00/1.00		0.80/0.80	
Adjudicator	Collator		Official Seal										
OLIVIA	TAN LI												

Laboratuvar Cihazlarımız

Elektro-mag

Deney Amaçlı Isıl İşlem Fırını

Affri 206EX

Sertlik Ölçüm Cihazı

Time HLN-11A

Dijital Portatif Sertlik Ölçüm Cihazı

Metkon Servocut M-250

Kesme Cihazı

Metkon Metapress-M

Bakalite Alma Cihazı

Presi Mecapol P230

Zımparalama ve Parlatma Cihazı

Laboratuvar Cihazlarımız

Meiji IM7100

Metalürji Mikroskobu

Nikon MA-100

Metalürji Mikroskobu

GE Krautkramer USM 35X

Ultrasonik Hata Dedektörü

Jenoptik ProgRes C10Plus

CCD Tipi 3.3 Megapiksel Kamera

DeltaPix Infinity X-32

CCD Tipi 32 Megapiksel Kamera

Sıcak İş Takım Çelikleri Mikroskopik İncelemesi

1. Testin amacı, karakteri ve geçerliliği

Sıcak iş takım çelikleri birçok takım ve takım sisteminde kullanılmaktadır. Bunların arasında pres veya şahmerdan ile dövmede kullanılan kalıplar veya kalıp hamilleri, basınçlı pres döküm kalıplarında bulunan hamiller, maçalar veya sürgülerin yanı sıra şahmerdan, iç veya ara gömlekler gibi metal ekstrüzyon alanındaki kalıplar yer almaktadır.

Çeşitli uygulamalara bağlı olarak kalıpların etkileride çok çeşitli ve karmaşıktır; sadece mekanik değil aynı zamanda ısı, aşındırıcı, yıpratıcı ve hatta bazende kimyasal etkilere sahiptir. Bu nedenle farklı takım bileşenleri için malzeme seçimi, genel etki durumuna uygun olarak yapılmalıdır. Bunun için malzeme özelliklerinin test ve değerlendirme prosedürü, takımda beklenen etki durumuna uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Alaşımın mikrohomojen yapı ve yumuşak tavllanmış mikroyapının değerlendirilmesi için yapılan mikroskopik incelemeleri ile ilgili değerlendirme tablolarına uygun şekilde görsel olarak karşılaştırılacak taşlanmış numuneler üzerinde gerçekleştirilmelidir. (Tablo 1 ve 2)

Bu çalışma prensip olarak dört tip sıcak iş takım çeliği kalitesi için geçerlidir.

1.2343 X38CrMoV5-1
1.2344 X40CrMoV5-1
1.2365 32CrMoV12-28
1.2367 X38CrMoV5-3

2. İnceleme miktarı

Teste tabi tutulacak numune miktarı üzerinde mutabık kalınan kalite standardı teslimat şartlarına göre belirlenecektir.

3. Numune alma ve Hazırlık

Mikroskopik değerlendirme için numune alınırken, mikroyapıdaki farklı aşamaların tipi, boyutu, morfolojisi, miktarı ve dağılımı en başta kullanılan ergitme ve döküm teknolojisine, ingot geometrisi, boyutu ve ingotun deformasyonunun yanı sıra takip eden ısıtma işlemin zaman-sıcaklık profiline bağlı olduğu dikkate alınmalıdır.

Numunelerin, incelenecek alanın deformasyonun başlıca yönüne paralel olacak şekilde alınması gerekmektedir. İncelenecek alan en az 10 mm x 20 mm boyutunda olmalıdır.

İncelenecek alan için bakınız (Şekil 1).

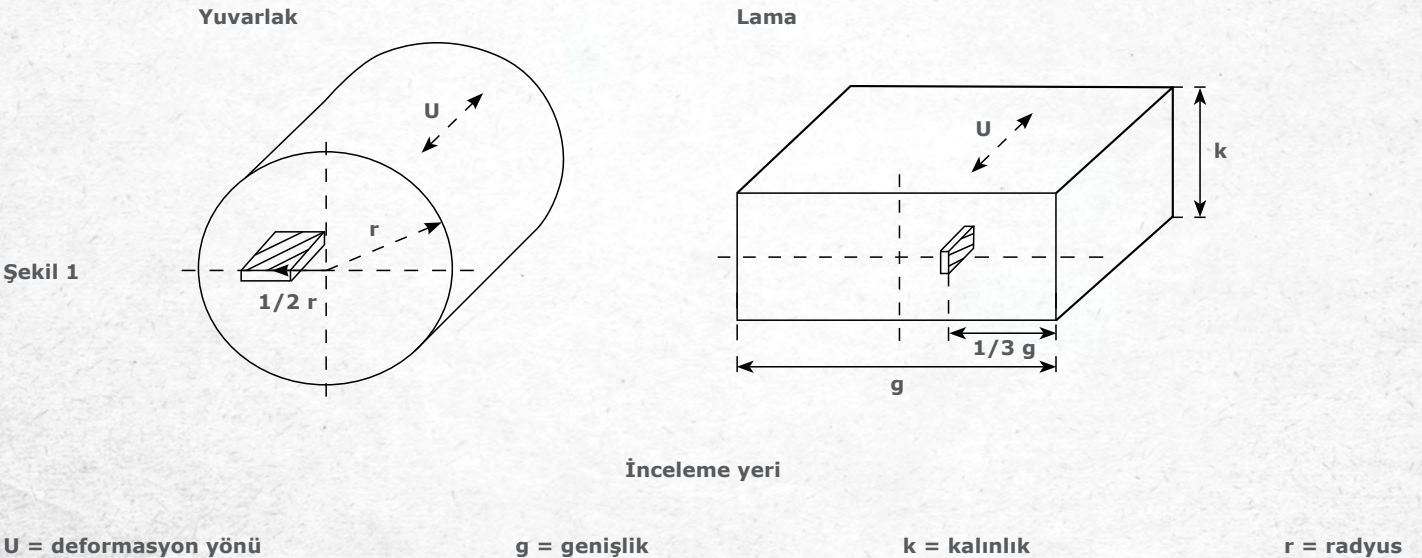
Numuneler, mikrohomojen yapısının görülebilir hale gelmesi için yumuşak tavllanmış, taşlanmış, parlatılmış ve daha sonrada nitrik asidin alkollü çözeltisinde (%3) dağlanmış malzemeden alınmalıdır.

Numunelerin mikrohomojenlik değerlendirmesi için mikroskopik incelemeleri 50:1 oranında büyütme kullanarak gerçekleştirilmeli ve yumuşak tavllanmış mikroyapı değerlendirmesi için 500:1 oranında bir büyütme seçilmelidir.

4. Değerlendirme tablolarının tasarımı

4.1 Sıcak iş takım çeliklerinin alaşımın mikrohomojenlik değerlendirilmesi için değerlendirme tablosu (Tablo 1).

Bu değerlendirme tablosu, 50:1 oranında büyütme ile çekilmiş mikro fotoğraflardan oluşmaktadır. Bunlar sıcak iş takım çeliklerinin alaşımın mikrohomojenlik ve çelikte mevcut segregasyonların test edilmesiyle tanımlanmaktadır.

Sıcak İş Takım Çelikleri Mikroskopik İncelemesi

Bu alanlar, alaşıma dahil olan elementler ile ağlar veya hatların şeklini ortaya koyacak koyu şeritler halinde görülebilir olmasıyla son derece zenginleştirilmiştir. Bunlar katılaşma süresince meydana gelen segregasyon sürecinin doğal bir sonucudur ve dolayısıyla bunların morfolojisi büyük ölçüde katılaşma sürecine ve bu nedenle de çeliklerin üretim teknolojisine bağlıdır. Çok yoğun segregasyon olması halinde, katılaşma süreci sırasında bu zenginleştirilmiş alanlarda primer karbürler çökebilir ve daha sonra parlak noktalar olarak görülebilir. Döküldükleri haliyle bu segregasyonlar daha sonra ingotun deformasyonu süresince gittikçe ayrılan çizgiler haline gelecek bir ağ yapısı ortaya koyar.

Değerlendirme tablosu, mikroyapı üzerindeki artan deformasyon oranlarının etkisini dört çizgi (1 ile 4 arası) arasında ele almaktadır. Sıcak iş takım çeliklerinin gerçek boyutları Tablo 3'te verilmiştir.

Artan yoğunluk "SA", "SB", "SC", "SD" ve "SE" sütunları ile tanımlanmıştır. "SA" ve "SB" sütunları, sadece ESR veya VAR teknolojisi gibi özel metalurji prosesleri ile üretilen ve Yüksek Kalite olarak adlandırılan malzemenin tipik mikro fotoğraflarını göstermektedir. "SC" ve "SD" sütunlarındaki mikro fotoğraflar, normal elektrik ark fırını teknolojisi ile üretilen Standart Kalite olarak adlandırılan malzemeleri temsil etmektedir.

Bu değerlendirme tablosu farklı alaşımlara sahip çelikler için tasarlanmış olması nedeniyle takip eden ilişkiyi tanımlayabilir: "SA" ve "SC" sütunlarını kapsayan mikro fotoğraflar tipik olarak 1.2343 X38CrMoV5-1 çeliği içindir. Yüksek alaşımlı elementleri ihtiva etmeleri sebebiyle 1.2344 X40CrMoV5-1, 1.2365 32CrMoV12-28 and 1.2367 X38CrMoV5-3 çelikleri "SB" ve "SD" sütunlarındaki mikro fotoğraflar ile temsil edilmiştir. "SE" sütununda yer alan mikroyapılar ise kabul edilemez koşullar olarak tanımlanmıştır.

4.2 Yumuşak tavllanmış sıcak iş takım çeliklerinin mikroyapı değerlendirilmesi için değerlendirme tablosu (Tablo 2).

Bu tablo, 500:1 büyütme oranıyla çekilmiş mikro fotoğraflardan oluşmaktadır. İkincil karbürlerin küreleşmesi ve dağılımının değerlendirilmesiyle, teste tabi tutulacak sıcak iş takım çeliğinin yumuşak tavllanmış mikroyapısını tanımlamaktadır.

"GA" sütununda yer alan mikro fotoğraflar tipik olarak 1.2343 X38CrMoV5-1 çelik içindir.

"GB" sütununda yer alan mikro fotoğraflar 1.2344 X40CrMoV5-1 çelik için geçerlidir. Bu çeliğin daha yüksek vanadyum içeriği tane sınırlarında net bir şekilde görülebilen karbür çökelmelerine neden olmaktadır. "GC" ve "GD" sütunlarında gösterilen mikroyapılar, sıcak şekil verme sonrasında kasıtlı beynitli dönüşümlerden kaynaklanmaktadır. Bunu takip eden yumuşatma tavlama karbürlerin neredeyse tamamen küreleşmesine neden olur. Beynitik dönüşümün orijinal özelliği 1 ile 5 arasında sayısal sıra ile artar.

"GE" sütununda yer alan mikro fotoğraflar, sıcak şekil verme sonrasında perlitli dönüşümden geçmiş olan sıcak iş takım çeliklerinin yumuşak tavllanmış mikroyapılarını göstermektedir. Perlitli düzendeki dejenere dönüşüm, şekil veya ferritli alanlardaki gömülmüş karbürler ile 1 ile 5 arasında artar.

"GF" sütununda tanımlanmış olan çelik neredeyse tamamen perlitli dönüşümden geçmiştir. Perlitli yapı, yetersiz küreleşme sonrasında açık bir şekilde görülebilir. Böyle bir heterojen mikroyapı daha sonraki işleme süreçleri için uygun değildir.

5. Test ve değerlendirme

İnceleme için numuneler, değerlendirme tablosunda yer alan aynı büyütme oranı kullanılarak mikroskop altında görüntülenmelidir. Mikroyapı değerlendirmesi için, mikroskop altında görülen mikroyapıya en yakın değerlendirme tablosundaki fotoğraf belirlenir.

Aksi kararlaştırılmadığı sürece malzemenin değerlendirilmesi genel gözleme dayanacaktır. Test sonucu, değerlendirme tablosundaki numuneye uyan mikro fotoğrafın koordinatları şeklinde yazılır (örneğin, sırasıyla alaşımın mikrohomojenlik değerlendirmesi için değerlendirme tablosunda "SB3" ve yumuşak tavllanmış sıcak iş takım çeliklerinin mikroyapı değerlendirmesi için "GA3").

Tablo 1 - Sıcak iş takım çeliklerinin alaşımın mikrohomojenlik değerlendirilmesi için değerlendirme tablosu

Tablo 2 - Yumuşak tavllanmış sıcak iş takım çeliklerinin mikroyapısının değerlendirilmesi için değerlendirme tablosu

Tablo 3 - Tipik teslimat boyutları - mm

Tablo 3

İndirgeme Oranı			
1	2	3	4
365 x 810 mm Lama	250 x 480 mm Lama	80 x 210 mm Lama	40 x 210 mm Lama
450 mm Kare	230 mm Kare	100 mm Kare	< 50 mm Kare
510 mm Yuvarlak	260 mm Yuvarlak	120 mm Yuvarlak	< 50 mm Yuvarlak

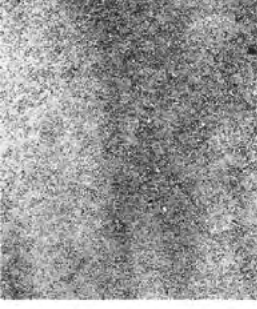

Sıcak İş Takım Çelikleri Mikrohomojen Yapısı

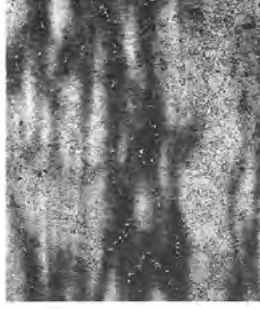
Tablo 1

Kabul Edilmeyen

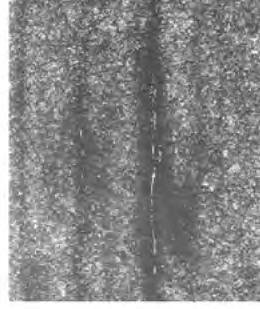
SE

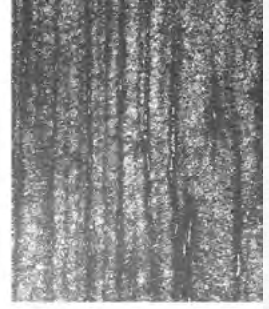
SE1

SE2

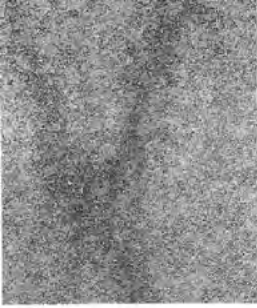
SE3

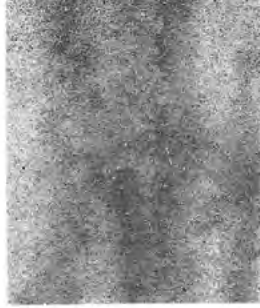
SE4

Standart Kalite

SD

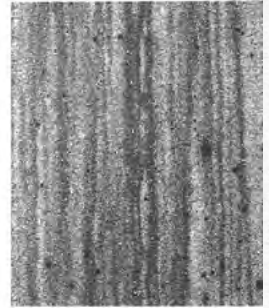
SD1

SD2

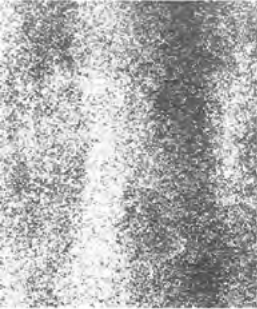

SD3

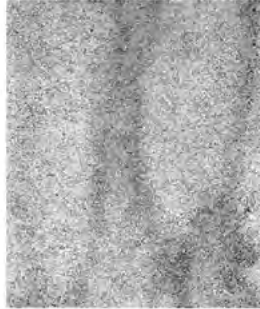

SD4

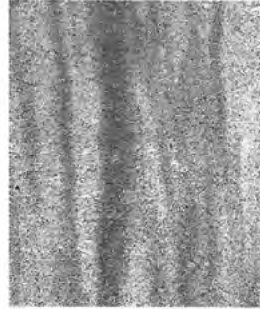
SC

SC1

SC2

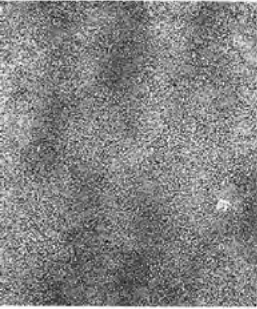
SC3

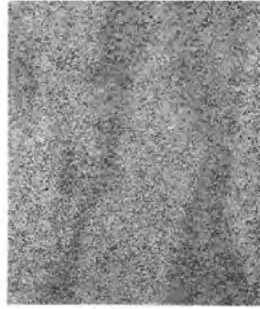
SC4

Yüksek Kalite

SB

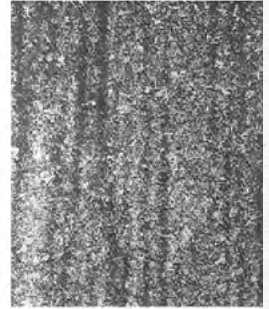
SB1

SB2

SB3

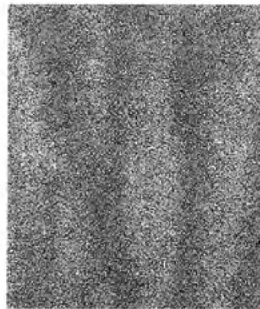

SB4

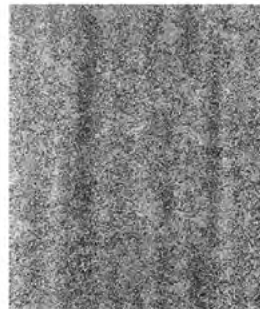
SA

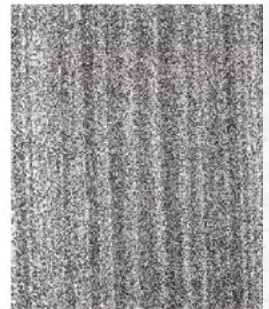
SA1

SA2

SA3

SA4

Artan İndirgeme Oranı →

Artan Segregasyon Derecesi →

500µm

Yumuşak Tavlانmış Sıcak İş Takım Çelikleri Mikroyapısı

Tablo 2

Tip →	Kademe →					Kademe →					Kademe →					Kademe →																				
	GA	GA1	GA2	GA3	GA4	GA5	GB	GB1	GB2	GB3	GB4	GB5	GC	GC1	GC2	GC3	GC4	GC5	GD	GD1	GD2	GD3	GD4	GD5	GE	GE1	GE2	GE3	GE4	GE5	GF	GF1	GF2	GF3	GF4	GF5

50µm

50µm

Alaşım Elementlerinin elik Yapısına Etkileri

C

Ergime noktası 3540  C

Karbon

Karbon çelikteki en önemli ve etkili alaşım elementidir. Karbona ilave olarak bununla birlikte, imalat sırasında ister istemez meydana gelsede herhangi bir alaşımsız elik silikon, mangan, fosfor ve kükürt ihtiva edecektir. Özel etkiler elde etmek için başka alaşım elementlerinin ilavesi, mangan ve silikon içeriğinde isteyerek yapılan artışlar alaşımlı çeliğe yol açmak-tadır. Karbon içeriğinin artışıyla beraber, çeliğin gücü ve sertleēebilirliĐi artmaktadır ama sünekliliği, dövülebilirliği, kaynak edilebilirliği ve işlenebilirliği (ışıl işlem öncesinde) azalmaktadır. Suya, aside, sıcak gazlara karşı korozyon direnci karbon vasıtasıyla etkilenmemektedir.

Co

Ergime noktası 1492  C

Kobalt

Kobalt herhangi bir karbür oluşturmaz. ışıl işlem esnasında yüksek sıcaklıklarda tane büyümesine engel olur ve bariz bir şekilde sertliğin tutulmasını ve yüksek sıcaklık dayanıklılığının korunmasını iyileştirir. Bu nedenle yüksek hız çeliklerinde, sıcak iş takım çeliklerinde, yüksek sıcaklık deformasyona dirençli ve yüksek sıcaklık malzemelerinde sıklıkla alaşım ele-menti olarak kullanılmaktadır. Grafit oluşumuna katkıda bulunur. Büyük miktarlarda olursa kalıntı (artık) m knatıslanmayı, zorlayıcı manyetik alan yoğunluğunu ve ışıl iletkenliğini artırır. Bu nedenle süper yüksek kaliteli daimi manyetik çeliklerin ve alaşımların temel elementi olarak kullanılır. N tr n radyasyonun etkisi altında bariz bir şekilde son derece radyoaktif olan kobalt izotop 60'ı oluşturur, bu nedenle atom reaktörlerinde kullanmak amacıyla üretilen çeliklerin içinde istenmez.

Cr

Ergime noktası 1920  C

Krom

Krom, elikleri yağda ve havada sertleēebilir hale getirir. Martensit oluşumu için gerekli olan kritik soğutma hızını düşürmesi vasıtası ile sertleēebilirliĐini artırır, böylece sertleēme ve menevişleme duyarlılığını iyileştirir. Çentikli tokluk değeri azalır ama bununla beraber süneklilik değeri sadece çok hafifçe kötüleşir. Saf kromlu çeliklerde artan krom içeriği ile beraber kaynak edilebilirlik azalır. Çeliğin kopma gücü her %1 Cr miktarı başına 80-100 Newton/mm2 artar. Krom, karbür oluş-turucudur. Karb rleri kenar tutuculuğunu ve aşınma direncini artırır. Yüksek sıcaklık kuvveti ve yüksek basıncılı hidrojene karşı direnci krom ilavesi ile iyileşmektedir. Krom içeriği artarken oksidasyon pulları oluşurmaya karşı direnci iyileşir ve çeliğin korozyon direnci için en az %13 miktarında krom içeriği gerekmektedir. Bu miktar ise yapıda çözünmüş olmalıdır. Krom gamma (ostenit) bölgesini daraltır ve böylece ferrit bölgesini genişletir. Bununla beraber ostenitik Cr-Mn veya Cr-Ni eliklerde osteniti stabilize eder. ışıl iletkenlik ve elektrik iletkenliği bunun yanısıra ışıl genleēme krom vasıtası ile azaltılır. %3'e kadar krom miktarları yükseltilmiş karbon içeriği ile birleştiği zaman, kalıntı (artık) m knatıslanmayı ve zorlayıcı manyetik alan yoğunluğunu artırır.

Mn

Ergime noktası 1221  C

Mangan

Mangan deokside edici bir etkiye sahiptir. Mangan sulfit oluşturmak için sülfürle birleşir ve bu sayede demir sülfitin arzu edilmeyen etkilerini azaltır. Bu otomat çelikleri için dikkate değer öneme sahiptir, çünkü sıcak haddeleme veya dövme esnasında oluşan sıcak kırılganlığı riskini azaltır. Ar3 ve Ar1 noktaları düşürülür ve mangan çok bariz bir şekilde kritik soğutma hızını düşürür ve böylece sertleēebilirliĐini artırır. Elastik deformasyon sınırı ve kuvveti mangan ilavesi ile artırılır. Ayrıca mangan olumlu olarak dövülebilirliği, kaynak edilebilirliği ve bariz bir şekilde sertliğin nüfuz etme derinliğini artırır. %4'den daha büyük mangan içeren alaşımlar, çok yavaş bir soğutma hızında dahi kırılgan bir martensitik yapıya yol açar, bu nedenle alaşım aralığından zorlukla yararlanılmaktadır. Yükseltilmiş karbon içeriği ile birlikte %12 mangan içeren çelikler ostenitiktir. Çünkü mangan gamma (ostenit) bölgesini oldukça genişletir. Bu gibi çelikler darbe zorlamasına maruz bırakıldıklarında çekirdek bölgesi tok kalırken yüzeylerinde ciddi zorlanma sertleēmesi tecrübe edilmiştir. Bu nedenle darbe zorlanması durumunda bir hayli yüksek aşınma direncine sahiptirler. %18'den daha büyük Mn içeren çelikler, nispeten aşırı soğuk şekillendirme sonrasında bile, manyetikleēmeden kalırlar ve özel çelikler ve sıfırlaltı sıcaklıkta tokluğunu koruyan düşük sıcaklıkta hizmet verme amaı çelikler olarak kullanılırlar. Mangan ışıl iletkenliği ve elektrik iletkenliğini düşürürken ışıl genleēme katsayısını artırır.

Mo

Ergime noktası 2622  C

Molibden

Molibden çoğunlukla diğer elementlerle beraber alaşımlandırılır. Kritik soğutma hızını düşürmesi vasıtası ile sertleēebil-irliğin iyileēmesine sebep olur. Belirgin şekilde temperleme kırılganlığını azaltır.  rnek olarak Cr-Ni ve Mn eliklerinde ince taneli yapı oluşmasını destekler ve kaynak edilebilirliğini olumlu şekilde etkiler. Elastik kopma sınırını ve gücünü artırır. Artan molibden içeriği ile beraber dövülebilirlik azalır. Kuvvetli bir karbür oluşturucu olması nedeniyle yüksek hız çelikler-inin kesme yeterliliğini iyileştirir. Korozyon direncini artıran elementler sınıfındandır ve bu nedenle sıklıkla yüksek alaşımlı ve kromlu çeliklerde ve ayrıca ostenitik Cr-Ni eliklerde alaşım bileşeni olarak kullanılır. Yüksek molibden içeriği korozyona bağlı çukurlaşma (karıncalaşma) hassasiyetini azaltır. Molibden çok ciddi anlamda gamma (ostenit) bölgesini daraltır, y k-sek sıcaklık gücünü artırır ve oksidasyon pulları oluşturma direncini azaltır.

Alaşım Elementlerinin elik Yapısına Etkileri

Ni

Ergime noktası 1453  C

Nikel

Nikel, makina yapım çeliklerinde sıfır altı sıcaklıklarda dahi darbe kuvvetinde bir artışa sebep olur ve bu nedenle semente çeliklerine, ışlah çeliklerine ve sıfır altı sıcaklıklarda kullanım amadı çeliklere tokluk özelliklerini artırmak için ilave edilir. Bütün faz dönüşüm noktaları (A1 - A4) nikel vasıtasıyla düşürülür. Nikel karbür oluşturmaz. Gamma (ostenit) bölgesini oldukça bariz bir şekilde genişletmesinin sonucu olarak %7'den büyük oranlarda nikel, oda sıcaklığının bir hayli altındaki sıcaklıklarda kimyasallara dirençli olan yüksek kromlu çeliklere ostenitik bir yapı katar. Nikel tek başına bir alaşım elementi olarak, hatta büyük oranlarda bile, sadece korozyon sürecini yavaşlatır. Ostenitik Cr-Ni eliklerde bununla birlikte indirgeyici kimyasalların saldırısına karşı dirence sebep olur, okside edici maddelere karşı bu çeliklerin direnci krom ilavesi ile kazanılır. Ostenitik elikler yüksek rekristalizasyon derecesi sebebiyle 600 C derece üzerindeki sıcaklıklarda yüksek sıcaklık gücüne sahiptir ve manyetikleştirilebilir değildirler. Isıl iletkenliği ve elektrik iletkenliği belirgin bir şekilde azalır. Hassas bir şekilde tanımlanmış analiz limitleri içindeki yüksek nikel içerikleri spesiyal özelliklerde çeliklere yol açar, örneğin düşük ısıl genleşme  zellikli Invar alaşımları gibi.

P

Ergime noktası 44  C

Fosfor

Fosfor çoğunlukla çeliğe zararlı olarak değerlendirilmiştir. Çünkü katılaşma esnasında ağır primer segregasyona sebep olur ve önemli derecede gamma (ostenit) bölgesinin düşürülmesi sebebiyle sekonder segregasyon riskine yol açar. Her iki gamma (ostenit) ve alfa (ferrit) katı eriyik kristal fazında kısmen düşük difuzyon hızı sebebiyle segregasyonlar eğer var ise çok zorlukla giderilebilir. Fosforun homojen bir dağılımını elde etmek zorlukla mümkün olduğu için içerikleri çok düşük seviyede tutulmalıdır ve yüksek kaliteli çeliklerde en fazla %0.03-0.05 seviyeleri için abalanmalıdır. Segregasyonun boyutu yeterli kesinlikle tespit edilemez. Fosfor en küçük yüzde oranlarında bile temperleme kırınganlığına duyarlılığı arttırır. Fosfor bağlı kırılğanlık karbon içeriğinin, sertleştirme sıcaklığının ve tane boyutlarının artışı ile ve dövmeye bağlı küçültme oranının azalması ile yükselir. Kendini soğuk kırılğanlık ve darbe gerilimlerine hassaslık olarak açıkça gösterir. Fosfor yaklaşık %0.1 oranında karbon içeren düşük alaşımlı yapı çeliklerinde çeliğin gücünde ve atmosferik korozyona karşı direncinde artışa sebep olur. Bakırda paslanmaya dirençli çeliklerde korozyon direncinin iyileştirilmesine yardımcı olur. Ostenitik Cr-Ni eliklerde fosfor ilavesi elastik kopma noktasının artışına sebep olur ve çökeltme etkileri kazandırır.

S

Ergime noktası 118  C

Kükürt

Kükürt bütün eser elementlerin içinde en ciddi segregasyonu üretir. Demir sülfid sıcak şekillendirme esnasında sıcak kırılğanlığına sebep olur çünkü düşük sıcaklıkta eriyen sülfid eutoktoid taneleri bir ağ gibi çevreler, sonradan zayıf bir yapışmaya ve sıcak şekillendirme sırasında tane sınırlarının parçalanmasına yol açar. Bu fenomen oksijenin etkisi aracılığıyla şiddetlenir. Kükürt, mangan elementine son derece büyük bir birleşme eğilimine sahip olduğu için, çeliğin içinde iğneye benzer şekilde dağılmış, yüksek erime sıcaklığına sahip, genellikle var olan inkluzyonların içinde en zararlı olan mangan sülfid oluşturmak için mangan ile birleşir. Enlemesi yöndeki tokluk özellikleri kükürt aracılığı ile belirgin biçimde düşür. Kükürt otomat çeliklerine %0.4 oranına kadar bilerek ilave edilir çünkü kesme kenarlarındaki kayganlaştırıcı etkisi iş parçası ile takım arasındaki sürtünmeyi azaltır ve daha uzun takım  m rlarına izin verir. Dahası işleme operasyonlarında kısa talaşlar elde edilir. Kükürt kaynağa bağlı çatlamalara duyarlılığı arttıran bir elementtir.

Si

Ergime noktası 1414  C

Silisyum

Silisyum deoksida edici etkiye sahiptir. Grafit çökelmesine destek olur ve büyük ölçüde gamma (ostenit) bölgesini daraltır. Si-Mn içeren ışlah çeliklerinde çeliğin kuvvetini ve aşınma direncini arttırır. Silisyum elastik limitte kayda değer bir artışa sebep olur bu nedenle yay çeliklerinde en uygun alaşım bileşenidir. Silisyum, pullanmaya karşı direnci önemli derecede iyileştirme yeteneği sebebiyle ısıya dirençli çeliklere ilave edilir. Alaşım aralığı herhalükarda sınırlıdır, çünkü sıcak ve soğuk şekillendirme özellikleri zayıflar. %12 silisyum içeriği ile beraber asidlerin saldırısına karşı dirence erişilir ama bu gibi çelikler sadece taşlama ile işlenebilen sert ve kırılğan dökümler olarak  retiler. Silisyum önemli derecede elektrik iletkenliğini, zorlayıcı manyetik alan yoğunluğunu düşürmesi ve düşük watt kaybı sebebiyle elektriksel kalitedeki saçların çeliklerinde kullanılır.

V

Ergime noktası 1726  C

Vanadyum

Vanadyum primer taneleri inceltir ve böylece döküm yapısında inceltir. Çok g   bir karbür oluşturucu elementtir ve bu nedenle yüksek sıcaklık kuvveti, kenar tutuculuk özellikleri ve aşınma direncinde artışa sebep olur. Bu nedenle yüksek sıcaklık çeliklerinde, sıcak iş takım çeliklerinde ve yüksek hız çeliklerinde tercih edilen bir alaşım bileşenidir. Temperleme esnasında sertliğin tutulmasını oldukça iyileştirir ve aşırı ısıtılma hassasiyetini azaltır. Karbür oluşturması vasıtasıyla taneleri inceltirken, havada sertleşmeyi engeller ve ışlah çeliklerinin kaynak edileme özellikleri üzerinde olumlu etkisi vardır. Karbür oluşturmasına bağlı olarak yüksek basınçlı hidrojene karşı direnci arttırır. Vanadyum gamma (ostenit) bölgesini daraltır ve Curie noktasını daha yüksek sıcaklıklara kaydırır.

W

Ergime noktası 3380  C

Volfram

Volfram g   bir karbür oluşturucudur, gamma (ostenit) bölgesini daraltır ve karbürleri çok serttir. Tokluğu iyileştirir ve tane büyümesini engeller. Volfram yüksek sıcaklık gücünü, yüksek sıcaklıklarda sertliğin tutulması ile birlikte aşınma direncini arttırır ve böylece kesme yeteneğini arttırır. Bu nedenle ağırlıklı olarak yüksek hız çeliklerine, sıcak iş takım çeliklerine, yüksek sıcaklıkta deformasyona dirençli çeliklere ve ultra yüksek sertlik özellikli çeliklere ilave edilir. Volfram zorlayıcı manyetik alan yoğunluğunu oldukça arttırır ve bu nedenle kalıcı manyetik çeliklere ilave edilir. Yüksek sıcaklıklarda oksidasyon pulları oluşurmaya karşı direnci zayıflatır.

Alaşım Elementlerinin Çelik Yapısına Etkileri

Alaşım elementi	Mekanik özellikler		Manyetik özellikler		Korozyon direnci	Nitrasyon yapılabilme	Tufal oluşumu	İşlenebilme	Dövülebilme	Aşınma direnci	Karbür oluşumu	Soğutma hızı	Sertlik	Akma dayanımı	Akma noktası	Uzama	Kesit alanı daralması	Darbe dayanımı	Esneklik	Yüksek sıcaklık dengesi	Soğutma hızı	Karbür oluşumu	Aşınma direnci	Dövülebilme	İşlenebilme	Tufal oluşumu	Nitrasyon yapılabilme	Korozyon direnci	Manyetik özellikler																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
	Vat kaybı	Manyetik gecikim	Manyetik geçirgenlik	Manyetik giderici kuvvet																									Manyetik kalıntı																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
Silisyum	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→

Uluslararası Kalite ve Test Standartları

AMERİKA, ASTM Amerikan Test ve Malzemeler Derneği

ASTM A 276	: Paslanmaz Çelik Çubuklar ve Şekiller için Standart Şartname
ASTM A 388	: Ağır Dövme Çeliklerin Ultrasonik Muayene Testi için Standart Yöntemi
ASTM A 561	: Takım Çeliği Çubukların Dağlama Testi için Standart Yöntemi
ASTM A 600	: Yüksek Hız Çelikleri için Standart Şartname
ASTM A 681	: Alaşımli Takım Çelikleri için Standart Şartname
ASTM E 45	: Çeliklerin Kalıntı İçeriğinin Belirlenmesi için Standart Test Yöntemi
ASTM E 112	: Çeliklerin Ortalama Tane Boyutunun Belirlenmesi için Standart Test Yöntemi

ALMANYA, DIN Alman Standartlar Enstitüsü

DIN 670	: Parlak Yuvarlak Çelikler, Boyutlar, ISO Toleransı h8'e göre İzin Verilen Sapmalar
DIN 671	: Parlak Yuvarlak Çelikler, Boyutlar, ISO Toleransı h9'e göre İzin Verilen Sapmalar
DIN 7527-6	: Dövme Çelikler, Açık Kalıplı Dövme Çubuklar için İşleme Toleransı ve Tolerans Aralığı
DIN 17350	: Takım Çelikleri, Teslimat Teknik Şartları
DIN 50602	: Metalik Olmayan Kalıntıların İçeriğini Belirlemek için Standart Şema Kullanarak Özel Çeliklerin Mikroskopik İncelemesi
DIN EN 10204	: Metal Ürünleri, Muayene Belgelerinin Türleri
DIN EN 10278	: Parlak Çelik Ürünlerinin Boyutları ve Toleransları
DIN EN ISO 4957	: Takım Çelikleri

ÇİN, GB Ulusal Standartlar

GB 9941	: Yüksek Hız Çelikleri Saclar ve Levhalar, Teknik Şartlar
GB/T 1299	: Alaşımli Takım Çelikleri
GB/T 6402	: Dövme Çelikler, Ultrasonik Muayene Yöntemi
GB/T 9943	: Yüksek Hız Çelikleri
GB/T 14979	: Çeliklerin Ötektik Karbürü, Standard Şema Kullanarak Mikrografik İnceleme Yöntemi

RUSYA, GOST Devlet Standartları

GOST 1778	: Çelikler, Metalik Olmayan Kalıntıları Belirlemek için Metalografik İnceleme Yöntemi
GOST 5632	: Yüksek Alaşımli ve Korozyona Dayanıklılık Çelikler, Isıya Dayanıklılık ve Isıl İşlem Görmüş Alaşımlar
GOST 5639	: Çelikler ve Alaşımlar, Tane Boyutunun Belirlenmesi ve Tespiti
GOST 5950	: Alaşımli Takım Çeliği Çubuklar, Şeritler ve Rulolar, Genel Şartname
GOST 19265	: Yüksek Hız Çeliği Çubuklar ve Şeritler, Şartname

İSVİÇRE, ISO Uluslararası Standartlar Teşkilatı

ISO 4957	: Takım Çelikleri
ISO 4967	: Çelikler, Metalik Olmayan Kalıntıları Belirlemek için Standart Şema Kullanarak Mikrografik İnceleme Yöntemi

JAPONYA, JIS Japon Endüstri Standartları

JIS G 4303	: Paslanmaz Çelik Çubuklar
JIS G 4403	: Yüksek Hız Çelikleri
JIS G 4404	: Alaşımli Takım Çelikleri

AMERİKA, NADCA Kuzey Amerika Basıncılı Döküm Birliği

NADCA 207	: Yüksek Kaliteli H13 Çeliği ve Basıncılı Döküm Kalıplarında Kabul Edilen Isıl İşlem Kriterleri

ALMANYA, SEP Çelik-Demir-Test Sayfaları

SEP 1520	: Çeliklerin Karbür Yapılarının Şema Yöntemi ile Mikroskopik İncelemesi
SEP 1614	: Sıcak İş Takım Çeliklerinin Mikroskopik İncelemesi
SEP 1615	: Yüksek Hız Çelikleri Karbür Dağılımının Mikroskopik ve Makroskopik Test Yöntemi
SEP 1920	: Haddelenmiş Yarı Mamül Ürünlerin İç Yapısının Ultrasonik Test Yöntemi
SEP 1921	: 100 mm ve üzeri Dövme Çelik Çubukların Ultrasonik Test Yöntemi

TÜRKİYE, TS Türk Standartları Enstitüsü

TS 3920	: Sıcak İş Takım Çelikleri
TS 3921	: Soğuk İş Takım Çelikleri
TS 3703	: Yüksek Hız Çelikleri
TS EN ISO 4957	: Takım Çelikleri

Kimyasal Bileşim Tablosu

Standart	Malzeme kodu	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Ni
DIN EN ISO 4957	1.2080 X210Cr12	1.90 2.20	0.10 0.60	0.20 0.60	0.030	0.030	11.00 13.00				
DIN 17350	1.2210 115CrV3	1.10 1.25	0.15 0.30	0.20 0.40	0.030	0.030	0.50 0.80		0.07 0.12		
DIN EN ISO 4957	1.2363 X100CrMoV5	0.95 1.05	0.10 0.40	0.40 0.80	0.030	0.030	4.80 5.50	0.90 1.20	0.15 0.35		
DIN EN ISO 4957	1.2379 X153CrMoV12	1.45 1.60	0.10 0.60	0.20 0.60	0.030	0.030	11.00 13.00	0.70 1.00	0.70 1.00		
DIN EN ISO 4957	1.2436 X210CrW12	2.00 2.30	0.10 0.40	0.30 0.60	0.030	0.030	11.00 13.00			0.60 0.80	
DIN 17350	1.2510 100MnCrW4	0.90 1.05	0.15 0.35	1.00 1.20	0.035	0.035	0.50 0.70		0.05 0.15	0.50 0.70	
DIN EN ISO 4957	1.2550 60WCrV8	0.55 0.65	0.70 1.00	0.15 0.45	0.030	0.030	0.90 1.20		0.10 0.20	1.70 2.20	
DIN 17350	1.2601 X165CrMoV12	1.55 1.75	0.25 0.40	0.20 0.40	0.030	0.030	11.00 12.00	0.50 0.70	0.10 0.50	0.40 0.60	
DIN EN ISO 4957	1.2767 45NiCrMo16	0.40 0.50	0.10 0.40	0.20 0.50	0.030	0.030	1.20 1.50	0.15 0.35			3.80 4.30
DIN EN ISO 4957	1.2842 90MnCrV8	0.85 0.95	0.10 0.40	1.80 2.20	0.030	0.030	0.20 0.50		0.05 0.20		
DIN EN ISO 4957	1.2343 X37CrMoV5-1	0.33 0.41	0.80 1.20	0.25 0.50	0.030	0.020	4.80 5.50	1.10 1.50	0.30 0.50		
DIN EN ISO 4957	1.2344 X40CrMoV5-1	0.35 0.42	0.80 1.20	0.25 0.50	0.030	0.020	4.80 5.50	1.20 1.50	0.85 1.15		
DIN EN ISO 4957	1.2365 32CrMoV12-28	0.28 0.35	0.10 0.40	0.15 0.45	0.030	0.020	2.70 3.20	2.50 3.00	0.40 0.70		
DIN EN ISO 4957	1.2367 X38CrMoV5-3	0.35 0.40	0.30 0.50	0.30 0.50	0.030	0.020	4.80 5.20	2.70 3.20	0.40 0.60		
DIN EN ISO 4957	1.2714 55NiCrMoV7	0.50 0.60	0.10 0.40	0.60 0.90	0.030	0.020	0.80 1.20	0.35 0.55	0.05 0.15		1.50 1.80
DIN 17350	1.2311 40CrMnMo7	0.35 0.45	0.20 0.40	1.30 1.60	0.035	0.035	1.80 2.10	0.15 0.25			
DIN 17350	1.2312 40CrMnMoS8-6	0.35 0.45	0.30 0.50	1.40 1.60	0.030	0.05 0.10	1.80 2.00	0.15 0.25			
DIN EN ISO 4957	1.2316 X38CrMo16	0.33 0.45		1.50	0.030	0.030	15.50 17.50	0.80 1.30			1.00
DIN EN ISO 4957	1.2738 40CrMnNiMo8-6-4	0.35 0.45	0.20 0.40	1.30 1.60	0.030	0.030	1.80 2.10	0.15 0.25			0.90 1.20
Standart	Malzeme kodu	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Ni
DIN EN ISO 4957	1.2083 X40Cr14	0.36 0.42	1.00	1.00	0.030	0.030	12.50 14.50				
Standart	Malzeme kodu	C	Si	Mn	P	S	Cr	Mo	V	W	Co
DIN EN ISO 4957	1.3207 HS10-4-3-10	1.20 1.35	0.45	0.40	0.030	0.030	3.80 4.50	3.20 3.90	3.00 3.50	9.00 10.00	9.50 10.50
DIN EN ISO 4957	1.3243 HS6-5-2-5	0.87 0.95	0.45	0.40	0.030	0.030	3.80 4.50	4.70 5.20	1.70 2.10	5.90 6.70	4.50 5.00
DIN EN ISO 4957	1.3247 HS2-9-1-8	1.05 1.15	0.70	0.40	0.030	0.030	3.50 4.50	9.00 10.00	0.90 1.30	1.20 1.90	7.50 8.50
DIN EN ISO 4957	1.3343 HS6-5-2C	0.86 0.94	0.45	0.40	0.030	0.030	3.80 4.50	4.70 5.20	1.70 2.10	5.90 6.70	

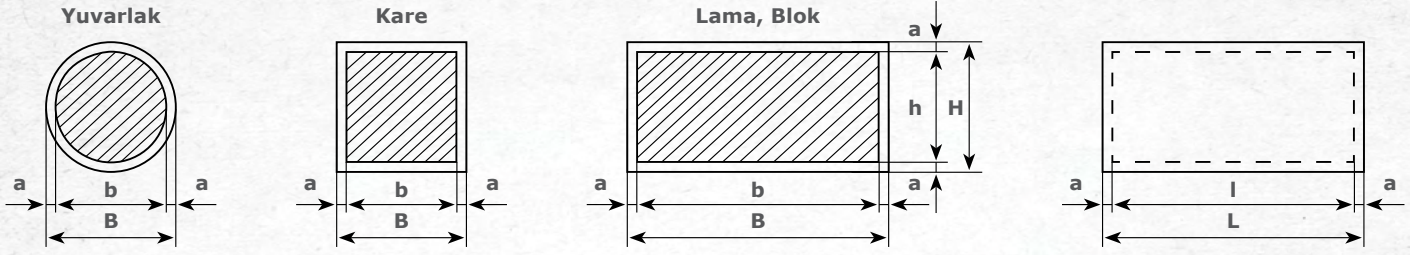

Standartlara Göre Karşılaştırma Tablosu

DIN 17350	DIN EN ISO 4957	ASTM A 681	JIS G 4404	GOST 5950
1.2080 X210Cr12	1.2080 X210Cr12	D3	SKD1	Ch12
1.2210 115CrV3	-	L2	SKS43	11ChF
1.2363 X100CrMoV5 1	1.2363 X100CrMoV5	A2	SKD12	9Ch5VF
1.2379 X155CrVMo12 1	1.2379 X153CrMoV12	D2	SKD10	Ch12MF
1.2436 X210CrW12	1.2436 X210CrW12	D6	SKD2	-
1.2510 100MnCrW4	-	O1	SKS3	9ChVG
1.2550 60WCrV7	1.2550 60WCrV8	S1	-	6ChV2S
1.2601 X165CrMoV12	-	-	-	Ch12VMF
1.2767 X45NiCrMo4	1.2767 45NiCrMo16	-	SKT6	-
1.2842 90MnCrV8	1.2842 90MnCrV8	O2	-	9G2F
1.2343 X38CrMoV5 1	1.2343 X37CrMoV5-1	H11	SKD6	4Ch5MFS
1.2344 X40CrMoV5 1	1.2344 X40CrMoV5-1	H13	SKD61	4Ch5MF1S
1.2365 X32CrMoV3 3	1.2365 32CrMoV12-28	H10	SKD7	3Ch3M3F
-	1.2367 X38CrMoV5-3	-	-	-
1.2714 56NiCrMoV7	1.2714 55NiCrMoV7	L6	SKT4	5ChNM
1.2311 40CrMnMo7	-	P20	-	-
1.2312 40CrMnMoS8-6	-	P20+S	-	-
1.2316 X36CrMo17	1.2316 X38CrMo16	-	-	-
-	1.2738 40CrMnNiMo8-6-4	P20+Ni	-	-
DIN 17350	DIN EN ISO 4957	ASTM A 276	JIS G 4303	GOST 5632
1.2083 X42Cr13	1.2083 X40Cr14	420	SUS 420J2	4Ch13
DIN 17350	DIN EN ISO 4957	ASTM A 600	JIS G 4403	GOST 19265
1.3207 S 10-4-3-10	1.3207 HS10-4-3-10	-	SKH57	-
1.3243 S 6-5-2-5	1.3243 HS6-5-2-5	M35	SKH55	R6M5K5
1.3247 S 2-10-1-8	1.3247 HS2-9-1-8	M42	SKH59	-
1.3343 S 6-5-2	1.3343 HS6-5-2C	M2	SKH51	R6M5

Sıcak Dövülmüş Yuvarlak, Kare, Lama ve Bloklar için İşleme Payları

Bitmiş ölçü mm b veya h en az en fazla		Alaşımlı Takım Çelikleri ve Yüksek Hız Çelikleri Malzeme Kodu : 1.1500 - 1.1899 / 1.2000 - 1.3399											
		Uzunluk 3500 mm'ye kadar						Uzunluk 3500 - 6000 mm arası					
		Kesit alanı		Uzunluk		Dövme ölçüsü mm B veya H en az en fazla		Kesit alanı		Uzunluk		Dövme ölçüsü mm B veya H en az en fazla	
		İşleme payı a	Sapma B, H	İşleme payı l	Sapma L			İşleme payı a	Sapma B, H	İşleme payı l	Sapma L		
> 16	≤ 25	2,6	+ 0,6 - 0,6	9	+ 10 - 7	18,6	27,6	-	-	-	-	-	-
> 25	≤ 40	3	+ 0,7 - 0,7	9	+ 10 - 8	28	43	-	-	-	-	-	-
> 40	≤ 63	4	+ 0,9 - 0,9	10	+ 11 - 8	44	67	6	+ 1,4 - 1,4	14	+ 11 - 9	46	69
> 63	≤ 80	5	+ 1,1 - 1,1	11	+ 12 - 9	68	85	7	+ 1,6 - 1,6	15	+ 12 - 10	70	87
> 80	≤ 100	6	+ 1,3 - 1,3	12	+ 13 - 9	86	106	8	+ 1,9 - 1,9	16	+ 13 - 10	88	108
> 100	≤ 125	7	+ 1,5 - 1,5	14	+ 14 - 11	107	132	10	+ 2,1 - 2,1	17	+ 14 - 10	110	135
> 125	≤ 160	9	+ 1,8 - 1,8	15	+ 14 - 11	134	169	12	+ 2,5 - 2,5	19	+ 15 - 12	137	172
> 160	≤ 200	11	+ 2,2 - 2,2	17	+ 14 - 14	171	211	14	+ 2,9 - 2,9	21	+ 16 - 14	174	214
> 200	≤ 250	13	+ 2,6 - 2,6	20	+ 16 - 16	213	263	17	+ 3,5 - 3,5	23	+ 17 - 17	217	267
> 250	≤ 315	16	+ 3,2 - 3,2	23	+ 18 - 18	266	331	21	+ 4,2 - 4,2	26	+ 19 - 19	271	336
> 315	≤ 400	19	+ 4 - 4	27	+ 21 - 21	334	419	26	+ 5 - 5	30	+ 22 - 22	341	426
> 400	≤ 500	24	+ 4,9 - 4,9	32	+ 25 - 25	424	524	32	+ 6,2 - 6,2	35	+ 26 - 26	432	532
> 500	≤ 630	30	+ 6 - 6	38	+ 29 - 29	530	660	39	+ 7,5 - 7,5	41	+ 31 - 31	539	669
> 630	≤ 800	37	+ 7,4 - 7,4	47	+ 35 - 35	667	837	49	+ 9,4 - 9,4	49	+ 36 - 36	679	849
> 800	≤ 1000	46	+ 9,3 - 9,3	57	+ 42 - 42	846	1046	61	+ 11,6 - 11,6	53	+ 44 - 44	861	1061

Sıcak Haddelenmiş Yuvarlak, Kare ve Lamalar için İşleme Payları

Sıcak haddelenmiş yuvarlaklar için en az işleme payları									
Bitmiş ölçü mm b	≤ 10	> 10 ≤ 30	> 30 ≤ 40	> 40 ≤ 60	> 60 ≤ 80	> 80 ≤ 100	> 100 ≤ 140	> 140 ≤ 150	> 150 ≤ 200
İşleme payı mm a	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	6,0	7,0	9,0

Bitmiş ölçü mm genişlik b		İşleme payı mm genişlik a	Sıcak haddelenmiş kare ve lamalar için en az işleme payları mm kalınlık h									
			> 10	> 25	> 35	> 60	> 80	> 100	> 130	> 150	> 180	
			≤ 25	≤ 35	≤ 60	≤ 80	≤ 100	≤ 130	≤ 150	≤ 180	≤ 200	
> 20	≤ 25	2,0	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-	
> 25	≤ 35	2,5	2,5	3,0	-	-	-	-	-	-	-	
> 35	≤ 60	3,0	2,5	3,0	3,5	-	-	-	-	-	-	
> 60	≤ 80	3,5	2,5	3,0	3,5	4,0	-	-	-	-	-	
> 80	≤ 100	4,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	-	-	-	-	
> 100	≤ 130	5,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	-	-	-	
> 130	≤ 150	6,5	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	-	-	
> 150	≤ 180	7,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	-	
> 180	≤ 200	8,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 200	≤ 220	9,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 220	≤ 250	11,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 250	≤ 300	12,0	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 300	≤ 350	12,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 350	≤ 400	14,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	7,0	9,0	
> 400	≤ 450	16,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 450	≤ 500	17,5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 500	≤ 550	19,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 550	≤ 600	21,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 600	≤ 700	22,5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 700	≤ 800	24,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	
> 800	≤ 1000	25,5	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	8,0	10,0	

a = işleme payı

b, h, l = işleme sonrası ölçü

B, H, L = İşleme öncesi ölçü

Sertlik Dönüşüm Tablosu

Çekme dayanımı		Brinell sertlik		Vickers sertlik	Rockwell sertlik	
N/mm ²	kp/mm ² (kgf/mm ²)	d(mm)	HB	HV	HRB	HRC
200	20.4	7.32	60	63		
210	21.4	7.22	62	65		
220	22.4	7.04	66	69		
225	22.9	6.99	67	70		
230	23.5	6.95	68	72		
240	24.5	6.82	71	75		
250	25.5	6.67	75	79		
255	26	6.63	76	80		
260	26.5	6.56	78	82		
270	27.6	6.45	81	85	41	
280	28.6	6.35	84	88	45	
285	29.1	6.28	86	90	48	
290	29.6	6.25	87	91	49	
300	30.6	6.19	89	94	51	
305	31.1	6.16	90	95	52	
310	31.6	6.10	92	97	54	
320	32.6	6.01	95	100	56	
330	33.7	5.93	98	103	58	
335	34.2	5.87	100	105	59	
340	34.7	5.83	102	107	60	
350	35.7	5.75	105	110	62	
360	36.7	5.70	107	113	63.5	
370	37.7	5.66	109	115	64.5	
380	38.7	5.57	113	119	66	
385	39.3	5.54	114	120	67	
390	39.8	5.50	116	122	67.5	
400	40.8	5.44	119	125	69	
410	41.8	5.38	122	128	70	
415	42.3	5.33	124	130	71	
420	42.8	5.32	125	132	72	
430	43.8	5.26	128	135	73	
440	44.9	5.20	131	138	74	
450	45.9	5.17	133	140	75	
460	46.9	5.11	136	143	76.5	
465	47.4	5.08	138	145	77	
470	47.9	5.05	140	147	77.5	
480	48.9	5.00	143	150	78.5	
490	50	4.96	145	153	79.5	
495	50.5	4.93	147	155	80	
500	51	4.90	149	157	81	
510	52	4.86	152	160	81.5	
520	53	4.81	155	163	82.5	
530	54	4.78	157	165	83	
540	55.1	4.74	160	168	84.5	
545	55.6	4.71	162	170	85	
550	56.1	4.70	163	172	85.5	
560	57.1	4.66	166	175	86	
570	58.1	4.62	169	178	86.5	
575	58.6	4.59	171	180	87	
580	59.1	4.58	172	181		
590	60.2	4.54	175	184	88	
595	60.7	4.53	176	185		
600	61.2	4.51	178	187	89	
610	62.2	4.47	181	190	89.5	
620	63.2	4.44	184	193	90	
625	63.7	4.43	185	195		
630	64.2	4.40	187	197	91	
640	65.3	4.37	190	200	91.5	
650	66.3	4.34	193	203	92	
660	67.3	4.32	195	205	92.5	
670	68.3	4.29	198	208	93	
675	68.8	4.27	199	210	93.5	

Çekme dayanımı		Brinell sertlik		Vickers sertlik	Rockwell sertlik	
N/mm ²	kp/mm ² (kgf/mm ²)	d(mm)	HB	HV	HRB	HRC
680	69.3	4.25	201	212		
690	70.4	4.22	204	215	94	
700	71.4	4.19	208	219		
705	71.9	4.18	209	220	95	
710	72.4	4.16	211	222	95.5	
720	73.4	4.13	214	225	96	
730	74.4	4.11	216	228		
740	75.5	4.08	219	230	96.5	
750	76.5	4.07	221	233	97	
755	77	4.05	223	235		
760	77.5	4.03	225	237	97.5	
770	78.5	4.01	228	240	98	
780	79.5	3.98	231	243		21
785	80	3.97	233	245		
790	80.6	3.95	235	247	99	
800	81.6	3.93	238	250	99.5	22
810	82.6	3.91	240	253		
820	83.6	3.89	242	255		23
830	84.6	3.87	245	258		
835	85.1	3.85	247	260		24
840	85.7	3.84	249	262		
850	86.7	3.82	252	265		
860	87.7	3.80	255	268		25
865	88.2	3.78	257	270		
870	88.7	3.77	258	272		26
880	89.7	3.76	261	275		
890	90.8	3.74	264	278		
900	91.8	3.72	266	280		27
910	92.8	3.70	269	282		
915	93.3	3.69	271	285		
920	93.8	3.68	273	287		28
930	94.8	3.66	276	290		
940	95.9	3.64	278	293		29
950	96.9	3.63	280	295		
960	97.9	3.61	284	299		
965	98.4	3.60	285	300		30
970	98.9	3.59	287	302		
980	99.9	3.57	290	305		
990	100.9	3.55	293	308		
995	101.5	3.54	295	310		31
1000	102	3.53	296	311		
1010	103	3.52	299	314		
1020	104	3.50	301	317		32
1030	105	3.49	304	320		
1040	106.1	3.47	307	323		
1050	107.1	3.45	311	327		33
1060	108.1	3.44	314	330		
1070	109.1	3.43	316	333		
1080	110.1	3.41	319	336		34
1090	111.1	3.40	322	339		
1095	111.7	3.39	323	340		
1100	112.2	3.38	325	342		
1110	113.2	3.36	328	345		35
1120	114.2	3.35	332	349		
1125	114.7	3.34	333	350		
1130	115.2	3.33	334	352		
1140	116.2	3.32	337	355		36
1150	117.3	3.31	340	358		
1155	117.8	3.30	342	360		
1160	118.3	3.29	343	361		
1170	119.3	3.28	346	364		37
1180	120.3	3.26	349	367		

Sertlik Dönüşüm Tablosu

Çekme dayanımı		Brinell sertlik		Vickers sertlik	Rockwell sertlik		Çekme dayanımı		Brinell sertlik		Vickers sertlik	Rockwell sertlik	
N/mm ²	kp/mm ² (kgf/mm ²)	d(mm)	HB	HV	HRB	HRC	N/mm ²	kp/mm ² (kgf/mm ²)	d(mm)	HB	HV	HRB	HRC
1190	121.3	3.25	352	370			1740	177.4	2.73	(504)	530		
1200	122.4	3.24	354	373		38	1750	178.5	2.72	(506)	533		
1210	123.4	3.23	357	376			1760	179.5	2.71	(509)	536		
1220	124.4	3.21	361	380			1770	180.5		(512)	539		
1230	125.4	3.20	363	382		39	1775	181	2.70	(513)	540		
1240	126.4	3.19	366	385			1780	181.5		(514)	541		
1250	127.5	3.18	369	388			1790	182.5	2.69	(517)	544		52
1255	128	3.17	371	390			1800	183.5		(520)	547		
1260	128.5		372	392		40	1810	184.6	2.68	(523)	550		
1270	129.5	3.16	374	394			1820	185.6	2.67	(525)	553		
1280	130.5	3.14	377	397			1830	186.6		(528)	556		
1290	131.5	3.13	380	400			1840	187.6	2.66	(531)	559		
1300	132.6	3.12	383	403		41	1845	188.1		(532)	560		53
1310	133.6	3.10	387	407			1850	188.6	2.65	(533)	561		
1320	134.6	3.09	390	410			1860	189.7		(536)	564		
1330	135.6	3.08	393	413		42	1870	190.7	2.64	(539)	567		
1340	136.6	3.07	393	417			1880	191.7		(542)	570		
1350	137.7	3.06	399	420			1890	192.7	2.63	(543)	572		
1360	138.7	3.05	402	423		43	1900	193.7	2.62	(546)	575		
1370	139.7	3.04	405	426			1910	194.8		(549)	578		54
1380	140.7		408	429			1920	195.8	2.61	(551)	580		
1385	141.2	3.02	409	430			1930	196.8	2.60	(554)	583		
1390	141.7		410	431			1940	197.8		(557)	586		
1400	142.8	3.01	413	434		44	1950	198.8	2.59	(560)	589		
1410	143.8	3.00	415	437			1955	199.4		(561)	590		
1420	144.8	2.99	418	440			1960	199.9		(562)	591		
1430	145.8	2.98	421	443			1970	200.9	2.58	(564)	594		
1440	146.8	2.97	424	446		45	1980	201.9		(567)	596		55
1450	147.9	2.96	427	449			1990	202.9	2.57	(569)	599		
1455	148.4		428	450			1995	203.4		(570)	600		
1460	148.9	2.95	429	452			2000	203.9	2.56	(572)	602		
1470	149.9	2.94	432	455			2010	205		(575)	605		
1480	150.9	2.93	435	458		46	2020	206	2.55	(577)	607		
1485	151.4		437	460			2030	207		(580)	610		
1490	151.9	2.92	438	461			2040	208	2.54	(582)	613		
1500	152.9	2.91	441	464			2050	209		(584)	615		56
1510	154	2.90	444	467			2060	210.1	2.53	(587)	618		
1520	155	2.89	447	470			2070	211.1		(589)	620		
1530	156		449	473		47	2080	212.1	2.52	(592)	623		
1540	157	2.88	452	476			2090	213.1		(595)	626		
1550	158.1	2.87	455	479			2100	214.1	2.51	(598)	629		
1555	158.6		(456)	480			2105	214.7		(599)	630		
1560	159.1	2.86	(457)	481			2110	215.2		(600)	631		
1570	160.1	2.85	(460)	484		48	2120	216.2	2.50	(602)	634		
1580	161.1		(462)	486			2130	217.2		(604)	636		
1590	162.1	2.84	(465)	489			2140	218.2	2.49	(607)	639		57
1595	162.6	2.83	(466)	490			2150	219.2		(609)	641		
1600	163.2		(467)	491			2160	220.3	2.48	(612)	644		
1610	164.2	2.82	(470)	494			2170	221.3	2.47	(615)	647		
1620	165.2		(472)	497		49	2180	222.3		(618)	650		
1630	166.2		(475)	500			2190	223.3		(620)	653		
1640	167.2	2.80	(478)	503			2200	224.3	2.46	(622)	655		58
1650	168.3	2.79	(481)	506							675		59
1660	169.3		(483)	509							698		60
1665	169.8	2.78	(485)	510							720		61
1670	170.3		(486)	511							745		62
1680	171.3	2.77	(488)	514		50					773		63
1690	172.3	2.76	(491)	517							800		64
1700	173.4	2.75	(494)	520							829		65
1710	174.4		(496)	522							864		66
1720	175.4	2.74	(499)	525							900		67
1730	176.4		(501)	527		51					940		68

Lama Ebatlar İçin Ağırlık Tablosu

Genişlik	kg/m				Kalınlık mm				kg/m		
mm	6	8	10	15	20	25	30	40	50	60	70
25	1,18	1,57	1,96	2,94	3,93	4,91	5,89	7,85	9,81	11,78	13,74
30	1,41	1,88	2,36	3,53	4,71	5,89	7,07	9,42	11,78	14,13	16,49
40	1,88	2,51	3,14	4,71	6,28	7,85	9,42	12,56	15,70	18,84	21,98
50	2,36	3,14	3,93	5,89	7,85	9,81	11,78	15,70	19,63	23,55	27,48
60	2,83	3,77	4,71	7,07	9,42	11,78	14,13	18,84	23,55	28,26	32,97
70	3,30	4,40	5,50	8,24	10,99	13,74	16,49	21,98	27,48	32,97	38,47
80	3,77	5,02	6,28	9,42	12,56	15,70	18,84	25,12	31,40	37,68	43,96
90	4,24	5,65	7,07	10,60	14,13	17,66	21,20	28,26	35,33	42,39	49,46
100	4,71	6,28	7,85	11,78	15,70	19,63	23,55	31,40	39,25	47,10	54,95
120	5,65	7,54	9,42	14,13	18,84	23,55	28,26	37,68	47,10	56,52	65,94
130	6,12	8,16	10,21	15,31	20,41	25,51	30,62	40,82	51,03	61,23	71,44
140	6,59	8,79	10,99	16,49	21,98	27,48	32,97	43,96	54,95	65,94	76,93
150	7,07	9,42	11,78	17,66	23,55	29,44	35,33	47,10	58,88	70,65	82,43
160	7,54	10,05	12,56	18,84	25,12	31,40	37,68	50,24	62,80	75,36	87,92
180	8,48	11,30	14,13	21,20	28,26	35,33	42,39	56,52	70,65	84,78	98,91
200	9,42	12,56	15,70	23,55	31,40	39,25	47,10	62,80	78,50	94,20	109,9
220	10,36	13,81	17,27	25,90	34,54	43,18	51,81	69,08	86,35	103,6	120,9
250	11,77	15,70	19,62	29,43	39,25	49,06	58,88	78,50	98,13	117,8	137,4
280	13,18	17,58	21,98	32,97	43,96	54,95	65,94	87,92	109,9	131,9	153,9
300	14,13	18,84	23,55	35,32	47,10	58,87	70,65	94,20	117,8	141,3	164,9
320	15,07	20,09	25,12	37,68	50,24	62,80	75,36	100,5	125,6	150,7	175,8
350	16,48	21,98	27,47	41,21	54,95	68,68	82,42	109,9	137,4	164,9	192,3
360	16,95	22,60	28,26	42,39	56,52	70,65	84,78	113,1	141,3	169,6	197,8
400	18,84	25,12	31,40	47,10	62,80	78,50	94,20	125,6	157,0	188,4	219,8
410	19,31	25,74	32,18	48,27	64,37	80,46	96,55	128,8	160,9	193,1	225,3
450	21,19	28,26	35,32	52,98	70,65	88,31	106,0	141,3	176,6	212,0	247,3
460	21,66	28,88	36,11	54,16	72,22	90,27	108,3	144,5	180,6	216,7	252,8
500	23,55	31,40	39,25	58,87	78,50	98,12	117,8	157,0	196,3	235,5	274,8
510	24,02	32,02	40,03	60,05	80,07	100,1	120,1	160,2	200,2	240,2	280,2
550	25,90	34,54	43,17	64,76	86,35	107,9	129,5	172,7	215,9	259,1	302,2
560	26,37	35,16	43,96	65,94	87,92	109,9	131,9	175,9	219,8	263,8	307,7
610	28,73	38,30	47,88	71,82	95,77	119,7	143,7	191,6	239,4	287,3	335,2
650	30,61	40,82	51,02	76,53	102,1	127,6	153,1	204,1	255,1	306,2	357,2
710	33,44	44,58	55,73	83,60	111,5	139,3	167,2	223,0	278,7	334,4	390,1
750	35,32	47,10	58,87	88,31	117,8	147,2	176,6	235,5	294,4	353,3	412,1
810	38,15	50,86	63,58	95,37	127,2	159,0	190,8	254,4	317,9	381,5	445,1
850	40,03	53,38	66,72	100,1	133,5	166,8	200,2	266,9	333,6	400,4	467,1
910	42,86	57,14	71,43	107,2	142,9	178,6	214,3	285,8	357,2	428,6	500,0
950	44,74	59,66	74,57	111,9	149,2	186,4	223,7	298,3	372,9	447,5	522,0
1010	47,57	63,42	79,28	118,9	158,6	198,2	237,9	317,2	396,4	475,7	555,0

Özgül ağırlık 7,85 kg/dm³

Lama Ebatlar İçin Ağırlık Tablosu

Genişlik	kg/m				Kalınlık mm				kg/m		
mm	80	90	100	120	150	200	250	300	350	400	500
25	15,70	17,66	19,63	23,55	29,44	39,25	49,06	58,88	68,69	78,50	98,12
30	18,84	21,20	23,55	28,26	35,32	47,10	58,88	70,65	82,42	94,20	117,8
40	25,12	28,26	31,40	37,68	47,10	62,80	78,50	94,20	109,9	125,6	157,0
50	31,40	35,32	39,25	47,10	58,88	78,50	98,12	117,8	137,4	157,0	196,3
60	37,68	42,39	47,10	56,52	70,65	94,20	117,8	141,3	164,9	188,4	235,5
70	43,96	49,46	54,95	65,94	82,42	109,9	137,4	164,9	192,3	219,8	274,8
80	50,24	56,52	62,80	75,36	94,20	125,6	157,0	188,4	219,8	251,2	314,0
90	56,52	63,59	70,65	84,78	106,0	141,3	176,6	212,0	247,3	282,6	353,3
100	62,80	70,65	78,50	94,20	117,8	157,0	196,3	235,5	274,8	314,0	392,5
120	75,36	84,78	94,20	113,0	141,3	188,4	235,5	282,6	329,7	376,8	471,0
130	81,64	91,85	102,1	122,5	153,1	204,1	255,1	306,2	357,2	408,2	510,3
140	87,92	98,91	109,9	131,9	164,9	219,8	274,8	329,7	384,7	439,6	549,5
150	94,20	106,0	117,8	141,3	176,6	235,5	294,4	353,3	412,1	471,0	588,8
160	100,5	113,0	125,6	150,7	188,4	251,2	314,0	376,8	439,6	502,4	628,0
180	113,0	127,2	141,3	169,6	212,0	282,6	353,3	423,9	494,6	565,2	706,5
200	125,6	141,3	157,0	188,4	235,5	314,0	392,5	471,0	549,5	628,0	785,0
220	138,2	155,4	172,7	207,2	259,1	345,4	431,8	518,1	604,5	690,8	863,5
250	157,0	176,6	196,3	235,5	294,4	392,5	490,6	588,8	686,9	785,0	981,3
280	175,9	197,8	219,8	263,8	329,7	439,6	549,5	659,4	769,3	879,2	1.099
300	188,4	212,0	235,5	282,6	353,3	471,0	588,8	706,5	824,3	942,0	1.178
320	201,0	226,1	251,2	301,4	376,8	502,4	628,0	753,6	879,2	1.005	1.256
350	219,8	247,3	274,8	329,7	412,1	549,5	686,9	824,3	961,6	1.099	1.374
360	226,1	254,4	282,6	339,1	423,9	565,2	706,5	847,8	989,1	1.130	1.413
400	251,2	282,6	314,0	376,8	471,0	628,0	785,0	942,0	1.099	1.256	1.570
410	257,5	289,7	321,9	386,2	482,8	643,7	804,6	965,6	1.127	1.287	1.609
450	282,6	317,9	353,3	423,9	529,9	706,5	883,1	1.060	1.236	1.413	1.766
460	288,9	325,0	361,1	433,3	541,7	722,2	902,8	1.083	1.264	1.444	1.806
500	314,0	353,3	392,5	471,0	588,8	785,0	981,3	1.178	1.374	1.570	1.963
510	320,3	360,3	400,4	480,4	600,5	800,7	1.001	1.201	1.401	1.601	2.002
550	345,4	388,6	431,8	518,1	647,6	863,5	1.079	1.295	1.511	1.727	2.159
560	351,7	395,6	439,6	527,5	659,4	879,2	1.099	1.319	1.539	1.758	2.198
610	383,1	431,0	478,9	574,6	718,3	957,7	1.197	1.437	1.676	1.915	2.394
650	408,2	459,2	510,3	612,3	765,4	1.021	1.276	1.531	1.786	2.041	2.551
710	445,9	501,6	557,4	668,8	836,0	1.115	1.393	1.672	1.951	2.229	2.787
750	471,0	529,9	588,8	706,5	883,1	1.178	1.472	1.766	2.061	2.355	2.944
810	508,7	572,3	635,9	763,0	953,8	1.272	1.590	1.908	2.225	2.543	3.179
850	533,8	600,5	667,3	800,7	1.001	1.335	1.668	2.002	2.335	2.669	3.336
910	571,5	642,9	714,4	857,2	1.072	1.429	1.786	2.143	2.500	2.857	3.572
950	596,6	671,2	745,8	894,9	1.119	1.492	1.864	2.237	2.610	2.983	3.729
1010	634,3	713,6	792,9	951,4	1.189	1.586	1.982	2.379	2.775	3.171	3.964

Özgül ağırlık 7,85 kg/dm³

Yuvarlak ve Kare Ebatlar İçin Ağırlık Tablosu

Ebat 1 - 31 mm	 kg/m	 kg/m	Ebat 32 - 155 mm	 kg/m	 kg/m	Ebat 160 - 600 mm	 kg/m	 kg/m
1	0,006	0,008	32	6,313	8,038	160	157,8	201,0
1,5	0,014	0,018	33	6,714	8,549	165	167,9	213,7
2	0,025	0,031	34	7,127	9,075	170	178,2	226,9
2,5	0,039	0,049	35	7,553	9,616	175	188,8	240,4
3	0,056	0,071	36	7,990	10,17	180	199,8	254,3
3,5	0,076	0,096	37	8,440	10,75	185	211,0	268,7
4	0,099	0,126	38	8,903	11,34	190	222,6	283,4
4,5	0,125	0,159	39	9,378	11,94	195	234,4	298,5
5	0,154	0,196	40	9,865	12,56	200	246,6	314,0
5,5	0,187	0,238	41	10,36	13,20	205	259,1	329,9
6	0,222	0,283	42	10,88	13,85	210	271,9	346,2
6,5	0,261	0,332	43	11,40	14,52	220	298,4	379,9
7	0,302	0,385	44	11,94	15,20	230	326,2	415,3
7,5	0,347	0,442	45	12,49	15,90	240	355,1	452,2
8	0,395	0,502	46	13,05	16,61	250	385,3	490,6
8,5	0,446	0,567	47	13,62	17,34	260	416,8	530,7
9	0,499	0,636	48	14,21	18,09	270	449,5	572,3
9,5	0,556	0,709	49	14,80	18,85	280	483,4	615,4
10	0,617	0,785	50	15,41	19,63	290	518,5	660,2
11	0,746	0,950	55	18,65	23,75	300	554,9	706,5
12	0,888	1,130	60	22,20	28,26	310	592,5	754,4
13	1,042	1,327	65	26,05	33,17	320	631,4	803,9
14	1,208	1,539	70	30,21	38,47	330	671,4	854,9
15	1,387	1,766	75	34,68	44,16	340	712,7	907,5
16	1,578	2,010	80	39,46	50,24	350	755,3	961,6
17	1,782	2,269	85	44,55	56,72	360	799,1	1.017
18	1,998	2,543	90	49,94	63,59	370	844,1	1.075
19	2,226	2,834	95	55,64	70,85	380	890,3	1.134
20	2,466	3,140	100	61,65	78,50	390	937,8	1.194
21	2,719	3,462	105	67,97	86,55	400	986,5	1.256
22	2,984	3,799	110	74,60	94,99	420	1.088	1.385
23	3,262	4,153	115	81,54	103,8	450	1.249	1.590
24	3,551	4,522	120	88,78	113,0	460	1.305	1.661
25	3,853	4,906	125	96,33	122,7	480	1.421	1.809
26	4,168	5,307	130	104,2	132,7	500	1.541	1.963
27	4,495	5,723	135	112,4	141,3	520	1.668	2.123
28	4,834	6,154	140	120,8	153,9	550	1.865	2.375
29	5,185	6,602	145	129,6	165,1	560	1.934	2.462
30	5,549	7,065	150	138,7	176,6	580	2.074	2.641
31	5,925	7,544	155	148,1	188,6	600	2.220	2.826

Özgül ağırlık 7,85 kg/dm³

Ağırlık Hesaplama Programı

</

Kullanma Talimatı / Hesaplama nasıl yapılır ?

Bu program şirketimiz tarafından yapılmış olup Demir Alaşımları ve Alaşımlı Takım Çeliklerini gerçek özgül ağırlıklarına göre ağırlığını, şerit testere ebatına göre kesim firesini ve tutarını hesaplamaktadır.

Yuvarlak :

İlk önce Stok Kodu ve Testere Ebadını seçiniz, Yuvarlak mm değer giriniz, Birim seçiminize göre Miktar değeri giriniz, Fiyatı giriniz ve kaç parça gerekli ise Adet değerine giriniz. Hesapla butonuna bastığınız zaman Miktarı, Firesi, Toplam ve Tutarı sonuçlarını alacaksınız.

Kare :

İlk önce Stok Kodu ve Testere Ebadını seçiniz, Kare mm değeri giriniz, Birim seçiminize göre Miktar değeri giriniz, Fiyatı giriniz ve kaç parça gerekli ise Adet değerine giriniz. Hesapla butonuna bastığınız zaman Miktarı, Firesi, Toplam ve Tutarı sonuçlarını alacaksınız.

Altigen :

İlk önce Stok Kodu ve Testere Ebadını seçiniz, Altıgen mm değer giriniz, Birim seçiminize göre Miktar değeri giriniz, Fiyatı giriniz ve kaç parça gerekli ise Adet değerine giriniz. Hesapla butonuna bastığınız zaman Miktarı, Firesi, Toplam ve Tutarı sonuçlarını alacaksınız.

Lama, Sac :

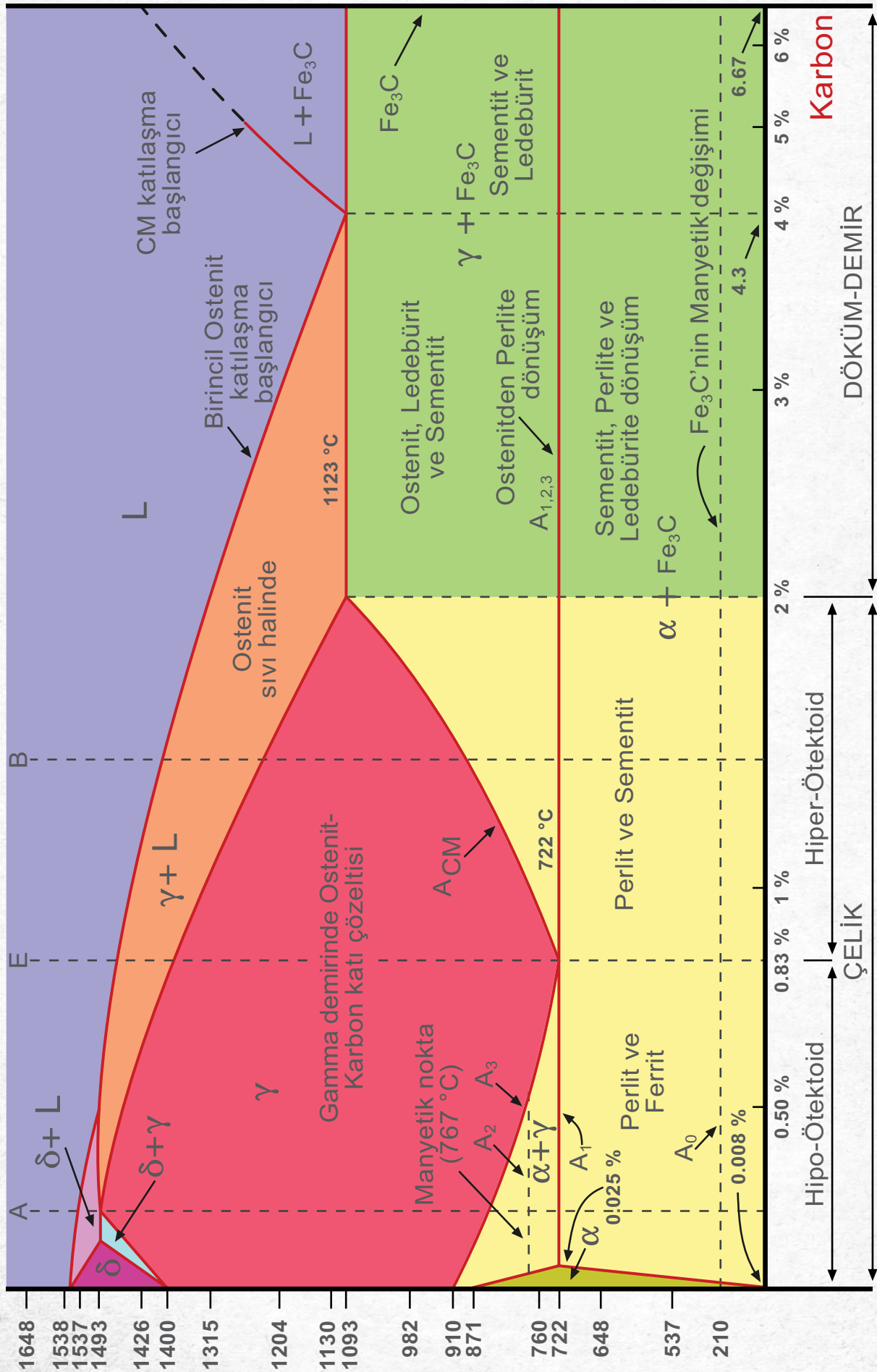
İlk önce Stok Kodu ve Testere Ebadını seçiniz, Genişlik mm ve Kalınlık mm değer giriniz, Birim seçiminize göre Miktar değeri giriniz, Fiyatı giriniz ve kaç parça gerekli ise Adet değerine giriniz. Hesapla butonuna bastığınız zaman Miktarı, Firesi, Toplam ve Tutarı sonuçlarını alacaksınız.

Notlar :

Stok Kodu seçildiği zaman Demir Alaşımları ve Alaşımlı Takım Çelikleri kaliteleri gerçek özgül ağırlığına göre hesaplanmaktadır. Testere Ebadı seçildiği zaman ise kesim firesi şerit testere ebadına göre hesaplanmaktadır. Bu program MM,CM,M ve BOY olarak farklı birimlerde hesaplama yapabilmektedir. Birim BOY seçildiği zaman Demir Alaşımları 6 metre, 1.2210 kalite 2 metre ve diğer Alaşımlı Takım Çelikleri ise 4 metre olarak hesaplanacak, aynı zamanda Testere Ebadı seçilemeyecek ve kesim firesi hesaplanamayacaktır. Bu program internet sitemizde mevcut olup bilginize sunarız.

Sıcaklık (°C)

CM - sementit

Yumuşatma Tavlaması Renkleri

°C		°F
1300		2370
1200		2190
1100		2010
1000		1830
950		1740
900		1650
850		1560
810		1490
780		1440
740		1360
680		1260
630		1170
550		1020

Akma dayanımı - Bir malzemenin gerilim ve gerinimin orantısında belirli bir sapma gösterdiği gerilimdir. Birçok metaller için bir başlangıç olarak %0.2 kullanılır. Çekme dayanımı ile karşılaştırınız.

Akma noktası - Genellikle maksimum ulaşılabilir gerilimden daha düşük bir malzemede gerilimde bir artış olmaksızın geriniminde bir artışın meydana geldiği ilk gerilimdir. Sadece belirli metaller bir akma noktası ortaya koyar. Akma sonrasında gerilimde bir düşüş olması halinde üst ve alt akma noktaları arasında bir ayırım yapılabilir.

Alaşım - Metalik özellikleri olan ve en azından biri metal olmak üzere iki veya daha fazla kimyasal elementten oluşan maddelerdir.

Alaşım elementi - Metalin özelliklerini değiştirmek için bir metale eklenen bir elementtir.

Alaşımli çelik - Alaşımli çelikler, belirli özellikleri sağlamak için elementlerin eklenmiş veya çıkarılmış olduğu karbonlu çeliklerin türevleridir. Tipik olarak, bu özellikler arasında işlenebilirlik, aşınabilirlik ve dayanma gücü yer almaktadır. Manganez içeriğinin %0.165'ten, silisyum içeriğinin %0.5'ten, bakır içeriğinin ise %0.6'dan fazla olması veya krom, nikel, molibden veya volfram gibi diğer alaşım elementlerinin minimum miktarlarda bulunması halinde aşımlı çeliğin demir bazlı bir karışım olduğu düşünülür.

Alevle sertleştirme - Yoğun bir alevle sertleştirilebilir demirli alaşımların yüzeylerine uygulandığı, yüzey katmanlarının üst dönüşüm sıcaklığı üzerinde ısıtıldığı ve sonrasında iş parçasına derhal su verildiği sertleştirme sürecidir.

Alfa demir - 910 °C altındaki sıcaklıklarda durağan olan saf demirin hacim merkezli küp halidir.

Alüminyum kaplama - Sıcak daldırma, sıcak püskürtme veya yayılma gibi yöntemlerle bir metalin alüminyum veya alüminyum alaşımıyla kaplanması.

Amorf - Kristal yapısı olmayan; kristalsiz.

Aşamalı suverme - İş parçasının, suverme ortamından çok daha yüksek bir sıcaklıktayken ilk suverme işleminden alındığı ve sonra ilk ortamdan farklı bir soğutma hızına sahip ikinci bir suverme sistemine maruz bırakıldığı bir suverme yöntemidir.

Aşınma direnci - Takımın kesme sırasında aşınmasına neden olan gerilimlere dayanma yeteneğidir; alaşım bileşimi, ana malzeme, ısı koşulları, takımın türü ve işlemi ve diğer değişkenlerle bağlantılı bir özelliktir.

Aşırı ısıtma - Gerçekte dönüşüm elde edilemeksizin bir dengeli aşama dönüşümünün meydana geleceği sıcaklığın üstünde ısıtma işlemidir.

Aşırı soğutma - Gerçekte dönüşüm elde edilemeksizin bir dengeli aşama dönüşümünün meydana geleceği sıcaklığın altına soğutma işlemidir.

Atmosfer korozyonu - Malzemenin atmosferde bulunan oksijen, karbondioksit, su buharı ve sülfür ve klor bileşikleriyle teması yoluyla yavaş yavaş bozulması veya değişmesidir.

Azotlu karbonlama - Hem karbon ve hemde nitrojenin demir içeren bir malzemenin yüzey katmanları tarafından emildiği ve yayılma yoluyla bir konsantrasyon farkı meydana getirdiği çeşitli süreçlerden herhangi biri. Azotlu karbonlama başlıca aşınmayı önleyici bir yüzey katmanı sağlamak ve yorulma direncini artırmak için yapılmaktadır. Bkz. karbonitrüleme.

Beynit - Perlit aralığı altındaki sıcaklıklarda ostenitin dönüşümünün sonucu olarak oluşan ferrit ve sementitin yarı kararlı bir agregasıdır. Beynit dönüşüm aralığının üst kısmında oluşması halinde görünümü kuş tüyünü anımsatır; alt kısmında oluşması halinde ise temperli marseniti anımsatacak şekilde iğnemsidir.

Brinell sertlik deneyi - Sert bir çelik veya belirli bir çapa sahip karbür bilyesini bir malzemenin içine doğru belirli bir yük ile zorlayarak bir malzemenin sertliğinin belirlenmesidir. Bunun sonucunda, uygulanan kilogram cinsinden yükün sonuç olarak elde edilen izin mm² cinsinden yüzey alanına bölünmesiyle elde edilen değer Brinell sertlik sayısını ifade etmektedir.

Bükme deneyi - Oluşturulacak metalin (genellikle sac, şerit, levha veya tel) görelî sünekliğinin ve metalin sağlamlığı ve tokluğunun (örneğin kaynak işleminden sonra) belirlenmesi için gerçekleştirilen bir testtir. Numune genellikle belirli sayıda döngülerle belirli bir açılı boyuncaya belirli bir çapta eğilir.

Charpy deneyi - Genellikle çentik açılmış olan numunenin tek bir kırış olarak her iki ucundan desteklendiği ve serbest bırakılan sarkaç tarafından kırıldığı sarkaç tipi, tek vuruşlu darbe testidir. Sarkacın takip eden yükselişi ile belirlenen emilen enerji, darbe gücü veya çentik tokluğunun bir ölçümüdür. Bkz. çarpma deneyi, Izod deneyi.

Çarpma deneyi - Genellikle bükme, çekme veya burma nedeniyle yüksek yükleme oranlarına maruz kalan malzemelerin davranışını saptamak için yapılan bir deneydir. Ölçülen miktar, Charpy ve Izod deneylerinde olduğu gibi tek bir darbe ile numunenin kırılmasıyla emilen enerjidir.

Çekiçleme - Bir metalin çekiç darbeleri veya vurma ile mekanik olarak işlenmesi.

Çekme dayanımı - Çekme deneyinde maksimum yükün orijinal kesit alanına oranıdır. Aynı zamanda maksimum dayanım olarak da adlandırılmaktadır. Akma dayanımı ile karşılaştırınız.

Çelik - Temelde saf demirin karbon ve diğer elementler ile birleşimidir. Çeliğin iki türü mevcuttur: karbonlu çelik veya demir ve karbonun bir bileşimi; ve alaşımlı çelik, mangan, molibden, krom, nikel veya diğer alaşım elementlerini içeren karbonlu çelik. Bir çeliğin kalitesi onun nasıl arıtıldığına ve üretildiğine bağlıdır. Bkz. alaşım; alaşımlı çelik; alaşım elementi; karbon çeliği.

Çukurcuklanma - Bir metal yüzeyin bir nokta veya küçük bir alan ile sınırlı olan ve çukurlar meydana getirecek şekilde yerel korozyonu.

Dayanma sınırı - Bir malzemenin sonsuz sayıda gerilme döngüsüne dayanabileceği maksimum gerilmedir.

Dekarbürizasyon - Yüzeye temas eden ortamda bir veya daha fazla kimyasal madde ile tepkimeye bağlı olarak, karbon içeren alaşımın yüzey katmanından karbon kaybı. Yüksek sıcaklıklarda hava ile temas eden çelikte sıklıkla meydana gelmektedir ve yüzeyde sertlik ve güç kaybı ile sonuçlanır.

Denetim - Önceden belirlenmiş boyutları, özellikleri karşıladığından emin olmak için bir parça veya ürünün fiziksel olarak kontrol edilmesi süreci. Hataların tolerans dışı ölçüm aletlerinin yanı sıra standartlara uymayan parçalardan kaynaklanması nedeniyle ölçüm aletlerinin doğruluğunun periyodik olarak kontrol edilmesi önemlidir. Bkz. kalibrasyon

Difüzyon - 1. Bir bileşenin gaz, sıvı veya katı halde ve tüm parçaların bileşimini homojen hale getirecek şekilde istikrarlı yayılması. 2. Atomlar veya moleküllerin bir malzeme içerisinde yeni alanlara doğru kendiliğinden olan hareketi.

Doğrudan su verme - Karbonlanmış parçalara, karbonlama işleminden hemen sonra su verilmesi.

Doğrusal esnek kırılma mekanizması - Yük (gerilme) ile ilişkili bir kırılma analizi yöntemidir; bir çatlağın boyutu, şekli ve konumu; çatlamış bir objenin şekli; gerilme-şiddet faktörü, KI. KI'nın kritik değeri, kırılma tokluğu olarak bilinen bir malzeme özelliğidir. Bu analiz yöntemi çoğunlukla ani gevrek kırılma başlangıcında yük (gerilme) veya çatlak boyutunun belirlenmesi için kullanılmaktadır.

Dökme alaşım - Erimiş haldeyken dökülen alaşım; Çelikler en yüksek hızlı bir şekilde elektrik ark fırınında eritilir ve ingotun içine dökülür.

Dökme demir - Karbon içeriğinin ötektik sıcaklıktaki ostenit içerisinde karbon çözünürlüğünü aştığı ve geniş bir dökme demirli alaşımlar ailesi için kullanılan genel bir terimdir. Çoğu dökme demirler en az %2 karbon, silisyum ve sülfür içermektedir ve diğer alaşım elementlerini içerebilir veya içermeyebilir. Değişik şekiller için - gri dökme demir, beyaz dökme demir, temper dökme demir ve küresel dökme demir - "dökme" kelimesi genellikle kullanılmaz.

Dönüşüm aralığı - Bir takımın ısıtılması ile ostenitin oluştuğu ve takımın soğutulması ile ostenitin gözden kaybolduğu sıcaklık aralığıdır. Bu aralık hassasdır ve takımların ısı işlemi için kesinlikle bilinmelidir.

Düşük karbonlu çelik - Maksimum karbon içeriği yaklaşık %0.25 olan karbonlu çelik.

Eddy akımı deneyi - Bir test objesinde girdap akımının meydana getirildiği elektromanyetik, tahribatsız test methodudur. Objedeki değişimlerin akımda meydana getirdiği değişiklikleri saptar.

Ekstrüzyon - Metalin bir kalıp veya delikten plastik bir biçimde akmaya zorlanmasıyla külçe veya kütüğün uzayarak homojen kesitlere dönüştürülmesi.

Elmas - Yüksek sıcaklıklarda aşırı yüksek basınç altında oluşan kübik kristalli karbon formudur. En sert doğal maddedir, karbürün çentikleme sertliğinden yaklaşık olarak beş kat daha yüksektir. Aşırı düzeydeki sertliği ve tokluğu ise bu malzemenin kırılmalara karşı elverişli yapar.

Esneklik - Bir malzemenin gerilme altında deforme olması ve gerilmenin ortadan kalkmasıyla ilk şeklini ve boyutlarını geri kazanması özelliğidir.

Esneklik katsayısı - Metalin esnemezliğinin bir ölçütüdür. Kuvvete karşılık gelen orantısal limitin altındaki gerilme oranı.

Esneklik sınırı - Bir malzemenin deforme olmaksızın dayanabileceği maksimum gerilme.

Ferrit - Hacim merkezli kübik demirde bulunan bir veya daha fazla elementin katı çözeltisidir. Aksi belirtilmediği takdirde (örneğin krom ferrit olduğu gibi) bu çözünen maddenin genellikle karbon olduğu varsayılır. Bazı denge diyagramlarında bir ostenit alanı ile ayrılan iki ferrit bölgesi bulunmaktadır. Alttaki alan alfa ferrit; üstteki alan delta ferrittir. Eğer herhangi bir ibare bulunmaması halinde alfa ferrit olduğu varsayılır.

Fırınlama - 1. Gazları gidermek için düşük bir sıcaklığa kadar ısıtmak. 2. Isıya maruz bırakarak boya gibi yüzey kaplamalarını kürlemek veya sertleştirmek. 3. Kalıplama işlemi sonrasında kum maçaların fırınlanmasında olduğu gibi nemi gidermek için ısıtmak. Sıklıkla kaplama veya kaynak işlemi sonrası veya hidrojen varlığından şüphelenilmesi halinde gevrekleşmeyi önlemek için kullanılır.

Fiziksel özellikler - Bir metal veya alaşımın yapıya nispeten duyarsız ve kuvvet kullanmaksızın ölçülebilecek özellikleridir; örneğin, yoğunluk, elektriksel iletkenlik, ısıl genişleme katsayısı, manyetik geçirgenlik ve kafes katsayıları. Kimyasal tepkiseliliği kapsamamaktadır. Mekanik özelliklerle karşılaştırınız.

Floresan manyetik parçacık muayenesi - Demir içeren malzemelerin kuru manyetik veya sıvı süspansiyon içerisinde bulunan parçacıklar kullanılarak çatlaklarının veya boşluklarının denetlenmesi; parçacıklar göstergelerin görünürlüğünü artırmak amacıyla floresan madde ile kaplanmıştır. Bkz. manyetik parçacık muayenesi.

Floresan sıvı emdirme muayenesi - Yüzeydeki herhangi açıklığa nüfuz edecek bir floresan sıvısı kullanarak yapılan inceleme; yüzey silinerek temizlendikten sonra herhangi bir yüzey çatlağı morötesi ışık altında, sıvının geri sızmasının neden olduğu floresans ile saptanır.

Gerilim - Sıklıkla bir düzlem içerisindeki küçük bir alan boyunca etki eden bir kuvvet olarak düşünülen, birim başına alana uygulanan kuvvettir. Düzlem normal ve paralel olarak bileşenlere ayrılabilir ve sırasıyla normal gerilim ve kesme gerilimi adı verilir. Gerçek gerilim, kuvvet ve alanın aynı anda ölçülmesi ile elde edilen gerilimi ifade eder. Çekme ve basınç deneylerinden uygulandığı gibi genelleşmiş gerilim kuvvetin orijinal alana bölünmesidir. Anma gerilimi, gerilim artırıcılar ve plastik akışı göz ardı edilerek basit esneklik formülleriyle hesaplanan gerilimdir; örneğin bir çentik eğme deneyinde eğme momentinin minimum kesit katsayısına bölümüdür.

Gerilim giderme - Cismin uygun bir sıcaklığa ısıtılması ve gerekli süreyle bu sıcaklıkta tutulması ile metal cismin içindeki kalıntı gerilimlerin azaltılması işlemidir. Döküm, suverme, normalleştirme, talaş kaldırma, soğuk işleme veya kaynağın neden olduğu gerilimleri gidermek için bu işlem uygulanabilir.

Gerilim kopma deneyi - Bir çekme deneyi numunesinin kırılana kadar sabit yük altında gerilime maruz bırakıldığı, yükseltilmiş sıcaklıktaki sağlamlığını değerlendirme yöntemidir. Kaydedilen veriler arasında genellikle başlangıç gerilimi, kırılma süresi, başlangıç uzaması, sürünme uzaması ve kırılma ile alandaki azalma yer almaktadır.

Gerinim - Bir kütlelenin boyutu veya şeklindeki göreceli değişimin bir ölçütüdür. Doğrusal gerinim, bir doğrusal boyutun birim uzunluktaki değişimidir. Gerçek gerinim (veya doğal gerinim) gözlem anındaki uzunluğun orijinal ölçüm uzunluğuna oranının doğal logaritmasıdır. Genelleşmiş gerinim, doğrusal gerinimin orijinal ölçüm uzunluğuna fazlasıdır. Kesme deformasyonu (veya kesme gerinimi), ilk başta dik açılı iki çizgi arasındaki açı değişimidir (radyan cinsinden ifade edilir). "Gerinim" terimi tek başına kullanıldığı zaman genellikle uygulanan gerilimin yönündeki doğrusal gerinimi ifade etmektedir.

Gevrekleşme - Fiziksel veya kimyasal değişim nedeniyle bir metalin normal sünekliğindeki azalmadır. Bunun örnekleri arasında mavi gevreklik, hidrojen gevrekliği ve ısı gevrekliği yer almaktadır.

Gri dökme demir - Mevcut yapraksı grafitte gri çatlak döküm veren bir dökme demir. Sıklıkla gri demir olarak adlandırılır.

Hassas döküm - 1. Metali genişleyebilen bir modelin içine oda sıcaklığında kuruyan bir refrakter harç ile çevreleyerek üretilen bir kalıp içine dökmek, daha sonra bu mum, plastik veya dondurulmuş cıva kalıbı ısı kullanımıyla ortadan kaldırılır. Kayıp mum döküm işlemi olarakta bilinmektedir. 2. Hassas döküm yöntemiyle üretilmiş bir parça.

Hassas işleme, ölçüm - Kesin standartlara göre işleme ve ölçme. Dört temel hususlar ise: boyutlar veya ölçüleri sayısal olarak belirtilmiş olan uzunluklar, açılar ve çaplar gibi geometrik özellikler; sınırlar veya belirtilmiş olan ebat için müsaade edilebilir maksimum ve minimum boyutlar; toleranslar veya boyuttaki toplam müsaade edilebilir değişiklikler ve işleme payları veya eşleşen parçalar arasındaki belirlenmiş boyut farklılıkları.

HSS, yüksek hız çeliği - Wolfram ve molibden alaşımlı takım çeliğidir. Bir HSS takımının kesici uçlarının karbon çeliğini yumuşatan sıcaklıklarda yumuşamaması nedeniyle karbonlu çelik takımlarından daha yüksek hızlarda kesmeye ve besleme-ye olanak verir.

Ilık işleme - Metalin oda sıcaklığının üzerinde ancak malzemenin yeniden kristallenmeden geçtiği sıcaklığın altında plastik olarak deforme edilmesidir.

Isıl işlem - İstenilen özellikleri elde etmek için metaller veya alaşımların katı hallerinden kontrollü bir şekilde ısıtılması ve soğutulmasını bir araya getiren süreçtir. Isıl işlem, demir, çelik, alüminyum ve bakırda dahil olmak üzere ticari olarak kullanılan çeşitli metallere uygulanabilir.

Izod çarpma deneyi - Genellikle çentikli olan numunenin bir uca sabitlendiği ve düşen sarkaç tarafından kırıldığı sarkaç tipi tek vuruşlu bir çarpma deneyidir. Sarkacın çarpma sonrasındaki yükselişi ile ölçülen emilen enerji çarpma dayanımının veya çentik tokluğunun bir ölçütüdür. Bkz. Charpy deneyi; çarpma deneyi.

İndüksiyon sertleştirilmesi - Uygun bir demirli iş parçasının sadece yüzey katmanının elektromanyetik indüksiyon ile üst kritik sıcaklık üzerinde ısıtıldığı ve derhal su verildiği bir yüzey sertleştirme sürecidir.

İnhibitör - Ortamda mevcut olduğu zaman, ortamdaki bileşenler ile önemli tepkimelere girmeksizin korozyonu önleyen veya azaltan bir kimyasal madde veya maddelerin kombinasyonudur.

İşlem kontrolü - Bir işlemi gözetleme yöntemidir. Otomatik işlem kontrolünde kullanılan elektronik donanım ve aletler ile ilişkilidir. Bkz. işlem sırasında ölçüm, denetleme; SPC, istatistiksel işlem kontrolü.

İşlem sırasında ölçüm, denetleme - İşlem tamamlandıktan sonra parçaları denetlemek yerine devam etmekte olan işi denetleyen bir kalite kontrol yaklaşımıdır. El ile yerinde kontroller yapılabilir, fakat sıklıkla %100 denetim sağlayan otomatik sensörleri içermektedir.

İşlem tavlaması - İşlenebilirliği artırmak için kullanılan çeşitli işlemleri ifade eden kesin olmayan bir terimdir. Bu terimin anlamlı olabilmesi için malzemenin durumu ve kullanılan zaman-sıcaklık döngüsü belirtilmelidir.

İşleme sertleşmesi - Tüm metallerin işlenmesi veya diğer gerilmelere ve gerinimlere maruz bırakıldığı zaman daha sert hale gelme eğilimleridir. Bu özellik yumuşak, düşük karbonlu çelik veya nikel ve mangan içeren alaşımlar, manyetik olmayan paslanmaz çelik, yüksek manganlı çelik ve Inconel ve Monel süper alaşımların belirgin özellikleridir.

İşlenebilirlik, işlenebilirlik oranı - Bir takımın, işlenecek iş parçası için kabul edilebilirliğini belirlemektedir. İş parçasının sertliğini, kimyasal bileşimini ve özelliklerini, mikroyapısını, işlem ile sertleşme eğilimini, esnekliğini ve soğuk işlenebilirlik eğilimini belirtir. Genel olarak, bir malzeme daha sert ise işlenebilirlik oranında daha yüksektir. Bir malzemenin işlenebilirliği aynı zamanda makinenin tipi ve yaşı, gücü ve rijitliği ve kullanılan kesme takımı tarafından etkilenebilir.

Kalibrasyon - Ölçüm aletlerinin ve cihazlarının zaman içerisinde boyutsal olarak kararlı ve nominal olarak doğru olmaya devam ettiklerinden emin olmak için örnek bir kalıp ile karşılaştırılarak kontrol edilmesidir.

Kara oksit - Bir metalin sıcak oksidasyon tuzları veya tuz çözeltilerine daldırılmasıyla üretilen siyah son kattır.

Karbon çeliği - Çeşitli miktarlarda karbon ile birleştirilmiş çelik. Alaşım elementinin hiçbirisi için belirli bir minimum miktar yoktur (mangan, silisyum ve bakır için yaygın olarak kabul edilen miktarlar haricinde) ve karbon, silisyum, mangan, bakır, sülfür ve fosfor dışında diğer herhangi elementten sadece önemsiz miktarlarda içermektedir.

Karbonitrüleme - Bir karbon ve nitrojen karışımı içerisinde ısıtılması ve soğutma hızının kontrol edilmesiyle metal yüzeyinin sertleştirilmesi; karbonun yüzey mikroyapısına girişine imkan tanır.

Karbonlama - Uygun bir karbonlu malzeme ile temas halindeyken genellikle Ac3 üzerindeki sıcaklıklara ısıtma yoluyla katı demirli alaşımlarda karbonun emilmesi ve yayılması. Yüzeyden içeri doğru uzanan bir karbon eğimi oluşturarak yüzey katmanının ya doğrudan karbonlama sıcaklığından suverme işlemiyle veya oda sıcaklığında soğumaya bırakılması ve daha sonra yeniden ostenitleme ve suverme yoluyla sertleştirilmesini sağlayan bir yüzey sertleştirme yöntemidir.

Karbür - Karbon ve bir veya daha fazla metalik elementten oluşan bileşimdir. Kesici aletler için tungsten karbür veya bunların kobalt veya nikel matrisi içindeki bir kombinasyonu sertlik, aşınma direnci ve sıcaklığa karşı dayanıklılık sağlamaktadır. Karbüre eklenen diğer elementler arasında vanadyum, niyobyum, silisyum, bor ve hafniyum bulunmaktadır.

Kenar bulucu - Bir parçanın takım saplarına bağlı dönerken merkezini bulmak için dikey bir makine tertibatına takılarak kullanılan ölçüm aleti.

Kesici takım malzemeleri - Dökme kobalt bazlı alaşımlar, seramikler, kaynaşık karbürler, kübik bor nitrit, elmas, yüksek hız çelikleri ve karbon çeliklerini kapsamaktadır.

Kesme dayanımı - Kesit düzleminde kopma meydana getirmek için gerekli gerilme, her ne kadar başlangıç yönleri belirlenen bir minimum miktarda dengeli olsa da kuvvet ve direnç yönleri paralel ve ters yönde olacak şekilde yükleme koşullarıdır. Bir kesme ile birbirinden ayrılan bir bölümün orijinal kesit alanı tarafından bölünen maksimum yüküdür.

Kırılma gerilimi - 1. Kırılma anında maksimum asal gerçek gerilme. Genellikle çentiksiz gerilebilir numuneleri ilgilendirir. 2. Belirlenmiş herhangi gerilmede daha fazla deformasyon olmaksızın kırılmaya neden olacak (varsayımsal) gerçek gerilme.

Knoop sertliği - Çok ince malzemeler ve kaplanmış yüzeyler için sertlik derecesi.

Knoop sertlik deneyi - 172° 30' ve 130° uç açılara sahip, biri uzun ve biri kısa köşegen ile bir eş kenar iz bırakan piramit elmas çentik açıcı ile metalin direncinden mikrosertliğin belirlenmesidir. Bkz. Brinell sertlik deneyi; Vickers sertlik deneyi.

Korozyon - Genellikle bir metal olan malzeme ile malzeme özelliklerinde bozulmaya neden olan ortam arasındaki kimyasal veya elektrokimyasal tepkimedir.

Korozyon direnci - Bir alaşım veya bir malzemenin pas ve korozyona karşı koyma yeteneği; paslanmaz çelik gibi alaşımlarda nikel ve krom ile sağlanan özellikler.

Korozyon yorulması - Aynı anda hem korozyon hem de tekrarlanan düşük gerilim düzeylerindeki döngüsel yükleme veya korozif ortamın yokluğunda gerekli olandan daha az sayıda döngü altında bir metalin zamanından önce çatlama sürecidir.

Küresel dökme demir - Dökme demire ölçülebilir bir derecede süneklik katan nodüller veya küresel kristaller halindeki serbest grafit oluşumunu tetiklemek amacıyla eriyik haldeyken magnezyum veya seryum gibi bir element ile işleme tabi tutulmuş dökme demirdir. Aynı zamanda nodüler dökme demir, küresel grafit dökme demir veya SG demir olarakta bilinmektedir.

Küreselleştirme tavlama - Çelik içerisindeki karbürü küre veya yuvarlak biçiminde meydana getirmek için ısıtma ve soğutma işlemidir. Sıklıkla kullanılan küreselleştirme yöntemleri: 1. Ae1'in hemen altındaki sıcaklıklarda uzun süreyle tutma. 2. Ae1'in hemen altındaki ve hemen üstündeki sıcaklıklar arasında sırayla ısıtma ve soğutma. 3. Ae3'ün Ae1 üzerindeki sıcaklıklarına ısıtma ve daha sonra fırın içerisinde oldukça yavaş soğutma veya Ae1'in hemen altındaki bir sıcaklıkta tutma. 4. Karbür ağının yeniden oluşmasını önlemek amacıyla karbürün tamamının çözündüğü minimum sıcaklıktan uygun bir hızla soğutma ve daha sonra yukarıdaki 1 veya 2. yöntemine göre yeniden ısıtma; bir karbür ağı içeren hiperötektoid çelik uygulanabilir.

Maksimum dayanım - Bir malzemenin dayanabileceği maksimum genellenmiş gerilimdir (çekme, basınç veya kesme dayanımı).

Manyetik parçacık muayenesi - Ferromanyetik malzemelerde yüzey çatlakları ve benzer kusurların varlığı ve boyutunu belirlemek için tahribatsız bir muayene yöntemidir. İnce bölünmüş manyetik parçacıklar manyetize parçaya uygulanarak çekilir ve kesiklikler ile meydana getirilen herhangi bir manyetik kaçak alanının örüntüsünün hatlarını çıkarır. Bkz. floresan manyetik parçacık muayenesi.

Martensit - Temel ve ürün aşamalarının kendine özgü bir kristalografik ilişkiye sahip olduğu difüzyonsuz aşama dönüşümü ile oluşturulan mikroyapılar için kullanılan genel bir terimdir. Martensit, hem demir içeren hem de demir içermeyen alaşımların mikroyapısında iğnemi bir desen ile karakterize edilir. Çözünen atomların bulunduğu martensitli kafes içerisinde doku içi alaşımların olduğu konumlarda (demir içerisindeki karbon gibi) yapı serttir ve oldukça gerilmiştir; fakat çözünen atomların bulunduğu yer değişimli konumlarda (demir içerisindeki nikel gibi) martensit yumuşak ve sünektir. Soğutma üzerine martensite dönüşen yüksek sıcaklıklı fazın miktarı büyük ölçüde elde edilen en düşük sıcaklığa bağlıdır, burada ayrı bir başlangıç sıcaklığı (Ms) ve dönüşümün temelde tamamlandığı bir sıcaklık (Mf) oluşumudur.

Martensitleme - Ostenit halindeki karbonlu çeliğe hızla su verilmesi yeni bir martensit yapısının oluşmasına neden olur. Martensit son derece serttir.

Martensit menevişleme - 1. Ostenitlenmiş demir içeren bir iş parçasına, o iş parçasının MS sıcaklığında (martensitin ostenit oluşturmaya başladığı sıcaklık) sıcaklığı korunan bir ortamın içinde su verilmesi ile sertleştirme yöntemidir. Malzemenin sıcaklığı baştan sona homojen oluncaya kadar, ancak beynit oluşumuna izin vermeye yeterli olmayan ortam içerisinde tutulur ve sonra hava ile soğutulur. Bu işlemi sıklıkla menevişleme takip eder. 2. İşlem karbonlanmış (yüzeyi sertleştirilmiş) malzemeye uygulandığı zaman kontrol eden yüzeyin sıcaklığı MS dir. Bu işlemin farklılığı sıklıkla martensite suverme olarak adlandırılmaktadır.

Matkap bileme mastarı - Bir matkabin, bir iş parçasına giriş açısını kontrol etmek için kullanılır. Aynı zamanda matkaplar bilenirken doğruluğunu kontrol etmek içinde kullanılır.

Mekanik özellikler - Kuvvet uygulandığı zaman bir malzemenin esnek ve esnek olmayan davranışlarını ortaya çıkartan ve böylece onun mekanik uygulamalara uygunluğunu belirten özellikleridir; örneğin, elastiklik modülü, çekme dayanımı, uzama, sertlik ve yorulma limiti. Fiziksel özelliklerle karşılaştırın.

Menevişleme - 1. Isıl işlemde, sertliğin azaltılması ve dayanıklılığın artırılması için sertleştirilmiş çelik veya sertleştirilmiş dökme demiri ötektoid sıcaklığın altındaki belirli bir sıcaklığa yeniden ısıtmak. Bu işlem aynı zamanda bazen normalize edilmiş çeliğe'de uygulanır. 2. Demir içermeyen alaşımlarda ve bazı demir içeren alaşımlarda (ısıl işlem ile sertleştirilemeyen çelikler) mekanik veya ısıl işlemin veya her ikisinin neden olduğu belirli bir yapıdaki sertlik ve güçtür, mekanik özellikler veya soğuk işleme sırasında alandaki azalma ile nitelendirilmiştir.

Metroloji - Ölçüm bilimi; hassas işleme, kalite kontrol ve muayene işlemlerinin üzerine kurulmuş olduğu ilkeler.Bkz. hassas işleme, ölçüm.

Mikrosertlik - Vickers veya Knoop çentik açıcı gibi bir çentik açıcının çok hafif yük altında malzeme yüzeyine zorlanması ile belirlenen bir malzeme sertliğidir; genellikle, çentikler çok küçüktürki onlar bir mikroskop ile ölçülmelidir. Bir yapı içerisindeki farklı mikro bileşenlerin sertliğini belirleyebilir veya yüzey sertleştirme sırasında karşılaşılanlar gibi aşırı sertlik eğimleri ölçülebilir.

Mikroyapı - Parlatılmış bir numunenin dağlanmış yüzeyinin mikroskopik değerlendirmesi ile ortaya çıkarılan bir metal yapısı.

NDT, tahribatsız deney - Tahribatsız muayene ile aynıdır ancak parçanın uyarıldığı ve tepkisini nicel veya yarı nicel olarak ölçüldüğü bir yöntemin kullanımını ifade etmektedir.

Nitrüleme - Uygun bir sıcaklıkta (ferritik çelikler için Ac1'in altında) nitrojen içeren bir malzeme ile (uygun bileşime sahip amonyak veya erimiş siyanür) temas halinde tutarak katı bir demir içeren alaşımın yüzey katmanına nitrojen uygulanması.

Normalleştirme - Demir içeren bir alaşımın dönüşüm aralığının üzerinde bir sıcaklığa ısıtılması ve daha sonra hava yoluyla dönüşüm aralığı altındaki bir sıcaklığa soğutulması.

Oksidasyon - 1. Elektronların kaybindan kaynaklanan ve bir değer artışı ile sonuçlanan tepkime. Azaltma ile karşılaştırın. 2. Korozyona uğramış metalin bir oksit meydana getirdiği korozyon tepkimesi; genellikle oksijen elementi içeren hava gibi bir gazın tepkimesi için uygulanır.

Oksijeni tam giderilmiş çelik - Katılaşma sırasında karbon ve oksijen arasında tepkime meydana gelmemesi için oksijen içeriğinin düşürülmesi amacıyla silisyum veya alüminyum gibi güçlü bir oksijen giderici madde ile işleme tabi tutulan çelik.

Ostenit - Karbonlu çeliğin 735 °C üzerine ısıtılması ve çelik içerisindeki demir karbür bileşiklerinin çözünmesi halinde meydana gelen malzemeye verilen metalurjik terimdir. Karbonlu çeliğe bu noktada su verilmesi ostenitin yerini aşısal moleküler yapıya ve yüksek sertliğe sahip martensitin almasına neden olur.

Ostenit işleme - Kontrollü sıcaklık aralığında yarı kararlı ostenitin martensitli olmayan dönüşüm ürünlerinin oluşmasından kaçınılarak sıcaklık ve zaman ile bozulması.

Ostenitleme - Bir alaşımı dönüşüm sıcaklığı üzerinde ısıtmak ve daha sonra yüzeyinde veya mikroyapısında istenmeyen yüksek sıcaklık dönüşüm etkilerinin oluşumunu engellemeye yeterli yüksek bir hızla ısıyı alacak tuzlu su banyosu veya diğer ortamda suverme işlemine tabi tutmaktır. Bkz. ostenit; martensit.

Ostenit menevişleme - Bir parçaya ostenitleme sıcaklığında ferrit veya perlit oluşumundan kaçınmaya yetecek bir hızla su verilmesi ve daha sonra istenilen özelliklerin elde edilmesi için uygun dönüşüm sıcaklığında tutulmasını içeren demirli alaşımlar için bir ısıtma işlemidir. Düşük sıcaklıklarda (237 °C ile 270 °C arası) osmenevişleme maksimum güce sahip bir parça oluştururken yüksek sıcaklıklarda (360 °C ile 380 °C arası) osmenevişleme yüksek süneklik ve tokluk sağlar.

Otomat çeliği - İşlenebilirliği artıran kurşun, kükürt veya diğer elementleri içeren karbonlu ve alaşımlı çeliklerdir.

Ön ısıtma - Biraz daha termal veya mekanik işlem öncesinde ısıtma.

Paslanmaz çelik - Diğer alaşım elementleri olarak veya olmaksızın %0.10'dan daha fazla krom içeren çelik sınıfları için kullanılan bir terim. Paslanmaz çelik korozyona direnç gösterir, yüksek toleranslarda gücünü muhafaza eder ve bakımı kolaydır.

Perlit - Ferrit ve sementitin pullu bir agregasıdır. Diğer çoğu mikroyapılardan daha yumuşaktır. Ostenitten hava ile soğutma sırasında ostenitten meydana gelir.

PM, toz metalurjisi - Metalik parçacıkların çeşitli ısı ve basınç kombinasyonları altında katı metaller oluşturmak amacıyla eritilerek birleştirilme süreçleri.

Pres döküm - 1. Bir kalıp içerisine yapılan bir döküm. 2. Erimiş metalin, bir metal kalıpta bulunan oyuk içerisine yüksek basınç altında itildiği bir döküm sürecidir.

Püskürtmeli suverme - Bir sıvı püskürtme ile suverme yöntemi.

Rockwell sertliği - Malzeme sertliğini belirlemek için kullanılan çeşitli ölçekler. Rockwell C, A ve D ölçekleri metal sertliği ölçer. Rockwell C veya RC ölçeği ve Brinell sertlik (Bhn) kesici takımlar ve işleme ile bağlantılı olarak çoğu kez kullanılan ölçeklerdir.

Rockwell sertlik deneyi - Belirli bir delicinin isteğe bağlı olarak belirli sabit koşullar altında numuneye giriş derinliğine dayanan bir iz sertlik deneyidir.

Seçmeli suverme - Bir iş parçasının sadece belirli kısımlarına su verilmesi.

Sementit - Fe₃C, aynı zamanda Demir Karbürü olarak bilinir.

Seramik - Alüminyum oksitten istenilen forma sinterlenerek ince toz halinde üretilir. Seramikler karbürlerden daha yüksek hızlarda çalışır ayrıca daha uzun sürede aşınır, daha pürüzsüz yüzeyler sağlar ve daha sert malzemeleri işlemede kullanılabilir. Ancak, bunlar darbelere karşı daha az dayanıklıdır. Tipik olarak yüksek hızlı tornalamada kullanılır.

Sert krom - Dekoratif kaplama yerine mühendislik uygulamaları için (kayan metal yüzeylerin aşınma direncini artırmak gibi) elektrobiriktirilmiş krom kaplama. Genellikle baz metale doğrudan uygulanır ve alışıldığı gibi dekoratif bir birikimden daha kalındır fakat mutlaka daha sert değildir.

Sertleşebilirlik - Demirli bir alaşıma, üst kritik sıcaklık üzerindeki bir sıcaklıktayken su verilmesi ile martensit yapı oluşturabilme yeteneğidir. Sertleşebilirlik çoğunlukla metalin belirli bir sertlik (örneğin, Rc 50) veya mikroyapısında özgül bir martensit yüzdesi ortaya koyduğu su verilmiş yüzey altındaki mesafe ile ölçülür.

Sertleştirme - Bir parçanın yüzey sertliğini artırma sürecidir. Bir çelik parçasının kritik aralık üzerinde veya bir sıcaklıkta ısıtılmasını ve daha sonra hızla soğutulması ile (veya su verilmesini) tamamlanır. Herhangi bir ısıtma işlemde ısıtma hızı önemlidir. Isı, çeliğin dışından içine doğru belirli bir hızla geçer. Eğer çelik çok hızlı ısıtılırsa, dış kısmı iç kısmından daha sıcak hale gelir ve istenilen homojen yapı elde edilemez. Eğer bir parçanın şekli düzensiz ise, çarpılma ve çatlamadan kaçınmak için yavaş bir ısıtma hızı önemlidir. Parça ne kadar ağır ise homojen sonuçlar elde edilmesi için ısıtma süreside o kadar uzun olmalıdır. Doğru sıcaklığa ulaşıldıktan sonra dahi, parçanın en kalın kısmının homojen sıcaklığa ulaşması için yeterli süreyle o sıcaklıkta tutulmasına izin verilmelidir.

Sertlik - Genellikle iz bırakma yoluyla metalin plastik deformasyona karşı direncidir. Bununla birlikte, bu terim aynı zamanda katılık veya tav veya çizilmeye, aşınmaya veya kesilmeye karşı direnç anlamında kullanılmış olabilir. İz sertliği Brinell, Rockwell ve Vickers gibi çeşitli sertlik testleri kullanılarak ölçülebilir.

Sertlik ölçer - Bir malzemede bir iz oluşturmak için gerekli basınç miktarını kaydetmek için tasarlanmış alettir. Sertliği ölçmek için çeşitli ölçekler kullanılmaktadır, Rockwell C ve Brinell sertlik ölçümleri atölye veya fabrikalarda en sık rastlanılanlardır.

Sıcak işleme - Yeniden kristallenme sıcaklığının aşıldığı bir sıcaklık ve gerilim oranında bir metalin plastik bir şekilde deforme edilmesi ve deformasyon ile aynı anda yeniden kristallenmenin meydana gelmesi ve böylece herhangi bir gerilim sertleşmesinden kaçınılmasıdır.

Sıcak suverme - Suverme ortamının 71 °C üzerinde belirlenen bir sıcaklıkta tutulduğu, çeşitli suverme prosedürlerinin kullanımını kapsayan kesin olmayan bir terimdir.

Sinterleme - Malzeme içerisindeki herhangi bileşenin erime sıcaklığının altındaki yüksek sıcaklıklara ısıtılmasıyla bir parçacıklar kütesindeki birbirine bitişik yüzeylerin moleküler veya atomik çekim ile bağ kurmasıdır. Sinterleme toz halindeki bir kütlenin yoğunluğunu artırır ve güçlendirir ve toz halindeki metallerin yeniden kristallenmesini sağlar.

Sisli suverme - Buhar içerisinde suverme.

Siyanürleme - İş parçasını aynı anda karbon ve nitrojene maruz bırakan yüzey sertleştirme yöntemidir.

Soğuk işleme - Gerilme sertleşmesini tetikleyen gerilme oranı ve sıcaklık koşulları altında metalin plastik bir şekilde deformasyona uğratılması. Zorunlu olmamakla birlikte genellikle oda sıcaklığından yüksek olan yeniden kristalleşme sıcaklığı altında işleme tabi tutma. Ticari sınıf takım çeliği - Düşük dereceli takım çeliği; sertleştirilebilirlik kontrolü yapılmamaktadır.

SPC, istatistiksel işlem kontrolü - Bir işlemin belirli bir standarttan ne derecede sapmış olduğunu ölçmek ve analiz etmek için kullanılan istatistiksel teknikler.

SQC, istatistiksel kalite kontrolü - Belirli bir işlemin kalitesini ölçmek ve geliştirmek için kullanılan istatistiksel tekniklerdir. Dengeleme işlemi - 1. Demir içeren veya demir içermeyen bir parçanın nihai boyutlara getirilmeden önce tekrar tekrar normal çalışma sıcaklığı veya hafifçe daha sıcak ısıtılması ve daha sonra oda sıcaklığına soğutulması, kullanımda boyutsal kararlılığından emin olunması. 2. Su verilmiş sertleştirilebilir çeliklerde ve genellikle soğuk işlem kullanılarak kalan ostenitin dönüştürülmesi. 3. Bir çözelti işlemi görmüş ve dengelenmiş ostenitik paslanmaz çelik sınıflarının içerdiği tüm karbonun titanyum karbür olarak çekilmesi için 870 °C ile 900 °C arasına ısıtılması.

Su vererek sertleştirme - 1. Martensit benzeri yapılar oluşturmak amacıyla alfa-beta alaşımların (çoğu kez bakır veya titanyum alaşımları) çözelti işlemi ve suverme ile sertleştirilmesidir. 2. Demir içeren alaşımlarda, ostenitleme ile sertleştirme ve sonra soğutulması bu nedenle ostenitin martenite dönüşmesi.

Suverme - İş parçasının hava, gaz, sıvı veya katı ortamda hızla soğutulmasıdır. Uygun olduğu takdirde suverme ortamını, işlem ve soğutma hızını tanımlamak için daha belirgin terimler kullanılmalıdır.

Suverme çatlaması - Bir metalin suverme esnasında çatlaması. Sıklıkla sertleştirilmiş karbon çeliği, alaşımlı çelik veya takım çeliklerinde yüksek sertlik ve düşük tokluğa sahip parçalarda gözlemlenir. Çatlaklar sıklıkla dolgular, delikler, köşeler veya diğer gerilmeyi artıran unsurlardan oluşur ve martensite dönüşüme eşlik eden hacim değişiklikleri nedeniyle yüksek gerilmelerden meydana gelir.

Süneklik - Bir malzemenin kırılmaksızın bükülme, şekil alma veya gerilme yeteneğidir. Bir çekme deneyinde veya diğer yöntemlerle alandaki uzama veya azalma ile ölçülür.

Sürekli döküm - Bir dökümün uzunluğunun kalıp boyutları ile sınırlı olmaması için bir döküm şeklinin sürekli olarak malzeme katılaşırken kalıbın altından çekildiği bir döküm tekniğidir. Başlıca kütük, kabakütük, ingot, yassı kütük ve boru haddehanelerinde yarı mamüllerini üretmek için kullanılır.

Sürekli suverme - Suverme ortamında tutulma süresinin denetlendiği kesintili suverme işlemidir. TIR, toplam gösterge kaçıklığı - Parçanın 360° döndürülmesi ile belirlenen ve bir gösterge ile ölçülen, bir iş parçasının tüm boyutlarındaki birleştirilmiş değişimlerdir.

Sürtünme - Yüksek noktalar arasındaki aşırı sürtünmenin yerel kaynak oluşumuna neden olduğu ve buna eşleşen iki parçadan birinin veya her ikisinin sürtünen yüzeyinde pullanma ve daha fazla pürüzlenmenin takip ettiği bir durumdur.

Tahribatsız muayene - Parçayı kullanılamaz hale getirmeyen veya işlevlerini bozmayan yöntemlerle muayene.

Takım çeliği - Genellikle takımların üretiminde kullanılan karbonlu ve alaşımlı çeliklerin herhangi bir sınıfıdır. Takım çelikleri yüksek sertlik ve aşınmaya karşı direnç ile nitelenir ve sıklıkla yüksek dayanıklılık ve yüksek sıcaklıklarda yumuşamaya karşı direnç eşlik eder. Bu özellikler genellikle yüksek karbon ve alaşım içeriği ile elde edilmektedir.

Tam tavlama - Minimum dayanım ve sertliği elde etmek için tasarlanmış bir tavlama döngüsünü ifade eden kesin olmayan bir terim. Bu terimin anlamlı olabilmesi için malzemenin bileşimi ve başlangıç koşulları ve kullanılan zaman-sıcaklık döngüsü kesinlikle belirtilmelidir.

Tavlama - Öncelikli olarak yumuşatmanın yanı sıra aynı zamanda diğer özellikleri veya mikroyapıda istenilen değişikliklerin elde edilmesi için kullanılan ve uygun sıcaklığa kadar ısıtma ve o sıcaklıkta tutmanın ardından uygun bir hızda soğutmayı içeren bir işlemi ifade eden terimdir. Bu gibi değişimlerin amacı, bunlarla sınırlı olmamak üzere işlenebilirliğin artırılması; soğuk işleminin kolaylaştırılması; mekanik ve elektriksel özelliklerin artırılması veya boyutsal kararlılığının artırılması olabilir. Kullanılan zaman-ısı döngüleri, malzemenin bileşimi, formu ve istenilen sonuçlara bağlı olarak hem elde edilen maksimum sıcaklık hemde uygulanan soğutma hızı bakımından geniş bir aralıkta değişmektedir.

Temper dökme demir - Beyaz dökme demirin, sementitin bir kısmı veya tamamının giderilmesi için dekarbürizasyon veya grafitleme veya bunların her ikisi meydana gelecek şekilde uzun süreyle tavlama ile üretilen bir döküm demir. Grafit, temper karbon formundadır.

Tolerans - Bir iş parçasının boyutlarının izin verilmiş bir standarttan farklı olabileceği ve buna rağmen kabul edilebilir olan minimum ve maksimum miktardır.

Tuz sisi deneyi, tuz püskürtme deneyi - Numunelerin genellikle sodyum klorür içeren ve bazende diğer kimyasallar ile değiştirilmiş bir çözeltinin ince sisine maruz bırakıldığı hızlandırılmış bir korozyon deneyidir. Çeşitli malzemelerin ortaya koyulan korozyona karşı direnci ve derecelerini belirlemek için kullanılmaktadır.

Uca suverme ile sertleşebilirlik deneyi - Bir çelik veya diğer demir alaşımlarının sertleşebilirliğini belirlemek için kullanılan bir laboratuvar prosedürü; yaygın biçimde Jominy deneyi olarak anılmaktadır. Sertleşebilirlik, standart bir numunenin üst kritik sıcaklığın üzerine ısıtılması, sıcak numunenin bir ucundan soğuk su akımının etkisine maruz kalacak şekilde bir donanım içerisinde yerleştirilmesi ve oda sıcaklığına soğuduktan sonra numunenin boyunca belirli aralıklarla numune yüzeyi yakınından sertliğin ölçülmesiyle belirlenir. Bu veri normalde su verilen uçtan başlayarak sertlik ve mesafe karşılaştırması şeklinde grafik ile ifade edilir.

Ultrasonik test - Ultrasonik ışın demeti vasıtasıyla bir malzeme içerisindeki homojensizliklerin veya yapısal süreksizliklerin yerini bulmak amacıyla esneklik özelliklere sahip sesi ileten malzemelerde uygulanan iletken olmayan bir testtir.

Uzama - Çekme deneyinde, numunenin ölçüm boyu içerisinde kırılmasından sonra ölçülen ve ölçüm boyundaki artıştır; genellikle ilk ölçüm boyunun yüzdesi olarak ifade edilmektedir.

Vakum ergitme - Hava nedeniyle oluşan kirlenmeyi önlemenin yanı sıra önceden metalde çözünmüş olan gazları gidermek için bir vakumlu fırında ergitme; ayrıca katılaştırma bir vakumda veya düşük basınç altında gerçekleştirilebilir.

Vickers sertlik deneyi - Çok yumuşak kurşun ile tungsten karbür arasındaki tüm sertlik aralıkları için bir sertlik ölçeği kullanılmasına imkan tanıyacak şekilde 136° elmas piramit çentik açıcı (Vickers) ve çeşitli yükler kullanan bir çentik sertlik deneyidir. Bkz. Brinell sertlik deneyi; Rockwell sertlik deneyi.

Yaşlandırma ısı işlemi - Belirli metaller ve alaşımların özelliklerinde veya bir sıcak işleme operasyonu veya ısı işleminden sonra azda olsa yükseltilmiş sıcaklıklarda bir değişim ortamı oluşturur. (demir içeren alaşımlarda suverme yaşlandırması, demir içeren ve içermeyen alaşımlarda doğal veya yapay yaşlandırma) veya soğuk işleme operasyonu (gerinim yaşlandırması). Bir faz değişiminden (çökelme) dolayı özelliklerdeki değişim sık sık olmakla birlikte her zaman olmamaktadır, ancak hiçbir zaman metal veya alaşımın kimyasal bileşiminde bir değişimi içermez.

Yeniden karbonlama - 1. Erimiş dökme demir veya çeliğin karbon içeriğinin karbon içeren bir malzeme, yüksek karbonlu pik demir veya yüksek karbonlu bir alaşımın eklenmesiyle artırılmasıdır. 2. İşlem sırasında kaybedilen yüzey karbonunun geri kazanılması için bir metal parçanın karbonlanması; ayrıca karbon yenileme olarak bilinmektedir.

Yetersiz suverme - Belirli bir çeliğe kritik soğutma hızından daha yavaş bir hızla ostenitleme sıcaklığından su verilmesi nedeniyle çeliğin sertleşmesinin tamamlanmaması ve marsenite ek olarak bir veya daha fazla dönüşüm neticeleri oluşması ile sonuçlanır.

Yorulma - Malzemenin çekme dayanımından daha düşük maksimum değerlere sahip tekrarlanan veya dalgalanan gerilmeler altında çatlamasına neden olan belirti. Yorulma çatlakları, küçükcük çatlaklar olarak başlar ve dalgalı gerilme altında büyür ve ilerler.

Yorulma dayanımı - Aksi belirtilmediği sürece gerilmenin her bir döngü içerisinde tamamen tersine döndürüldüğü ve kırılma olmaksızın belirtilen sayıdaki döngü için sürdürülebilecek maksimum gerilmedir.

Yorulma direnci - Bir takım veya bileşenin çatlamaksızın tekrarlanan esneme yeteneği; şerit testere bıçaklarının desteği için önemlidir.

Yorulma ömrü - Belirtilmiş bir deney koşulu altında kırılma öncesinde sürdürülebilecek gerilme döngüsü sayısı.

Yüzey Rockwell sertlik deneyi - Rockwell sertlik deneyinin, çentik açıcı ile minimum delme üreten göreceli olarak düşük yükler kullanılan şeklidir. İnce kesitler veya küçük parçaların sertliğini veya büyük bir sertlik izinin zararlı olabileceği durumlarda yüzey sertliğini belirlemek için kullanılmaktadır. Bkz. Rockwell sertlik deneyi.

Yüzey sertleştirme - Çeliğe uygulanabilen ve karbon, nitrojen veya bu ikisinin bir karışımının emilmesi ve yayılması yoluyla yüzey katmanının kimyasal bileşimini değiştirme ve bir konsantrasyon eğimi oluşturmayı kapsayan genel bir terimdir. Sıklıkla kullanılan süreçler arasında karbonlama ve su vererek sertleştirme, siyanürleme, nitrürleme ve karbonitrasyon yer almaktadır. Kullanılan belirli bir uygun sürecin ismi tercih edilir.

Notlar

Handwriting practice lines consisting of 20 sets of three horizontal dashed lines.

Notlar

Handwriting practice area with horizontal dashed lines.

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dashed lines.

Merkez : Yenidoğan Mah. Abdi İpekçi Cad. Zorlu Sok. No:49 34030 Bayrampaşı - İstanbul
Telefon : 0 212 567 61 85 - Faks : 0 212 567 23 73

Şube : Eserdehir Mah. İmes San. Sit. C Blok 303.Sok. No:14 34776 Ümraniye - İstanbul
Telefon : 0 216 364 32 50 - Faks : 0 216 314 18 24

<http://www.ozct.com.tr> / e-mail : info@ozct.com.tr